ALCHIMIA

Maestrul și Marea Operă

Alchimia
MAESTRUL ŞI MAREA OPERĂ

Despre extragerea sâmânţei metalelor şi prepararea elixirului medicinal potrivit practicii Artei hermetice şi Alkahest-ului filosofilor

TABULA SMARAGDINA
(Tabla de Smarald a lui Hermes Trismegistus)

Textul de mai jos este îndeobşte considerat ca figurând pe *Tabula Smaragdina* şi poate fi întâlnit în manuscrise foarte vechi redactate în diverse limbi: se spune că a fost descoperit în Valea Hebronului, după Potop.

„Întâiul. – *Nu spun lucruri născocite, ci ceea ce este sigur şi foarte adevărat.*

Al doilea. – *Ce este dedesubt e la fel cu ce este deasupra; iar ce este deasupra e la fel cu ce este dedesubt, pentru a împlini miracolul unui singur lucru.*

Al treilea. – *Şi după cum toate lucrurile au fost create printr-un singur cuvânt al Unului, tot aşa toate lucrurile au fost create din acest Unic Lucru, prin adaptare.*

Al patrulea. – *Soarele îi este tată, Luna îi este mumă, Vântul l-a purtat în pântece, Pământul îi este doică.*

Al cincilea. – *El este Tatăl întregii perfecţiuni a lumii.*

Al şaselea. – *Puterea lui este fără margini de-i preschimbat în pământ.*

Al şaptelea. – *Separă pământul de foc, subtilul de grosier cu băgare de seamă şi cu judecată.*

Al optulea. – Urcă *cu cea mai mare chibzuială de la pământ la cer şi apoi* coboară *iarăşi pe pământ şi* strânge laolaltă puterile lucrurilor superioare

şi ale celor inferioare. *Astfel, vei dobândi* slava întregii lumi, *şi întunericul se va depărta de la tine.*

Al nouălea. – *Aceasta are mai multă tărie decât tăria însăşi, căci stăpâneşte orice lucru subtil, şi poate pătrunde orice solid.*

Al zecelea. – *Astfel a fost creată lumea.*

Al unsprezecelea. – *De aici purced minunile aci înfăţişate.*

Al doisprezecelea. – *Iată pentru ce sunt numit Hermes Trismegistus, având trei părţi ale filosofiei lumii întregi.*

Al treisprezecelea. – *Ceea ce am avut a spune despre lucrarea Soarelui este complet."*

Hermes Trismegistus (portret ideal)

PREFAȚĂ

Datorită legăturii foarte strânse cu Archibald Cockren din ultimii zece ani, precum și a faptului că am învățat să am o încredere deplină în eficiența și siguranța lui față de toate problemele cărora și-a dedicat numeroasele sale haruri și talente, îmi revine reala bucurie să scriu câteva cuvinte de introducere la *Alchimia – Maestrul și Marea Operă.*

Cartea lui Cockren este rezultatul muncii extraordinare pe care el a depus-o în vederea redescoperirii, în folosul umanității, a secretelor care le-au dat bătăi de cap multor oameni de știință din toate timpurile și care, vreme de decenii, au fost îngropate sub un morman de îndoială și scepticism. Faptul că acest mormânt trebuia, în cele din urmă, deschis și că adevăratele secrete tăinuite acolo trebuiau scoase la lumină și afirmate, reprezintă, cu siguranță, un eveniment epocal.

Nu mă consider o persoană cu o solidă pregătire științifică, astfel încât mă socot privilegiat că am putut avea o legătură strânsă cu experimentele autorului – căci, nu-i așa, a vedea înseamnă a crede. Nu numai că am fost martorul rezultatelor la care s-a ajuns, dar spre deosebire de alții, am putut testa și aduce astfel mărturia eficacității elixirelor obținute în urma procesului alchimic. Cineva s-ar putea hazarda să afirme că acestea nu pot da greș întrucât se știe tot mai bine că sunt o completare valoroasă la remediile existente în prezent pentru omenire.

Nu se pune problema ca afirmațiile exprimate în această carte să fie luate ca atare. Dimpotrivă, ele sunt deschise unei cercetări cât mai ample. Dovezile există și pot vorbi de la sine în lumina rezultatului oricărei investigații căreia i se supun.

Pentru a înțelege adevărata importanță a cercetărilor și a descoperirilor autorului, este necesar să facem o scurtă prezentare a carierei sale, precum și a competențelor sale din vastul domeniu al fiziologiei, care îi conferă dreptul de a vorbi legitim despre tratarea suferințelor omenești.

După o perioadă preparatorie în medicină, în 1904, lui Cockren i s-a recunoscut, la Spitalul național pentru paralizie şi epilepsie, calificarea deplină în toate tipurile de masaj, exerciții de recuperare şi tratament electro-dinamic. De aici a fost transferat la Spitalul central Great Northern, unde a rămas mai mulți ani. Din 1908, a putut să-şi dedice o parte din timp practicii private, perioadă în care, pentru prima dată, s-a stabilit în West Side din Londra; în timpul războiulu, însă, a fost nevoit să renunțe la practică.

Anii 1915 şi 1916 au fost dedicați în totalitate exercițiilor electro-dinamice, de masaj şi recuperare în cadrul Spitalului rusesc pentru ofițerii britanici din South Audley, Londra; se pare că acest spital a fost fondat şi finanțat în totalitate de nobilimea rusă care trăia la Londra. De aici a plecat, în aceeaşi calitate, la Spitalul prizonierilor de război (1917-1918). În acelaşi timp, a lucrat şi la Spitalul militar Millbank. În 1918, a fost transferat în cadrul armatei australiene, iar în 1919 a luat parte la Conferința pentru Pace organizată sub preşedinția premierului australian. De atunci, adică în ultimii douăzeci de ani, Sir Archibald Cockren s-a dedicat în întregime practicii private în Cartierul de vest al Londrei.

Timp de mai bine de douăzeci de ani, a fost un cercetător pasionat de ştiința metalelor, de non-chimie şi de bacteriologie şi se va putea observa că afirmațiile din această carte poartă greutatea autorității pe care i-o conferă, fără doar şi poate, o viață închinată alinării suferinței şi tratării efective a bolilor omeneşti.

Probabil nu mulți sunt hărăziți să facă descoperiri atât de importante, cum au fost acelea care i-au răsplătit neîntrerupta muncă şi răbdare. Într-adevăr, după cum am putut vedea, munca lui Cockren s-a desfăşurat de nenumărate ori în condiții foarte dificile, fiind presărată cu multe dezamăgiri. Fie ca tot ce a realizat în interesul ştiinței şi al umanității, să-i aducă recunoaşterea pe care o merită – răsplata recunoştinței generale şi prețuirea rezultatelor obținute.

Dubley B. Myers

PARTEA I – ISTORIA

Capitolul I
ÎNCEPUTURILE ALCHIMIEI

Pentru cei mai mulţi dintre noi, cuvântul „alchimie" este asociat cu imaginea unui laborator medieval, oarecum sinistru, în care un vrăjitor bătrân, înfăşurat într-o pelerină neagră, stă aplecat peste oalele de topit şi alambicurile în care urmează să prepare Piatra Filosofală şi, odată cu ea, să descopere formula elixirului vieţii şi a transmutării metalelor. Dar nu se cuvine să trecem atât de uşor cu vederea ştiinţa însăşi sau, mai curând, arta care a câştigat de partea sa devotamentul constant al oamenilor de cultură şi interesul popoarelor de pretutindeni, de-a lungul a sute şi chiar mii de ani, căci începuturile alchimiei se pierd, într-adevăr, în negura vremurilor. O astfel de ştiinţă înseamnă mult mai mult decât aparentele născociri ale unor bătrâni excentrici.

Care a fost, însă, motivul ascuns în spatele eforturilor constante, al răbdării neobosite în dezlegarea misterelor, al tenacităţii ţelului în faţa persecuţiei şi a ridicolului de-a lungul nenumăratelor secole, motiv

care l-a determinat pe alchimist să-şi urmeze neabătut drumul său bine stabilit? Cu siguranţă ceva mult mai important decât vanitoasa dorinţă de a transforma metalele de bază în aur, sau de a prepara un medicament care să-i prelungească scurta viaţă pământescă. Pentru cei dedicaţi alchimiei, aceste lucruri contau prea puţin, iar din relatările vieţilor lor, aflăm că, aproape fără excepţie, ei erau interesaţi de lucrurile spirituale, nicidecum de cele materiale, trecătoare. Aceşti oameni erau, mai curând, inspiraţi de o viziune – de viziunea omului perfect, a omului eliberat de boală şi de limitele facultăţilor sale mentale şi fizice, stând asemeni unui zeu în deplinătatea acelei puteri care, chiar în clipa aceasta, rezidă în stare latentă în straturile profunde ale conştiinţei umane. Este vorba de viziunea omului făcut după chipul şi asemănarea unicei Vieţi Divine în toată Perfecţiunea, Frumuseţea şi Armonia sa.

Pentru a înţelege şi preţui viziunea acestor adepţi, e necesar să prezentăm, până la un punct, istoria acestui „cult". Vom face, aşadar, un pas în trecut pentru a arunca o privire asupra acestor oameni, asupra muncii şi idealurilor lor şi, cel mai important, asupra foloaselor pe care munca lor de o viaţă le-ar putea aduce celor care astăzi caută cunoaştere deplină şi orizonturi mai largi.

Astfel de referinţe găsim în miturile şi legendele din China. Următorul citat, dintr-o carte scrisă de Edward Ch. Werner, fost membru al Biroului de Istoriografie al guvernului chinez, provine din vechile scripturi chineze:

„Chang Tao-Ling, primul patriarh taoist, s-a născut în anul 35 d. Ch., în timpul domniei împăratului Kuang Wu Ti din dinastia Han. Locul naşterii sale este desemnat diferit ca T'ien-mu Shan, «Ochiul Muntelui Ceresc», în Lin-an-Hsien din provincia Chekiang şi Feng-yang Eu în Anhui. S-a dedicat în totalitate studiului şi meditaţiei, refuzând toate ofertele de a intra în serviciul Statului. A preferat să stea în munţii din China de Vest unde s-a adâncit în studiul alchimiei şi în cultivarea înaltelor virtuţi: puritatea şi purificarea minţii. În mod misterios, a primit un tratat mistic atribuit lui Lao Tzu, ale cărui indicii urmându-le, a reuşit să găsească Elixirul Vieţii".

Aceste indicii demonstrează că alchimia a fost studiată în China odată cu începutul erei creştine, însă originile ei trebuie căutate într-o perioadă mult mai îndepărtată din istoria Chinei.

Din China trecem acum în anticul Egipt, acolo unde alchimia – sau ştiinţa ce avea să fie cunoscută în Occident sub acest nume – s-a născut. Marele iniţiat egiptean (Thot), numit de către greci *Hermes Trismegistus*, este considerat a fi părintele acestei arte. Despre el se ştie că ar fi trăit până în jurul anului 1900 î. Ch., fiind deosebit de apreciat pentru înţelepciunea şi iscusinţa sa neîntrecută în operaţiile de descifrare a tainelor naturii. Dintre lucrările care i-au fost atribuite, doar câteva fragmente au scăpat de mâna distrugătoare a împăratului Diocleţian, în secolul al III-lea d. Ch., şi anume: *Definiţiile lui Asclepios* şi *Divinul Poimandres*. Dacă ar fi să judecăm după aceste fragmente (ambele păstrate în latină de

Fianus şi traduse în engleză de dr. Everald), ar părea să fie o pierdere inestimabilă pentru omenire faptul că nici una dintre aceste lucrări nu a supravieţuit în întregime.

Renumita *Tabula Smaragdina* („Tabla de Smarald")[1] atribuită lui Hermes am prezentat-o la începutul cărţii pentru că, deşi este dificil să dovedim originea sa, ea reprezintă un exemplu grăitor de vocabular hermetic. În legătură cu originea acestui tratat au circulat mai multe istorisiri. Una dintre ele spune că bucata originală de smarald, pe care au fost inscripţionate preceptele cu caractere feniciene, a fost găsită de Alexandru cel Mare în mormântul lui Hermes. În ediţia Berne (1545) a cărţii *Summa Perfectionis*, versiunea latină apare sub titlul:

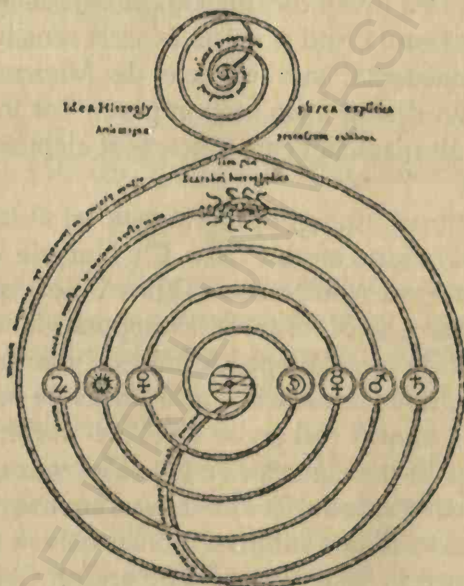
„Tablele de Smarald ale lui Hermes cel de Trei-ori-Mare
cu privire la chimie, traducător necunoscut.
Cuvintele Secretelor lui Hermes scrise pe Tabla de Smarald,
găsită între mâinile lui într-o peşteră întunecată,
în care trupul său a fost găsit îngropat".

O versiune arabă a aceluiaşi text a fost descoperită într-o lucrare atribuită lui Jabir, scrisă probabil în secolul al IX-lea. Acesta trebuie să fie unul dintre cele mai vechi fragmente de alchimie cunoscute şi nu am nici o îndoială că este un fragment de învăţătură hermetică, deoarece corespunde cu învăţătura din *Poimandres* şi cu *Fragmente dintr-o Credinţă Uitată*, având strânse legături cu învăţătura lui Hermes cel-de-trei-ori-mare. Acest text vorbeşte, de asemenea, despre

---

[1] Vezi Hermes Mercurius Trismegistus, *Corpus Hermeticum*, trad. rom. Dan Dumbrăveanu, Editura Herald, Bucureşti, 2000.

unitatea materiei și despre adevărul conform căruia toate formele provin dintr-o singură rădăcină, Eterul, învățătură ce corespunde teoriei științifice actuale. Această tablă, în strânsă legătură cu *Tractatus Aureus* („Tratatul de Aur") pe care l-am așezat la sfârșitul cărții, merită să fie citite, mai ales din perspectiva încercării mele de a elucida simbolismul alchimic general. Din păcate, aceasta ar fi cam tot ce ne-a mai rămas din arta sacră egipteană.

Cheia egipteană a alchimiei

Secolul al III-lea d. Ch. pare să fi fost perioada în care alchimia a fost intens practicată, dar tot în această epocă, în anul 296, Dioclețian a descoperit și a ars toate cărțile egiptene despre alchimie și despre celelalte

ştiinţe oculte, distrugând, astfel, toate dovezile ce demonstrau progresul făcut până atunci.

În secolul al IV-lea, Zosimus Panopolitul a scris tratatul său despre „Arta Divină de a face aur şi argint", iar în secolul al V-lea, Morienus, un sihastru din Roma, şi-a părăsit oraşul natal şi a pornit în căutarea înţeleptului Adfar, un adept solitar, a cărui faimă se răspândise în Alexandria. L-a găsit şi, după ce i-a câştigat încrederea, a devenit discipolul său. După moartea învăţătorului său, Morenius s-a întâlnit cu împăratul Calid şi există în acest sens o lucrare foarte interesantă, sub numele de *Morienus*, care prezintă un dialog între el şi împărat. Tot în acelaşi secol, un alt magician care a practicat alchimia a fost Cedrenus.

Următorul nume important este cel al lui *Geber*, care a trăit în jurul anului 750 d. Ch. Numele adevărat al lui Geber era Abu Mussah Djfar-Al Sofi, sau Înţeleptul. Născut la Houran, în Mesopotamia, el a fost considerat de către adepţi ca fiind cel mai însemnat alchimist după Hermes. Din cele cinci sute de tratate, presupuse că ar fi fost scrise de el, ne-au rămas doar trei: *Esenţa Pietrei Filosofale Perfecte*, *Cercetarea Perfecţiunii* şi *Testamenul* său. Tot lui îi datorăm menţionarea pentru prima dată a sublimatului coroziv, a oxidului roşu de mercur, şi a nitratului de argint. Geber a reuşit, într-adevăr, cu mare îndemânare să îşi ascundă descoperirea, iar din stilul său misterios de a scrie a derivat cuvântul „geber" sau „vorbire nedesluşită" („gibberish"); însă cei care l-au înţeles cu adevărat pe Geber, adepţii lui, declară unanim că el a fost cel care

a rostit adevărul cu o mare acuitate şi precizie, chiar dacă sub o formă ascunsă, deghizată.

Rhasis, un alt alchimist arab, a deveni celebru pentru demonstraţiile sale practice privind arta transmutării metalelor de bază în aur.

În secolul al X-lea, menţionăm pe Al Farabi, socotit omul cel mai învăţat pentru vârsta sa, şi pe marele alchimist Avicenna, pe numele său adevărat Ibn Sinna. Născut la Buhara, în 980 d. Ch., Avicenna a fost ultimul mare filosof arab.

Capitolul II

ALCHIMIŞTII EUROPENI TIMPURII

În perioada primelor cruciade, alchimia s-a mutat în Spania, unde a fost introdusă de mauri. În secolul al XII-lea, Artephius a scris *Arta de a Prelungi Viaţa Omului,* şi se spune despre el că ar fi trăit o sută de ani. Chiar el a afirmat:

> „Eu, Artephius, învăţând arta din cartea lui Hermes, am fost cândva, precum ceilalţi, invidios, dar ajungând acum la o sută de ani (o sută de ani care au trecut de la naşterea mea, numai prin bunăvoinţa lui Dumnezeu şi prin folosirea acestei chintesenţe minunate), am văzut, de-a lungul acestei vieţi îndelungate, că oamenii nu au putut să perfecţioneze această ştiinţă din pricina obscurităţii cuvintelor filosofilor, astfel încât mişcat de milă şi de un gând bun, am reuşit,

în ultimele mele zile de viaţă, să public cu toată sinceritatea şi în adevăr toate acestea, pentru ca oamenii să ştie totul despre această carte. Am înlăturat doar un singur lucru, pe care nu este drept să îl scriu, întrucât el nu poate fi dezvăluit cu adevărat decât de Dumnezeu sau de maestru. Cu toate acestea, acest lucru poate fi învăţat din această carte, dacă nu eşti prea îngust la minte şi ai ceva experienţă".

Din literatura secolului al XIII-lea, o lucrare datând din 1272, numită *Tesero* i-a fost atribuită lui Alphonso, regele Castiliei. În 1282, William de Loris a scris *Le Roman de la Rose* (Romanul Trandafirului), ajutat de Jean de Meung, care a mai scris *Protestul Naturii faţă de Alchimistul Rătăcitor* şi *Răspunsul Alchimistului dat Naturii*. Petru d'Apona, născut lângă Padova în 1250, a scris mai multe cărţi despre „magie", fiind acuzat de Inchiziţie că avea cele şapte spirite închise separat într-un vas de cristal şi care îl învăţau cele şapte arte şi ştiinţe liberale. A murit torturat pe roată.

Printre alte nume sonore apărute în această perioadă, îl găsim şi pe cel al lui Arnold de Villeneuve sau Villanova, a cărui cea mai vestită lucrare se găseşte în antologia *Theatrum Chemicum*. A studiat medicina la Paris, dar a fost, de asemenea, teolog şi alchimist. Ca şi în cazul prietenului său, Petru d'Apona, se credea despre el că obţinuse toate cunoştinţele de la diavol şi a fost acuzat de mulţi de practici magice. Cu toate că nu a căzut în mâinile Inchiziţiei, cărţile sale au fost condamnate să fie arse în Tarragona, din cauza conţinutului lor eretic. Villanova susţinea că operele

de credință și milostenie erau mult mai prețuite în ochii lui Dumnezeu decât ritualul de sacrificiu!

Autoritatea lui Albertus Magnus (1234-1314) este fără îndoială demnă de respect, deoarece a renunțat la toate avantajele materiale pentru a-și devota cea mai mare parte din îndelungata sa viață studiului filosofiei în izolarea unei sihăstrii.

Albertus Magnus

Când Albertus a murit, faima lui a trecut asupra „discipolului său sfânt", Aquinas care, în *Thesaurus Alchimae* vorbește deschis către prietenul său, starețul Reginald, despre succesul lui Albertus și al său în arta transmutării.

Raymond Lully (Raymondus Lullus) este unul din alchimiștii despre a cărui viață există atâtea dovezi contradictorii, încât este aproape sigur că numele său a fost folosit ca o mască de un al doilea adept din aceeași perioadă sau din perioada imediat următoare. S-a născut, probabil, la Majorca în jurul anului 1235, iar după o tinerețe puțin mai libertină a fost determinat, aparent de finalul nefericit al unei

poveşti de dragoste, să-şi întoarcă gândurile spre religie. A fost atât de copleşit de dorinţa arzătoare de a răspândi evanghelia printre adepţii lui Mohamed, încât s-a dedicat ani întregi studierii scrierilor islamice numai pentru a putea combate învăţăturile musulmane. A călătorit foarte mult, nu numai în Europa, dar şi în Africa şi Asia, unde, nu de puţine ori, zelul său religios era să-l coste viaţa. Se spune că spre bătrâneţe l-a cunoscut pe Arnold de Villanova, familiarizându-se cu Ştiinţa Universală; studierea alchimiei şi descoperirea Pietrei Filosofale au făcut ca renumele său de creştin zelos să sporească şi mai mult.

Potrivit unei alte povestiri, faima sa a ajuns, în cele din urmă, la urechile lui John Cremer, la acea vreme stareţ la mănăstirea Westminster, care, după treizeci de ani de studiere a alchimiei, nu reuşise să atingă scopul suprem, Piatra Filosofală. Aşa încât, Cremel l-a căutat pe Lully în Italia, iar după ce i-a câştigat încrederea, l-a convins să vină în Anglia, unde i-a fost prezentat lui Edward al II-lea. Fiind un fervent susţinător al creştinătăţii, Lully a fost de acord să transforme metalele de bază în aur, cu condiţia ca Edward să folosească aceşti bani în scopul cruciadelor. Pentru a-şi îndeplini misiunea, i s-a oferit o cameră în Turn şi se estimează că ar fi transformat aur în valoare de 50. 000 de lire. Dar, după puţin timp, se pare că Edward a devenit avar, iar pentru a-l obliga în continuare pe Lully să facă această muncă de transmutare, l-a făcut prizonierul său. Totuşi, cu ajutorul lui Cremer, Lully a reuşit să evadeze din Turn şi să se reîntoarcă pe continent. Dovezile existente

atestă că el ar fi trăit până la 150 de ani şi că a fost, în cele din urmă, omorât de sarazini în Asia. La acea vârstă era renumit pentru faptul că putea să alerge şi să sară ca un tânăr.

Numărul foarte mare de scrieri atribuite lui Lully (în jur de 486 de tratate pe diferite subiecte, de la gramatică şi retorică până la medicină şi teologie) pare să sugereze că numele de Lully era doar un pseudonim.

În acea perioadă, ştiinţa a ajuns să capete o faimă proastă, deoarece pretenţia alchimiştilor de a transforma metalele a oferit multiple posibilităţi oricărui escroc, care era suficient de credibil şi fără scrupule, să exploateze încrederea sau lăcomia semenilor săi, şi s-a demonstrat că au existat o mulţime de şarlatani şi de victime. Negustorii bogaţi şi cei lacomi de câştig au fost împinşi să se încreadă în pretinşii alchimişti ai aurului, argintului şi pietrelor preţioase de dorinţa de a le multiplica – însă, n-au făcut decât să le piardă. Ca urmare, parlamentul Angliei şi Bulele papale au promulgat decrete prin care interziceau creştinilor să mai practice alchimia, în caz contrar fiind pedepsiţi cu moartea – deşi despre Papa Ioan al XXII-lea se spune că ar fi practicat el însuşi alchimia şi că ar fi îmbogăţit visteria publică prin astfel de mijloace.

În secolul al XIV-lea, au trăit cei doi Isaac Hollandus, tată şi fiu, adepţi danezi care au scris tratatele *De Triplici Ordinari Exiliris et Lapidis Theoria* şi *Mineralia Opera Sue de Lapide Philosophico*. Explicaţiile furnizate de ei privind modul de transformare a metalelor sunt cele mai amănunţite oferite vreodată, dar tocmai

din cauza acestei clarități ele au fost privite cu neîncredere. De pildă, John Read, profesor de chimie, în lucrarea sa *Preludiu la chimie, o schiță a alchimiei*, discreditează scrierile celor doi Hollandus, deoarece claritatea detaliilor furnizate de ei l-a făcut, în mod paradoxal, să-i suspecteze ca fiind atinși de orbire. Dar cât de orbi sunt câteodată chiar experții noștri!

Capitolul III

POVESTEA LUI NICHOLAS FLAMEL

Din toată istoria alchimiei, cu siguranță că cea mai interesantă poveste este cea a lui Nicholas Flamel (1330-1418), cel mai renumit adept din Franța. Ca urmare, redau mai jos propriile sale cuvinte privind descoperirea ce s-a dovedit a fi momentul de răscruce al vieții sale:

„Eu, Nicholas Flamel, copist, locuind în Paris în anul 1399, pe strada Notary, lângă St. James de Boucherie, deși nu am învățat prea multă latină din cauza sărăciei părinților mei – care, totuși, erau socotiți oameni cinstiți și buni, chiar de către cei care îi invidiau cel mai mult – am învățat, prin binecuvântarea lui Dumnezeu, cărțile filosofilor și am dobândit o oarecare cunoaștere a lor, chiar și a celor mai ascunse secrete (înfățișate acolo), deși nu am intenționat asta. Din cauza aceasta, nu va trece nici un moment

din viața mea în care, amintindu-mi de acest bine nemărginit, să nu aduc mulțumiri bunului și marelui Dumnezeu.

După moartea părinților mei, eu, Nicholas Flamel, mi-am câștigat existența prin arta scrisului și a celor înrudite cu scrisul, iar într-o vreme a căzut în mâinile mele o carte aurită, foarte veche și mare, care a costat numai doi florini. Nu era făcută din hârtie sau pergament, cum sunt făcute celelalte cărți, ci, după părerea mea, din scoarță de copaci tineri; ferecătura era din bronz, coperta era bine legată și inscripționată peste tot cu niște litere ciudate, pe care le-am socotit a fi litere grecești sau ceva de genul ăsta. Ce știam, era că nu le puteam citi; iar cât privește ce era scris întrânsa, ea era imprimată, așa cum am presupus, cu peniță de fier sau gravată în coajă de copac; minunat făcută, cu litere latine frumoase și ciudat colorată.

Cartea cuprindea trei părți a câte șapte pagini, numerotate în capul fiecărei foi, pe fiecare a șaptea pagină fiind pictate imagini și figuri în loc de litere. Pe prima pagină din cele șapte era desenată o fecioară înghițită de șerpi; pe a doua, o Cruce pe care era răstignit un șarpe; pe ultima, un deșert udat de multe fântâni frumoase, din care ieșeau o mulțime de șerpi ce se îndreptau în toate direcțiile. Pe prima pagină scrisă, erau inscripționate cu litere mari de aur următoarele cuvinte: „Abraham Evreul, Prinț, Preot, Levitator, Astrolog și Filosof, către poporul evreu împrăștiat prin Franța din mânia lui Dumnezeu, dorind sănătate în numele Dumnezeului lui Israelului".

Urmau, apoi, multe blesteme şi grozăvii, cuvântul Maranatha fiind repetat de multe ori împotriva acelora care, fără să fie preoţi sau scribi (deci oameni pricepuţi), totuşi se uitau înăuntru. Cel care mi-a vândut această carte trebuie să-i fi cunoscut valoarea la fel de puţin ca şi mine. Bănuiala mea este că a fost furată de la nenorociţii de evrei sau găsită ascunsă pe undeva prin vechile lor locuinţe. Pe cea de-a doua pagină, aşa numitul Abraham îşi consola poporul, rugându-se pentru ei să evite viciile şi idolatria mai mult decât orice şi să aştepte venirea lui Mesia, care va îi birui pe toţi regii pământeni iar apoi va domni cu cei asemeni lui în glorie eternă. Cu siguranţă că acest Abraham era un om de o mare înţelepciune.

În pagina a treia şi în restul paginilor scrise, el descria cât se poate de limpede procesul transmutării metalelor, pentru a-şi ajuta poporul captiv să plătească tribut împăraţilor romani, dar şi pentru alte motive pe care, însă, nu le voi dezvălui. A pictat vasele pe margine, a descoperit culorile şi toate celelalte lucruri, dar cu privire la Primul Agent nu a rostit nici un cuvânt, spunându-le doar că îl prezentase şi îl slăvise cu mare grijă în paginile a patra şi a cincea. Dar iscusinţa lui a fost atât de mare, că nimeni nu ar fi putut dezlega desenele dacă nu era foarte avansat în kabbala evreiască şi bine iniţiat în cartea filosofilor.

Paginile a patra şi a cincea erau, de asemenea, nescrise şi împodobite cu figuri minunat desenate. Pe a patra pagină era desenat un tânăr cu picioarele înaripate, ţinând în mână un băţ,

înconjurat de doi şerpi, cu care atingea coiful ce îi acoperea capul. Cred că îl întruchipa pe zeul grec Mercur. Spre el venea, alergând şi zburând cu aripile deschise, un om foarte bătrân, având o clepsidră deasupra capului şi o coasă în mâini, reprezentând imaginea morţii, cu care ar fi tăiat capul lui Mercur. Pe cealaltă parte a paginii era desenată o floare frumoasă pe vârful unui munte foarte înalt, unde bătea vântul Nordului. Planta avea o tulpină albastră, flori albe şi roşii, frunze ce străluceau precum aurul, iar în jurul ei dragonii şi grifonii Nordului îşi făceau cuiburile şi sălaşurile.

Pe pagina a cincea, în mijlocul unei grădini frumoase, era o tufă de trandafiri înflorită, care creştea cu greutate în umbra unui stejar. La rădăcini, ieşea un izvor cu apă cristalină, care curgea în adâncuri, trecând mai întâi prin mâinile unei mulţimi mari de oameni, care săpau în pământ în căutarea acesteia, cu excepţia unui singur om, care era atent la greutatea ei. Pe partea cealaltă, apărea un rege ţinând în mână un paloş, care le poruncea oştenilor să ucidă sute de copii, în prezenţa mamele care cereau îndurare la picioarele criminalilor. Şiroaiele de sânge erau strânse de alţi oşteni într-un vas mare, unde se scăldau soarele şi luna. Acum, văzând că istoria părea să arate uciderea copiilor de către Irod şi că învăţasem partea importantă a Artei din acestă carte, am pus în cimitirul lor aceste simboluri hieroglifice ale Ştiinţei Sacre.

V-am descris până aici conţinutul primelor cinci pagini, dar nu voi spune nimic despre ce stătea scris cu litere latine frumoase şi inteligibile în

celelalte pagini, ca Dumnezeu să nu mi se arate pentru o ticăloşie mai mare decât a celui care ar fi dorit ca toată omenirea să aibă un singur cap pentru a-l putea tăia dintr-o lovitură.

Având în mâini această carte preţioasă, nu am făcut altceva decât să o studiez zi şi noapte până când am obţinut o înţelegere corectă a tuturor acestor procese, neştiind însă nimic despre ce însemnau toate astea. Aşadar, nu am putut găsi nici un început şi rezultatul a fost că am devenit foarte trist şi deprimat. Soţia mea, Peronelle, cu care m-am căsătorit de curând şi pe care o iubesc la fel ca pe mine însumi, a fost foarte uimită şi îngrijorată, încercând din greu să mă consoleze şi dorind cu ardoare să ştie dacă îmi poate fi de folos. Nu am fost niciodată unul dintre aceia care să-şi ţină gura şi nu numai că i-am spus totul, dar i-am arătat chiar cartea, faţă de care a avut aceeaşi afecţiune ca şi mine, plăcându-i foarte mult frumoasa-i copertă, picturile şi inscripţiile din care a înţeles la fel de puţin ca şi mine. Nu găseam însă nici o consolare în faptul că vorbeam cu ea despre toate acestea şi mă întrebam ce puteam face pentru a le descoperi înţelesul.

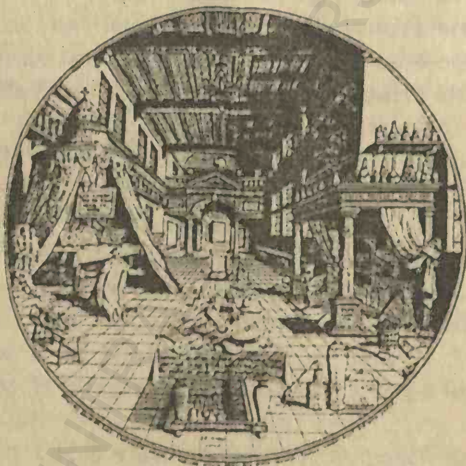
În cele din urmă, am încercat să pictez cât am putut de bine figurile de pe paginile patru şi cinci şi le-am pus în camera de studiu, unde le-am arătat multor erudiţi din Paris; dar nici aceştia nu au putut să le descifreze. Am mers atât de departe, încât le-am spus că fuseseră descoperite într-o carte despre Piatra Filosofală, dar cei mai mulţi dintre ei au râs de mine şi de vorbele mele. Excepţie a făcut, însă, unul pe nu-

me Anselm, licenţiat în medicină şi un student sârguincios într-ale Artei. Dorea cu ardoare să-mi vadă cartea şi ar fi făcut orice ca să se vâre şi el în toate astea, dar eu am insistat să-i spun că nu o aveam, deşi îi povestisem amănunţit despre procesul descris în ea.

El a spus că primele figuri reprezentau timpul care devorează toate lucrurile, iar cele şase pagini scrise arătau că era nevoie de şase ani pentru a perfecta Piatra, după care orice (proces de) fierbere trebuia să înceteze. Când am subliniat că, potrivit cărţii, figurile erau menite să predea Materia Prima, el a răspuns că cei şase ani de fierbere erau ca un factor secundar, şi că în ce priveşte prima figură, ea reprezenta o apă albă şi grea, care era, cu siguranţă, mercur (argint viu). Rădăcinile acestei substanţe nu puteau fi tăiate, însemnând că aceasta nu putea fi fixată şi lipsită, astfel, de volatilitate, excepţie făcând fierberea îndelungată în sângele pur al copiilor. Mercurul, unindu-se cu aurul şi argintul în acest sânge, se va schimba împreună cu ele, mai întâi într-o plantă, ca acea frumoasă floare de pe reversul paginii a patra, iar apoi, prin corupere, în şerpi; aceşti şerpi, fiind uscaţi şi mistuiţi de foc, vor deveni Pulberea Aurului din care este formată Piatra.

Această explicaţie m-a aruncat într-un labirint de procese false, pentru o perioadă de 21 de ani, înţelegându-se că în tot acest răstimp nu am făcut vreun experiment cu sânge de copil, lucru pe care îl socoteam îngrozitor. Mai mult decât atât, am descoperit în cartea mea că ceea ce filosofii numeau sânge, era spiritul mineral din

metale, mai exact din aur, argint şi mercur, la amestecul cărora am tins întotdeauna. Dată fiind interpretarea iniţiatului, mai mult subtilă decât adevărată, procesele mele nu au prezentat niciodată semnele corespunzătoare date în acea carte, astfel încât trebuia mereu să o iau de la capăt. Dar în cele din urmă, pierzându-mi orice speranţă de a mai înţelege figurile, am făcut un jurământ în faţa lui Dumnezeu şi a Sf. Ioan că voi căuta dezlegarea lor la un preot evreu care aparţinea de o sinagogă spaniolă.

Alchimistul în laboratorul său

Drept urmare, cu consimţământul lui Peronelle şi luând cu mine o copie a figurilor, mi-am luat hainele negre şi toiagul de pelerin, aşa cum mă vedeţi înfăţişat pe partea exterioară a arcadei din aşa-zisa curte a bisericii, unde am agăţat figu:ile hieroglife, împreună cu o procesiune

reprezentată pe ambele părţi ale zidului, de asemenea, şi culorile succesive ale Pietrei care apar şi dispar în carte, precum şi următoarea inscripţie în franceză: „O procesiune îl mulţumeşte pe Dumnezeu doar când este făcută cu devotament." Acestea sunt primele cuvinte, sau echivalentul lor, dintr-un tratat despre culorile Pietrei, cuvinte rostite de regele Hercule, numit Iris, care încep astfel: „Operis Processio Multul Naturae Placet." Le citez în folosul erudiţilor, care vor înţelege aluzia.

Îmbrăcat în straie de pelerin, am pornit la drum, ajungând la Mountjoy şi, în cele din urmă, la mănăstirea Sf. Ioan, destinaţia mea finală, unde mi-am îndeplinit jurământul cu mare devotament. La întoarcere, am întâlnit, în oraşul Leon, un negustor bolognez şi lui îi datorez întâlnirea cu Maestrul Candies, un doctor foarte învăţat, care era evreu după naştere, dar între timp devenise creştin. Când i-am arătat copiile figurilor, a fost înmărmurit de mirare şi de bucurie, întrebând cu mare ardoare dacă îi puteam da informaţii despre cartea din care au fost luate. Vorbea în latină, iar eu îi răspundeam la fel, spunând că dacă cineva putea descifra enigma, atunci existau şanse mari ca să aflăm de unde provenea. A pornit imediat să descifreze începutul.

Se pare că el auzise multe despre această lucrare, dar ca despre ceva definitiv pierdut. Mi-am reluat călătoria în tovărăşia lui, plecând din Leon spre Oviedo şi de acolo spre portul Sareson, de unde m-am îmbarcat pentru Franţa, unde am ajuns la timpul potrivit, după o călătorie fruc-

tuoasă. În drumul nostru spre Paris, însoţitorul meu interpretase cât se poate de adevărat majoritatea figurilor mele, descoperind mari secrete chiar şi în puncte şi spini. Dar, din nefericire, când am ajuns în Orleans, acest învăţat s-a îmbolnăvit, revenindu-i din nou vărsatul de care suferise pe mare. Îi era tot timpul frică să nu-l părăsesc şi, cu toate că eram mereu în preajma lui, el continua să mă strige. Spre marele meu regret, a murit în a şaptea zi, şi am făcut tot ce mi-a stat în putinţă ca să fie îngropat în curtea bisericii Sfintei Cruci din Orleans. Acolo este şi acum şi fie ca Dumnezeu să-i aibă sufletul în pază, pentru că a avut un sfârşit creştinesc bun.

Cel care ar vrea să vadă sosirea mea acasă şi bucuria lui Peronelle, ne-ar putea privi cum suntem pictaţi pe uşa capelei St. Jaques de la Boucherie din apropierea casei mele. Stăm în genunchi, eu la picioarele Sf. Iacov de Spania, iar ea la picioarele Sf. Ioan, la care se ruga adesea. Prin voia lui Dumnezeu şi cu ajutorul Sfintei şi Binecuvântatei Fecioare, dar şi al Sfinţilor pe care tocmai i-am pomenit, am obţinut ceea ce doream, cunoşteam Materia Prima, dar, deocamdată, nu şi pregătirea ei iniţială, lucrul cel mai dificil din lume. În cele din urmă, am obţinut şi acest lucru, după nenumărate greşeli de-a lungul a trei ani în care nu am făcut altceva decât să studiez şi să muncesc, aşa cum o să mă vedeţi reprezentat în afara bolţii de la Capela Sf. Iacov şi a Sf. Ioan, rugându-mă tot timpul la Dumnezeu cu rozariul în mână, adâncit în carte, cugetând la cuvintele filosofilor şi încercând mai multe operaţii sugerate de studiul lor.

Adevărul (dovada) succesului meu mi-a fost dezvăluit prin mirosul puternic, iar după ce am realizat cu mare uşurinţă minunea, nu mai puteam da greş nici dacă vroiam, pentru că ştiam agenţii primari, prepararea lor, precum şi etapele, pe care le urmasem cu fidelitate. Prima dată, operaţia de proiecţie s-a făcut peste Mercur, din care am transformat cam o jumătate de livră în argint pur, mai bun decât cel din mină, aşa cum am demonstrat atât eu cât şi ceilalţi prin mai multe probe. Toate acestea s-au întâmplat într-o zi de luni, a şaptea zi din ianuarie, 1392, doar Peronelle fiind de faţă. Apoi, continuând să urmăresc cuvânt cu cuvânt indicaţiile din carte, cam pe la cinci după amiaza, în cea de-a douăzeci şi cincea zi din Aprilie, am făcut operaţia de proiecţie a pietrei Roşii peste aceeaşi cantitate de Mercur, tot în casa mea, şi cu nimeni altcineva de faţă decât cu Peronelle. Aceasta s-a transformat în timp util în aceeaşi cantitate, dar din aur pur, mult mai bun decât cel obişnuit, mai moale şi mai maleabil.

Nu vă spun decât adevărul. Am făcut acest lucru de trei ori, cu ajutorul lui Peronelle, pentru că ea m-a ajutat în toate operaţiile şi a înţeles subiectul la fel de bine ca mine. Sunt sigur că ar fi putut face asta şi singură dacă ar fi vrut, şi că ar fi avut acelaşi rezultat. Prima ocazie mi-a dat tot ce aveam nevoie, dar a fost o mare satisfacţie să contemplu minunile Naturii din acele vase, iar pentru a avea dovada că am realizat cele trei transformări, nu trebuie decât să vă uitaţi la boltă şi la cele trei cuptoare pictate pe ea, de care ne-am folosit în operaţiile noastre.

Mult timp aş fi fost neliniştit dacă Peronelle nu şi-ar fi putut ascunde fericirea, şi ar fi spus câteva vorbe neamurilor ei despre marea noastră comoară. Am judecat bucuria ei după a mea, dar marea bucurie, ca şi marea supărare, pot dăuna precauţiei. Dar marele Dumnezeu, în bunătatea Sa, nu numai că m-a binecuvântat cu Piatra, dar mi-a dăruit şi o soţie castă şi supusă, înzestrată cu minte şi decentă în purtări, fiind capabilă să păstreze un secret mai mult decât majoritatea femeilor. Mai presus de toate, era foarte devotată şi, deoarece nu mai aşteptam copii, amândoi având o vârstă înaintată, ea a început, la fel ca mine, să se gândească numai la Dumnezeu şi să-şi ocupe timpul cu opere de caritate.

Înainte să scriu acest comentariu, spre sfârşitul anului 1413, după moartea credinciosului meu însoţitor, pe care am să-l plâng toată viaţa mea, Peronelle şi cu mine înfiinţasem deja şi înzestrasem patruzeci de spitale, construisem trei capele, oferisem pentru şapte biserici daruri bogate şi sume de bani şi, de asemenea, refăcusem mai multe cimitire".

Nicholas Flamel a murit în 1415, la vârsta de 160 de ani. Casa sa, datând din 1407, mai există încă în clădirea de pe strada Montmorency nr. 51, din Paris, iar în Museul Cluny există placa inscripţionată de pe mormântul său din vechea Biserică a St. Jacques de Boucherie, acum demolată. Placa, unică de altfel, avea o formă interesantă, oarecum în zig-zag. Pierdută pentru mulţi ani, după ce biserica St. Jacques de Boucherie fusese demolată, în 1717, a fost găsită în cele din urmă într-o prăvălie de pe strada Arias, al

cărui proprietar, zarzavagiu şi botanist, folosise spatele plăcii din marmură netedă ca suport pe care îşi tăia ierburile.

Placa măsura 58 x 45 cm şi avea o grosime de 4 cm. În partea de sus este o reprezentare sculptată a lui Isus, Sf. Petru şi Sf. Pavel, iar inscripţia atestă că Nicholas Flamel, fost scrib, a lăsat anumite sume de bani şi proprietăţi pentru scopuri religioase şi caritabile, inclusiv danii pentru biserici şi spitale din Paris.

Am redat în întregime povestea acestor experienţe ale lui Flamel, pentru că nu mi se pare lipsită de interes, în ciuda faptului că anumite autorităţi în materie s-au îndoit de veridicitatea ei. Convingerea mea este că această poveste este una adevărată, că opera evreului Abraham, la care se referă Flamel, reprezintă în mod evident o scriere alegorică a întregului proces şi că imaginile ce-i corespund sunt, pentru cine e familiarizat cu limbajul alchimic, reprezentative pentru diferite etape ale lucrării. Unii scriitori şi critici au ajuns să ridiculizeze aceste alegorii, afirmând că sunt producţiile vizionarilor religioşi, dar cred că astfel, nu fac decât să-şi demonstreze propria ignoranţă faţă de întregul proces. Una din cele mai însemnate dovezi care atestă adevărul acestei povestiri este, după părerea mea, momentul în care Flamel se referă la obţinerea Materiei Prima. Aminteşte de acest lucru astfel:

„Adevărul (dovada) succesului meu mi-a fost dezvăluit prin mirosul puternic",

iar acest adevăr l-am probat şi eu în laborator; mirosul este inconfundabil, iar gazul atât de volatil încât inun-

dă toată casa. În capitolele prezentei cărți dedicate teoriei şi practicii voi face referiri mai ample la acest aspect.

Capitolul IV

BASILE VALENTIN

Informațiile pe care le avem despre viața lui Basile Valentin, călugărul benedictin care, pentru realizările sale în sfera chimiei a fost numit „Părintele chimiei moderne", constituie un ansamblu de dovezi contradictorii. Informațiile despre viața sa sunt foarte multe şi variate, iar istoricilor le este cu neputință să stabilească identitatea lui exactă sau măcar secolul în care a trăit. În general, se crede că s-a născut în anul 1394 şi că s-a alăturat Frăției Benedictine, devenind în cele din urmă preot al stăreției Sf. Petru din Erfurt, lângă Strasbourg, chiar dacă şi aceste fapte nu pot fi dovedite.

Indiferent de identitatea sa, Basile Valentin a fost fără îndoială un mare chimist şi descoperitorul multor preparate chimice de mare importanță. Printre acestea se numără prepararea acidului clorhidric din sare marină şi ulei de vitriol (acid sulfuric), extragerea cuprului din piritele acestuia (sulful) mai întâi prin transformarea lui în sulfat de cupru, iar apoi prin introducerea unei bare de fier în apa în care a fost dizolvat acest produs; metoda de producere a sulfo-eterului prin distilarea amestecului din alcool

de vin şi ulei de vitriol; metoda de obţinere a coniacului prin distilarea vinului şi a berii, corectând distilarea cu carbonat de potasiu.

În scrierile sale, a redat multe fapte importante, iar dacă Basile Valentin este sau nu numele corect al autorului are puţină importanţă, deoarece nu afectează cu nimic valoarea lucrărilor sale ori calibrul experimentelor sale practice. Din scrierile sale reiese că a fost, într-adevăr, călugăr, având o minte şi o capacitate de înţelegere superioare majorităţii gânditorilor din acea perioadă. Intenţia ultimă şi scopul studiilor sale era, neîndoielnic, acela de a demonstra că sănătatea perfectă a corpului omenesc este realizabilă şi că perfecţiunea substanţelor metalice este, de asemenea, posibilă. Avea credinţa că medicul trebuie să ţină neîncetat seama de chemarea îndatoririi sale sacre, arătându-se consternat de ignoranţa facultăţii de medicină din acea perioadă, ai cărei membri continuau să aibă o purtare infatuată, arătând foarte puţin interes pentru soarta pacienţilor după ce le prescriau o grămadă de leacuri.

Următorul citat din *Carul triumfal al antimoniului*, opera cea mai importantă a lui Basile Valentin, provine din versiunea latină publicată la Amsterdam în 1685, tradusă în limba engleză şi publicată de Kames Elliott & Co., în 1893, şi este lămuritor în privinţa atitudinii lui faţă de corpul medical din vremea sa; iată câteva extrase:

> „...acest gen de medic nu e în stare să-şi pregătească nici măcar propriile sale doctorii (oricare ar fi ele), de aceea trebuie să lase această muncă

A Table of Chymicall & Philosophicall Characters wth their significations as they are usually found in Chymicall Authors both printed & manuscript.

Saturne — Lead	Balneum Mariæ	Mensis
Jupiter — Tinne	Balneum Vaporis	Mercur. Argenti
Mars — Iron	Bene	Merc. Saturni
Sol — Gould	Borax	Merc. Sublimat
Venus — Copper	Calcinare	Nota bene
Mercury — Quicksilver	Calx	Nox
Luna — Silver	Calx viva	Oleum
Acetum	Calx ovorum	Præcipitare
Acetum distillat	Caput mortuum	Pulvis
Æs	Cæmentare	Pulvis Latere
Ær	Cera	Purificare
Alembicus	Christallum	Putrificare
Alumen	Cinis	Quinta Essentia
Amalgama	Cineres clavellati	Realgar
Aurum	Cinnabar	Regulus
Antimonium	Coagulare	Retorta
Aqua	Cohobatio	Sal commune
Aqua Fortis	Crocus Martis	Sal Alkali
Aqua Regis	Crocus Veneris	Sal Armoniac
Aqua Vitæ	Æs ustum	Sal Gemma
Arena	Crucibulum	Sal petræ
Arsenicum	Cucurbita	Sapo
Atramentum	Dies	Spiritus
Aurichalcum	Digerere	Spiritus Vini
Auripigmentum	Dissolvere	Stratum super stratum
Libra	Distillare	Solvere
Libra media	Filtrare	Sublimare
Scrupulus	Fimus Equinus	Sulphur
Drachma	Ferrum	Sulphur vivum
Uncia	Flegma	Sulphur Philosophorum
Anno	Fluere	Sulphur nigrum
	Gumma	Tartar
	Hora	Calx tartari
	Ignis	Sal tartari
	Ignis rotæ	Talcum
	Lapis calaminaris	Terra
	Lapis	Tigillum
	Lutare	Tutia
	Lutum Sapientiæ	Vitriolum
	Magnes	Vitrum
	Marchasita	Viride æris
	Materia	Urina
	Matrimonium	Johannes Walchiye

Tabelul alchimic al lui Basile Valentin

pe seama altuia. Nici măcar nu cunoaşte culorile remediilor pe care le prescrie. Nu are nici cea mai mică idee dacă sunt albe sau negre, roşii sau gri, albastre sau galbene ori dacă medicamentul este cald, rece, uscat sau umed. Ştie doar atât – că a găsit numele acelui medicament în cărţile sale şi că, umflându-se în pene cu vechimea cunoştinţele sale, susţine că are dreptul unei posesii anterioare.

Sunt din nou ispitit să-mi vărs năduful asupra acestor doctori proşti, a căror conştiinţă este pecetluită cu fierul înroşit, care nu se interesează deloc de pacienţii lor şi care vor fi chemaţi să dea socoteală în ziua Judecăţii pentru ignoranţa lor criminală. Apoi îl vor privi pe El, cel pe care l-au străpuns neglijând bunăstarea aproapelui lor, în timp ce-şi băgau banii în buzunar şi vor vedea, în cele din urmă, că ar fi trebuit să lucreze zi şi noapte pentru a deveni cu adevărat iscusiţi în vindecarea bolilor. Dar ei s-au complăcut, lăsând totul la voia întâmplării, recomandând primul medicament pe care l-au găsit în cărţile lor, lăsând pacientul şi boala să se lupte cum ştiu mai bine. Nu se deranjează nici măcar să întrebe cum au fost preparate medicamentele prescrise. Laboratorul, cuptorul, pastilele lor sunt la farmacist, la care merg foarte rar sau niciodată. Ei scriu pe o foaie de hârtie, sub cuvântul magic „Reţetă", numele anumitor medicamente, după care asistentul farmacistului îşi ia mojarul şi banii de la sărmanul pacient, chiar dacă în el se poate să mai fi rămas un dram de sănătate.

O, Doamne, schimbă aceste timpuri pline de răutate! Doboară aceşti copaci, dacă nu cresc din

Rai! Alungă aceşti giganţi aroganţi, ca să nu urce munte după munte şi să încerce să zguduie cerul! Ocroteşte-i pe cei puţini care încearcă să descopere secretele creaţiei Tale!
Îi voi ruga pe toţi fraţii din mânăstire să mi se alăture în această rugă aprinsă, zi şi noapte, ca Dumnezeu să lumineze ignoranţa acestor falşi doctori, ca să înţeleagă virtuţile pe care El le-a pus în lucrurile create, astfel încât să înveţe că nu pot deveni buni şi folositori decât prin operaţiunea de preparare, care îndepărtează toate impurităţile dăunătoare şi otrăvitoare. Am credinţă că Dumnezeu va răspunde rugăciunii noastre şi că măcar câţiva dintre fraţii mei vor mai trăi să vadă schimbarea binecuvântată ce se va petrece atunci pe pământ, când vălul gros al ignoranţei va fi luat de pe ochii celor care ni se împotrivesc, iar minţile lor se vor lumina pentru a descoperi bucata de argint pierdută. Fie ca Dumnezeu, cârmuitorul destinelor oamenilor, în bunătatea şi mila Sa, să înfăptuiască toate acestea".

Scrierile lui Valentin despre perfecționarea corpurilor metalice, ca şi referirile sale la Arta Spagirică, Marele Maestru, Medicina Universală, Tincturile de transmutat metalele şi alte secrete ale artei alchimistului, apar sub o formă extrem de cețoasă şi de vagă, nu numai pentru cititorii de rând, dar şi pentru chimiştii învățați, contemporani cu el sau de mai târziu. În toate scrierile sale, cheia importantă într-un proces de laborator este aparent omisă. Dar, de fapt, această cheie se găseşte invarialbil într-o altă parte a scrierilor sale, probabil în mijlocul unuia dintre cele mai misterioase discursuri teologice pe care obişnuia

să le insereze printre indicațiile sale practice, așa încât numai printr-un studiu intensiv puteai descoperi acest mister.

Cea mai cunoscută operă a sa e *Currus Triumphalis Antimonii* („Carul Triumfal al Antimoniului"). A fost tradusă în germană, franceză și engleză și i-a adus reputația de chimist mai mult decât orice altă lucrare. Cea mai bună ediție este, fără discuție, cea publicată la Amsterdam, în 1671, cu un comentariu de Theodorus Kerckringius. În prefață, Kerckringius afirmă că în afara faptului că i-a studiat lucrările, a ajuns să vorbească și cu Valentin însuși, despre care spune că ar fi:

> „prințul tuturor chimiștilor, cel mai învățat, mai drept și mai lucid dintre toți scriitorii alchimiști. El îi spune studentului grijuliu tot ce se poate ști despre alchimie, lucru asupra căruia pot depune mărturie."

Dacă examinăm cu atenție această carte, este evident că Valentin a investigat foarte amănunțit proprietățile antimoniului, iar descoperirile experimentelor făcute cu acest metal au fost aduse la lumină de descoperirile recente ale chimiștilor din zilele noastre.

Printre alte lucrări ale sale se numără și *Medicina Metalelor*, *Despre lucrurile naturale și cele supranaturale*, Despre prima tinctură, rădăcină și spirit al metalelor, *Cele douăsprezece chei*, precum și *Ultima dorință și testamentul*. Se spune despre ultima sa lucrare că a fost ascunsă ani de zile în Marele Altar al bisericii care aparținea stăreției. O astfel de poveste este destul de posibilă, întrucât se știe că alchimiștii, atât înainte cât

şi după această perioadă, considerând că scrierile lor nu erau în concordanţă cu perioada în care erau scrise, îşi îngropau sau ascundeau scrierile pentru a putea fi descoperite ori pentru a se beneficia de ele, aşa cum sperau neîndoielnic, într-o perioadă mai luminată şi mai meritoasă. De cele mai multe ori, astfel de manuscrise nu erau descoperite decât după mai multe generaţii de la moartea autorului.

Ţinând seama de celelalte realizări extraordinare ale sale în calitate de chimist de înaltă valoare, nu pare lipsit de logică să credem că Metoda Universală a Medicinei lui Valentine ar putea avea un succes pe măsura celorlalte descoperiri mai prozaice ale sale.

Capitolul V
PARACELSUS

Aurolus Philippus Theophrastus Bombastus von Hohenheim, rămas în istorie sub numele de Paracelsus, s-a născut în anul 1493. A fost fiul unui medic cu renume, care a fost descris drept un Mare Maestru al Ordinului Teutonic, şi de la el a primit Paracelsus primele instrucţiuni.

La vârsta de 16 ani a intrat la Universitatea din Basel, unde s-a înscris singur la cursurile de alchimie, chirurgie şi medicină. Cu ştiinţa alchimiei era deja familiarizat, întrucât studiase înainte lucrările lui Isaac Hollandus, ale cărui opere sădiseră în el ambiţia de a vindeca bolile cu ajutorul medicinei superioare mate-

rialului existent la acea vreme. Pe lângă interesul viu arătat alchimiei, lui Paracelsus i se datorează şi introducerea opiumului şi a mercurului în medicină, iar din lucrările sale reiese că avea cunoştinţe avansate despre ştiinţa şi principiile magnetismului. Acestea sunt doar câteva realizări care l-au determinat pe Manly Hall să spună despre el că este:

> „precursorul farmacologiei chimice şi terapiei precum şi cel mai original erudit al medicinei din secolul al XVI-lea".

Cel care l-a iniţiat pe Paracelsus în ştiinţa alchimiei a fost stareţul Trithemius, unul din cei mai renumiţi maeştri în magie, alchimie şi astrologie, şi instructorul ilustrului Henry Cornelius Agrippa. În anul 1516, Paracelsus continua să facă cercetări în mineralogie, medicină, chirurgie şi chimie sub îndrumarea lui Sigismund Fugger, un medic bogat din oraş, dar a fost nevoit să părăsească Baselul după ce a avut probleme cu autorităţile pentru cercetările pe care la făcea asupra necromaţiei. A început o viaţă de nomad, câştigându-şi existenţa din preziceri astrologice şi practici oculte de diverse tipuri.

În peregrinările sale, ajunge în Germania, Franţa, Ungaria, Olada, Danemarca, Suedia şi Rusia. Se spune că în Rusia a fost luat prizonier de tătari şi adus în faţa Marelui Han, la curtea căruia a devenit mare favorit. În sfârşit, presupunând că această poveste este adevărată, Paracelsus l-a însoţit pe fiul Hanului într-o misiune din China până la Constantinopol, oraşul în care un adept arab i-a împărtăşit secretul suprem: dizolvantul universal, Alkahestul. Paracelsus şi-a do-

bândit cunoştinţele nu de la pedagogii cei mai cotaţi, ci de la dervişii din Constantinopol, de la vrăjitoare, ţigani şi vraci care invocau spiritele şi captau în rouă razele corpurilor celeste; despre el se spune că a lecuit boli incurabile, că a redat orbilor vederea, că a vindecat lepra, că ar fi reînviat chiar morţii, şi că amintirea sa putea îndepărta plăgile.

În cele din urmă, Paracelsus a revenit în Europa, mergând de-a lungul Dunării în Italia unde a devenit chirurg în armată. Se pare că aici au început vindecările sale miraculoase. În 1526, la vârsta de 32 de ani, el s-a reîntors în Germania, preluând de la universitatea la care fusese în tinereţe catedra de fizică, medicină şi chirurgie. Era o poziţie destul de importantă, care i-a fost oferită la insistenţele lui Erasmus şi Ecolampidus. Probabil datorită temperamentului său din acea perioadă i s-a acordat titlul de „Luther al medicilor", deoarece în cursurile sale nu s-a ferit să denunţe ca fiind învechite sistemele lui Galen şi ale şcolii sale, ale căror precepte erau socotite de autorităţile vremii atât de imuabile şi de inviolabile, încât cea mai mică deviaţie de la ele era considerată o adevărată erezie. Ca insultă supremă, Paracelsus a ars lucrările acestor maeştrii cu sulf şi silitră într-un vas de alamă.

Acest comportament arogant, împreună cu ideile lui originale, i-au adus nenumăraţi duşmani. Faptul că vindecările pe care le făcea cu medicamentele lui minerale se situau la polul opus celor ale facultăţii de medicină, au înfuriat autorităţile pe motivul ştirbirii prestigiului prin învăţăturile unui „eretic" şi „uzurpa-

tor". Astfel, Paracelsus nu şi-a mai putut păstra catedra de la Basel şi a fost din nou nevoit să părăsească oraşul şi să reînceapă o viaţă de nomad.

În timpul celui de al doilea exil, îl regăsim în 1526 la Colmar, iar în 1530 la Nurenburg, încă o dată în conflict cu medicii, care l-au denunţat ca impostor, cu toate că reuşise din nou să-şi combată adversarii prin tratarea cu succes a mai multor cazuri grave de elefantiazis, tratament urmat în următorii 10 ani de o serie de vindecări socotite uimitoare pentru acea perioadă.

Iată ce spune Franz Hartmann în lucrarea sa *Paracelsus:*[1]

> „A plecat spre Maehren, Kaernthen, Krain şi Ungaria, iar în cele din urmă spre Salzburg, unde a fost invitat de prinţul palatin, ducele Ernst de Bavaria, care era un mare iubitor al Artei secrete. Dar nu i-a fost sortit să se bucure prea mult timp de odihna pe care o merita din plin..."

A murit în 1541 după o scurtă perioadă de boală, într-o cămăruţă de la Hanul Calului Alb, în apropierea cheiului şi a fost îngropat în cimitirul Sfântul Sebastian. Un scriitor bănuieşte că evenimentul a fost provocat de o încăierare cu nişte asasini plătiţi de facultatea de medicină ortodoxă, dar nu există nici o dovadă pentru această versiune.

Nici unul dintre biografii săi nu pare să fi găsit ceva remarcabil în faptul că la vârsta de şaisprezece

---

[1] Vezi Franz Hartmann, *Paracelsus* (Viaţa şi Opera), trad. rom. Ilie Iliescu, Editura Herald, Bucureşti, 2004.

ani Paracelsus era deja familiarizat cu literatura alchimică. Chiar admiţând maturizarea precoce a unui om în acea perioadă, cu siguranţă că trebuie să fi fost un fenomen în privinţa înzestrării intelectuale.

Neîndoielnic este faptul că puţini dintre contemporanii săi puteau înţelege învăţăturile sale, iar iritarea şi aroganţa sa permanentă în faţa prostiei şi încăpăţânării lor nu e deloc surprinzătoare. Cu toate că avea atât de mulţi duşmani printre colegii săi medici, a avut şi discipoli, iar pentru el nu putea exista o mulţumire mai mare. Era venerat de aceştia ca Monarhul lor nobil şi drag, Hermesul german, Filosoful Trismegistus, Dragul profesor şi rege, Theopharastus de binecuvântată amintire şi Flacăra nemuritoare.

Paracelsus a lăsat o operă vastă ce acoperă domenii precum medicina, alchimia, filosofia, magia, ştiinţele naturii. Au fost inventariate ca autentice 106 tratate, ceea ce demonstrează spiritul enciclopedic al acestui om socotit „mintea cea mai cuprinzătoare a epocii sale".

F. Hartmann spune că Paracelsus considera alchimia ca o artă în care Vulcan (focul Naturii – lumina astrală) este artistul activ. Prin această artă, purul este despărţit de impur şi lucrurile sunt făcute să se dezvolte din materia primordială. Alchimia perfecţionează ceea ce Natura a lăsat neperfecţionat şi purifică toate lucrurile prin puterea spiritului conţinut în ele.

> „Toate lucrurile sunt alcătuite din trei substanţe şi toate lucrurile îşi au numărul lor, greutatea lor şi măsura lor. Sănătatea există câtă vreme cele

EFFIGIES PHILIPPI THEOPHRASTI AB HO HENHEIM: ÆTATIS SUÆ. XLVII.

PHILIPPUS

THEOPHRASTUS

BOMBAST

HOHENHEIMENSIS:

SUEVORUM,

ex Panegyris Nobilium

ARPINAS·

Confœderatorum Eremi

EREMITA:

PHILOSOPHUS

PARADOXUS.

MYSTERIARCHA

ARTIUM MAGISTER,

MEDICINARUM PROFESSOR,

Musarum Mechanicarum

TRISMEGISTUS.

GERMANUS.

trei substanțe (care alcătuiesc un lucru) își păstrează proporția normală sub aspect cantitativ și calitativ; boala apare când această proporție se schimbă și devine anormală. Aceste trei substanțe se numesc sulf, mercur și sare[1], și ele sunt acționate de un al patrulea principiu: *viața*. Aceste trei substanța nu pot fi văzute cu ochii fizici, dar un medic adevărat ar trebui totuși să le perceapă și să fie capabil să le separe unele de altele.

Tot ce poate fi perceput de simțuri poate fi văzut de oricine, dar un medic ar trebui să vadă lucruri pe care nu oricine le poate percepe. Există medici „naturali" și medici „artificiali". Primii pot vedea lucruri pe care ceilalți nu le pot vedea, și care, din cauza neputinței lor de a le percepe, le contestă existența. Aceștia din urmă văd doar partea exterioară a lucrurilor, în timp ce medicii adevărați văd interiorul lor. Omul interior este realitatea esențială, în timp ce omul exterior este doar o simplă apariție, și de aceea adevăratul medic vede omul real, iar falsul medic vede doar o iluzie.

Cele trei substanțe sunt ținute la un loc, în anumite forme, de către puterea vitală. Dacă luați cele trei substanțe invizibile și le adăugați puterea vitală, veți obține trei substanțe invizibile într-o formă vizibilă. Cele trei constituie forma, și ele se separă numai după ce puterea vitală le părăsește. Ele sunt ascunse de viață și adunate laolaltă tot de viață. Calitățile lor combinate con-

[1] Nu e vorba, bineînțeles, de substanțele chimice cunoscute de noi sub aceste nume.

stituie calităţile formei şi numai când viaţa le părăseşte calităţile lor separate devin manifeste. Dacă cele trei substanţe sunt unite în proporţii corecte, sănătatea există în formă; dar dacă sunt despărţite, una din ele va intra în putrefacţie şi celelalte vor arde.

Omul nu vede acţiunea acestor trei substanţe câtă vreme viaţa le ţine laolaltă, dar poate percepe calităţile lor în timpul distrugerii formei lor. Focul invizibil se află în sulf, elementul solubil în sare, elementul volatil în mercur. Focul arde, mercurul face fum, sarea rămâne în cenuşă; dar atât timp cât forma este vie, nu există nici foc, nici fum, nici cenuşă".

Există sute de feluri diferite de sare, de sulf şi de mercur, atât în univers cât şi în sistemul uman, şi în ele se află cele mai mari mistere. Toate lucrurile sunt ascunse în ele, în acelaşi fel în care o pară este ascunsă în păr şi strugurii într-o viţă de vie. Observatorul superficial vede doar ceea ce se înfăţişează simţurilor sale, însă vederea interioară descoperă lucrurile viitoare. Un grădinar ştie că viţa de vie nu va produce pere, şi nici părul struguri. Ignorantul vorbeşte despre cald şi rece, despre uscăciune şi umezeală, despre dulce şi acru, despre amar şi astringent, fără să ştie cauza care produce asemenea calităţi, dar înţeleptul recunoaşte în ele elementele stelelor."

(Paracelsus, *Paragranum, l.II*)

Îi rămânem îndatoraţi lui Arthur E. Waite, care a tradus operele hermetice şi alchimice ale lui Paracelsus, punându-ne astfel la dispoziţie o parte din moştenirea lăsată de marele alchimist german.

Capitolul VI

ALCHIMIA ÎN SECOLELE XVI ŞI XVII

Primul care a predat chimia corpului uman şi care a declarat, aşa cum a făcut-o Paracelsus, că adevărata menire a chimiei este prepararea medicamentelor pentru tratarea bolilor, a fost Jean Baptista von Helmont, un discipol al lui Paracelsus, întâlnit câteodată şi sub numele de Descartes al Medicinii.

În tratatul *De Natura Vitae Eternae* acesta scria:

> „Am văzut şi am atins Piatra Filosofală de mai multe ori. Culoarea ei semăna cu cea a prafului de şofran, dar era grea şi strălucitoare precum sticla zdrobită. O dată am luat şi eu o pătrime dintr-un grăunte – numesc un grăunte acea parte care înmulţită cu 600 face o uncie. Am proiectat această a patra parte dintr-un grăunte peste opt uncii de mercur încălzit într-un creuzet. Rezultatul a fost de opt uncii, fără unsprezece grame, din aurul cel mai pur".

La treizeci de ani, van Helmont s-a retras la un castel vechi din Belgia, aproape de Bruxelles şi a rămas acolo fără să fie cunoscut de vecinii din jur până când a murit, la vârsta de şaizeci şi şapte de ani. Nu a afirmat niciodată că ar fi preparat într-adevăr Piatra Filosofală, dar este neîndoielnic că a învăţat asta de la alchimiştii cu care s-a întâlnit în timpul anilor de cercetare.

Van Helmont povesteşte, de asemenea, despre un gentleman irlandez pe nume Butler, un prizonier

din castelul Vilford din Flandra, care, în timpul detenției sale, a făcut vindecări miraculoase cu ajutorul medicinei hermetice. Vestea că a vindecat un călugăr breton, un alt prizonier care suferea de o formă acută de erizipel, prin administrarea unei cantități de lapte în care a pus doar o picătură din Piatra Filosofală, l-a adus în mare grabă pe van Helmont, însoțit de mai mulți nobili, la castel, pentru a investiga cazul. În prezența lor, Butler a vindecat de „migrene" o bătrână prin picurarea Pietrei în ulei de măsline cu care i-a uns apoi capul. Mai era acolo și o stareță care avea degetele paralizate și brațul umflat de optsprezece ani. Aceste boli au fost îndepărtate prin așezarea Pietrei pe limbă de opt ori.

În *Viața filosofilor alchimiști*, publicată în 1815, se spune că înaintea evenimentelor de la Vilford, Butler a atras atenția prin transmutațiile sale făcute la Londra, în timpul domniei lui Iacob I. Se spune că a acumulat toate aceste cunoștințe din Arabia. Când ambarcațiunea cu care călătorea a fost capturată de pirații din Africa, Butler a fost luat prizonier și vândut ca sclav în Arabia. Stăpânul lui arab era un alchimist care cunoștea procesele corecte. Butler a asistat la unele operații de-ale sale, iar mai târziu, când a reușit să scape din captivitate, a luat cu el o mare cantitate de Praf Roșu.

Denys Zacharias, în memoriile sale, ne oferă o poveste interesantă despre modul cum a procurat Piatra Filosofală. La vârsta de douăzeci de ani, a plecat spre Bordeaux pentru a urma studiile universitare, iar de acolo la Toulouse pentru un curs de

știința dreptului. În orașul său a cunoscut câțiva studenți care dețineau câteva cărți de alchimie. Se pare că în acea perioadă printre studenții din Paris și în alte orașe din Franța era o adevărată manie pentru experimentele alchimice, iar această manie a aprins și imaginația lui Zacharia. A abandonat studiile juridice și a început experimentele în alchimie. La moartea părinților, după ce și-a cheltuit toți banii pe noua lui dragoste, s-a întors acasă și din averea lor a obținut alți bani pentru a-și continua cercetările.

Timp de zece ani, potrivit spuselor sale, după tot felul de experimente și întâlniri cu nenumărați oameni care știau metode de vânzare, s-a apucat să studieze cu atenție scrierile filosofilor despre acest subiect și afirmă că cele care i-au oferit cheia secretului au fost *Testamentul* lui Raymond Lully, *Codicilul* și *Epistola* adresată regelui Robert. Din studierea acestor cărți și a *Marelui Rozariu* al lui Arnold de Villeneuve, el și-a format o viziune total diferită de cele de până atunci. După alte cinsprezece luni de trudă, Zacharia scria:

> „Privesc cu entuziasm evoluția celor trei culori diferite care stau mărturie pentru Munca Adevărată. Este perioada Paștelui; am făcut o proiecție a Prafului meu divin pe mercur și în mai puțin de o oră s-a transformat în aur pur. Numai Dumnezeu știe cât am fost de bucuros și cât de mult Îi mulțumesc pentru marea Lui milostivire și bunăvoință și mă rog ca Duhul Sfânt să mă lumineze și mai mult ca să pot folosi ce am obținut numai pentru slava și onoarea Sa".

Într-una dintre scrierile sale intitulată *Opusculum Chemicum*, își spune propria poveste și afirmă că Arta

este un dar primit numai de la Dumnezeu. De asemenea, metodele şi posibilităţile transmutării metalelor ca şi Tinctura ca Medicament sunt date tot de la Dumnezeu.

Mai există şi dovada lui John Frederick Helvetius, atestată în 1666. El a afirmat că este un adept, dar că a primit pulberea transmutării de la un altul. Helvetius scria:

„În 27 decembrie 1666, înainte de amiază, la casa mea a venit un om care îmi era complet străin, dar cu o expresie sinceră, serioasă şi autoritară, îmbrăcat în veşminte simple ca cele ale unui memnonit. Avea înălţime medie, o faţă lungă şi uşor ciupită de vărsat, părul negru şi drept, cu barba rasă, cu vârsta între 43 şi 44 de ani şi originar din nordul Olandei, din câte am putut să-mi dau seama. După ce ne-am salutat m-a întrebat dacă ar putea discuta cu mine. A fost ideea lui să vorbim despre Arta Pirotehnică, deoarece citise unul din tratatele mele îndreptate împotriva Pulberii Simpatetice a lui Sir Kenelm Digby, în care îmi afirmasem suspiciunea că Marele Mister al Înţelepţilor putea fi până la urmă o mare capcană. De aceea a profitat de ocazie şi m-a întrebat dacă, într-adevăr, nu credeam că un Mister atât de Mare ar putea exista în natura lucrurilor, prin care un doctor să poată vindeca orice pacient ale cărui semne vitale nu erau iremediabil distruse.

Răspunsul meu a fost că orice doctor şi-ar dori un astfel de Medicament şi că nimeni nu poate şti câte secrete sunt ascunse în Natură, dar că în ce mă priveşte, cu toate că citisem mult des-

pre adevărul acestei Arte, nu am avut niciodată norocul să întâlnesc un Maestru al Ştiinţei Alchimice.

L-am întrebat mai departe dacă era la rândul său medic, dat fiind că ştia foarte multe despre Medicina Universală, dar mi-a infirmat modest bănuiala, prezentându-se ca un topitor de alamă, care a fost întotdeauna foarte interesat de extragerea medicamentelor din metale cu ajutorul focului. După ce am mai vorbit, artistul Elais – pentru că acesta era numele său – mi s-a adresat astfel: «Văzând că aţi citit atât de mult din scrierile alchimiştilor care vorbeau despre Piatră, substanţa, culoarea şi efectele ei minunate, daţi-mi voie să vă întreb dacă nu cumva aţi preparat-o chiar dumneavoastră».

La răspunsul meu negativ, a scos din geantă o cutie din fildeş lucrată cu mare măiestrie, în care erau trei bucăţi mari dintr-o substanţă ce semăna cu sticla sau sulful pal şi mi-a spus că avea acolo o Tinctură suficientă pentru a produce douăzeci de tone de aur.

După ce am ţinut cincisprezece minute comoara în mâini ascultând despre efectele ei curative, am fost nevoit să o dau înapoi, însă cu un anumit sentiment de împotrivire. După ce i-am mulţumit pentru amabilitate, l-am întrebat de ce Tinctura aceasta nu avea culoarea rubinie despre care ştiam că este caracteristică Pietrei Filosofale. Mi-a răspuns că nu avea nici o importanţă culoarea şi că substanţa era suficient de matură pentru toate scopurile practice.

M-a refuzat destul de brusc atunci când l-am rugat să-mi dea şi mie un pic din această sub-

stanță, deşi nu era mai mare decât o sământă de coriandru, spunând pe un ton mai blând că nu putea să facă asta nici chiar dacă i-aş fi dat toată averea; nu atât pentru valoarea ei inestimabilă, cât pentru un alt motiv pe care nu se cuvenea să-l divulge. Dacă, într-adevăr, focul nu putea fi distrus decât cu foc, mai degrabă ar arunca substanța în flăcări.

Apoi, după o scurtă discuție, m-a întrebat dacă nu puteam merge într-o cameră din spatele casei unde să nu fim observați. După ce l-am condus în salon, m-a rugat să fac o monedă de aur, iar în acest timp a scos din buzunarul de la piept o batistă din mătase verde în care erau înfăşurate cinci medalii al căror aur era infinit superior celui din care erau făcute monedele mele. Coplesit de admirație, l-am întrebat pe oaspetele meu cum a dobândit aceste cunoştințe care erau cele mai minunate din toată lumea, iar el mi-a răspuns că a fost un dar pe care i l-a oferit un prieten ce a stat câteva zile în casa lui şi care l-a mai învățat cum să preschimbe pietrele şi cristalele obişnuite în pietre mai prețioase decât rubinul, hrizolitul şi safirul.

«M-a mai învățat – a spus artistul – şi cum să prepar oxidul de fier, un tratament infailibil al dizenteriei, precum şi licoarea metalică, un remediu eficient împotriva hidropiziei şi alte medicamente».

Dar la aceste lucruri nu am dat prea mare atenție pentru că eu, Helvetius, eram nerăbdător să aflu despre Marele Secret al tuturor. Artistul a spus mai departe că maestrul său l-a pus să-i aducă un pahar plin cu apă caldă în care a adăugat pu-

țină pulbere albă și apoi o uncie de argint care s-a topit înăuntru precum gheața.

«Din acest pahar a golit jumătate, iar cealaltă jumătate mi-a dat-o mie. Avea un gust asemănător cu cel al laptelui proaspăt, iar efectul era o stare dintre cele mai plăcute».

Mi-am întrebat oaspetele dacă poțiunea nu era un preparat al Pietrei Filosofale, dar mi-a răspuns că nu trebuie să fiu curios. A spus imediat că la comanda maestrului său, a tăiat o bucată din țeava de apă din plumb și a topit-o într-un vas, după care maestrul a luat puțin praf de sulf pe vârful unui cuțit dintr-o cutie mică, l-a aruncat peste plumbul topit și, după ce a ținut conținutul câtva timp la foc iute a turnat o cantitate mare de aur lichid peste podeaua din cărămidă a bucătăriei.

«Maestrul m-a rugat să iau o șaisprezecime din acest aur și să-l păstrez pentru mine, iar restul să-l împart la săraci, ceea ce am și făcut acordând mare încredere Bisericii din Sparrendaur. La sfârșit, înainte de a-și lua rămas bun, prietenul meu m-a învățat această Artă Divină».

După ce oaspetele meu neobișnuit și-a încheiat povestea, l-am rugat cu stăruință să-mi acorde o dovadă a acestor fapte prin efectuarea unei transmutări chiar în fața mea. Mi-a răspuns că nu poate face acest lucru acum, dar că se va întoarce după trei săptămâni și, dacă va avea libertatea să o facă, îmi va arăta ceva care îmi va deschide ochii. S-a întors exact în ziua promisă și m-a invitat la o plimbare, în timpul căreia am vorbit în amănunt despre secretele Naturii focului, cu toate că am observat că însoțitorul

meu era extrem de rezervat în privința Marelui Secret.

Însă, când l-am rugat să-mi încredințeze și mie o bucățică din Piatra sa prețioasă, nu mai mare decât o sământă de rapiță, mi-a dat-o ca pe un dar domnesc. Când mi-am exprimat îndoiala că nu era suficient nici cât să vopsești mai mult de patru grame de plumb, mi l-a cerut imediat înapoi. M-am supus, sperând că îmi va da o bucată mai mare, dar în loc de asta, l-a împărțit cu degetul mare, a aruncat jumătate în foc și mi-a dat restul spunând: «Este suficient pentru tine»".

Povestea spune în continuare că dimineață, Helvetius a pregătit șase drahme de plumb, le-a topit într-un creuzet și a adăugat Tinctura. S-a auzit un sunet șuierător și ușor efervescent și după cincisprezece minute Helvetius a descoperit că plumbul se transformase în cel mai fin aur, care după ce s-a răcit, scânteia și strălucea la fel ca aurul. Aurarul la care s-a dus i-a spus că este cel mai pur aur pe care îl văzuse vreodată și s-a oferit să-l cumpere la cincizeci de monede uncia. Printre alții, a venit și Maestrul Monetăriei pentru a examina aurul și a cerut să i se pună la dispoziție o cantitate mică pentru examinare. După ce a fost supus testelor cu apă tare și antimoniu a fost declarat aur pur de cea mai bună calitate. Într-o altă parte a scrierilor sale, Helvetius afirmă că Artistul i-a lăsat în inimă convingerea profundă că:

> „prin metale și din metale purificate de metale foarte rafinate și spiritualizate, pot fi preparate Aurul Viu și Mercurul Filosofilor, care aduc la perfecțiune atât metalele cât și corpurile umane".

Mercurul filosofilor
(reprezentare simbolică)

În tratatul lui Helvetius există şi o mărturie privitoare la *Kuffle,* precum povestea trecerii lui la credinţa în alchimie ca rezultat al unui experiment pe care l-a efectuat el însuşi, cu toate că nu există nici un indiciu referitor la sursa de unde a obţinut praful pentru proiecţie.

Mai există apoi o povestire a unui argintar pe nume Gril, care, în anul 1664, la Haga, a transformat o livră de plumb jumătate în aur, jumătate în argint

folosind o tinctură primită de la un anume John Casper Knoettner. Această proiecţie a fost făcută de faţă cu mulţi martori şi Helvetius însuşi a examinat metalele preţioase obţinute în urma acestei operaţii.

În 1710, Sigmund Richter şi-a publicat *Prepararea perfectă şi adevărată a Pietrei Filosofale* sub auspiciile rozacrucienilor. Un alt reprezentant al ordinului Roza Cruce a fost misteriosul Lascaris, un descendent al casei regale Lascaris, o veche familie bizantină care a răspândit cunoaşterea artei hermetice în Germania în secolul al XVIII-lea. Se pare că a făcut transmutaţii în diferite părţi din Germania, iar apoi a dispărut ca din senin şi, astfel, din istorie.

Capitolul VII

ALCHIMIŞTII ENGLEZI

Primul alchimist cunoscut în Anglia a fost Roger Bacon, un învăţat cu realizări uimitoare, care s-a născut în Somersetshire, în anul 1214. A avut un progres extraordinar chiar din timpul studiilor din copilărie, iar când a atins vârsta necesară, s-a alăturat Ordinului franciscan. De la Oxford, a plecat la Paris unde a studiat medicina şi matematica. După ce a revenit în Anglia, a urmat singur cursurile de filosofie şi limbi şi a avut un succes atât de mare încât a scris gramatica limbilor latină, greacă şi ebraică.

Deşi Bacon este descris ca fiind mai degrabă medic, şi nu chimist, lui îi datorăm multe descoperiri

ştiinţifice. A fost aproape singurul astronom al timpului său iar în această calitate a refăcut calendarul Iulian care, deşi i-a fost prezentat lui Papa Clement al IV-lea, în 1267, nu a fost pus în practică decât de următorul Papă. Tot lui îi datorăm şi analiza fizică a sticlelor şi lentilelor convexe, invenţia ochelarilor şi a lentilelor acromatice, iar dacă nu lui îi datorăm realizarea practică a telescopului, atunci îi datorăm fără îndoială partea teoretică. Ca student la chimie, a acordat atenţie rolului chimic jucat de aer în procesul de ardere şi, după ce a studiat cu atenţie proprietăţile nitratului de potasiu, a predat purificarea lui prin dizolvarea în apă şi cristalizare.

În vederea obţinerii unui remediu eficient pentru tratarea maladiilor ce făceau ravagii în epocă, Bacon a efectuat cercetări de laborator şi a scris un *Tratat despre Tinctura de Antimoniu*.

> „Stibiul, aşa cum spun filosofii, este compus din nobilul mineral Sulf şi a fost cinstit ca plumb negru al înţelepţilor. Arabii, în limba lor, l-au numit *Asinat vel Asinat*, alchimiştii îl numesc Antimoniu. Totuşi, se va ajunge la considerarea înaltelor Secrete dacă cercetăm şi recunoaştem felul în care Soarele este exaltat, aşa cum Magii au descoperit că acest mineral a fost atribuit de Dumnezeu constelaţiei Berbecului, care este primul semn ceresc de la care Soarele îşi ia exaltarea sau înălţarea.
>
> Deşi aceste lucruri sunt desconsiderate de oamenii obişnuiţi, oamenii inteligenţi ar trebui să ştie şi să fie mult mai atenţi că exact la acest stadiu infinitatea secretelor poate fi, cu un mare

avantaj, parțial contemplată și parțial explorată. Mulți, dar aceștia sunt ignoranți și neinteligenți, sunt de părere că dacă ar avea doar Stibiu, vor ajunge la el prin Calcinare, alții prin Sublimare, unii prin Reverberare și Extracție[1], obținând marele Secret, Uleiul și Perfectum Medicinam ale acestuia. Dar vă spun eu că, aici, în acest loc, nimic nu va fi de ajutor, nici Calcinarea, nici Sublimarea, nici Reverberarea sau Extracția, pentru ca după aceea să se treacă sau să se realizeze în mod avantajos o Extracție perfectă de virtute metalică ce transformă ceea ce este inferior în superior. Un asemenea lucru va fi cu neputință de înfăptuit".

Poțiunea rezultată în urma unui laborios proces alchimic (descris în amănunțime în tratatul respectiv) urma să fie aplicată după o rețetă secretă pentru a vindeca boli precum: podagra, ciuma, lepra, apoplexia, epilepsia.

Din anumite scrisori ale sale, aflăm că Bacon a anticipat majoritatea realizărilor din știința modernă. A afirmat că corăbiile puteau fi construite astfel încât să poată naviga fără vele și, sub cârma unui singur om, să poată merge prin apă cu o viteză la care atunci nici nu se visa. A mai prezis că este la fel de posibil să se construiască mașini care „pot fi puse în mișcare cu o rapiditate uimitoare, independente de cai sau alte animale" și aparate zburătoare care ar putea să zboare prin aer cu aripi artificiale.

---

[1] În *AnexA 1* este redat „Aborele alchimic al lui Hermes", ale cărui paisprezece ramuri simbolizează operațiile pe care le comportă procesul alchimic în întregul său.

Nu este deloc surprinzător că în atmosfera de superstiții și de ignoranță ce domnea în Europa Evului Mediu, realizările lui Bacon erau atribuite comunicării cu diavolul, astfel că faima lui s-a răspândit în vestul Europei nu ca savant, ci ca un mare magician! Marile sale servicii aduse umanității au fost primite cu dezaprobare, nicidecum cu recunoștință, iar pentru Biserică învățăturile sale păreau mai degrabă să fie periculoase. În consecință, Biserica a devenit cel mai aprig adversar al său, până și călugării din ordinul său refuzând să aibă în bibliotecile lor lucrările sale. Persecuția lui a culminat în 1279 când a fost încarcerat și obligat să se căiască pentru eforturile puse în slujba artei și a științei.

Printre scrierile sale există două sau trei lucrări despre alchimie din care reiese foarte clar nu numai că Bacon a studiat și practicat această știință, dar și că a atins scopul final, Piatra Filosofală. Neîndoielnic că în timpul vieții, persecuțiile l-au făcut să practice în mare secret arta hermetică și să considere dezvăluirea unor astfel de lucruri ca fiind nepotrivită pentru neinițiați:

> „Adevărul nu trebuie dezvăluit oricărui om de nimic, căci ar deveni cel mai josnic lucru, pe când în mâna filosofului, devine cel mai prețios lucru".

Sir George Ripley, preot la catedrala Bridlington, din Yorkshire, a acordat alchimiei un rol mai important decât mulți alți contemporani de-ai săi prin faptul că a considerat-o a fi o manifestare spirituală, nu doar una fizică. Susținea că alchimia se ocupă de

modul în care spiritul nostru se întoarce la Dumnezeu, care ni l-a dat. În 1471 a scris *Compoziția alchimiei* cu o epistolă dedicată lui Edward al IV-lea. Despre acest preot din Bridlington se mai spune că a asigurat fonduri pentru Cavalerii Sfântului Ioan cu ajutorul Pietrei Filosofale.

În secolul al XVI-lea, Pierce, supranumit „călugărul negru", a scris despre Elixir următoarele:

> „Ia pământul Pământului, Mama Pământului, Apa Pământului, Focul Pământului și Apa Lemnului. Acestea trebuie să stea împreună iar apoi separat. Aurul alchimic este făcut din trei suflete pure, limpezi precum cristalul. Corpul, sufletul și spiritul cresc în Piatră, unde nu există stricăciune: aceasta se aruncă peste Mercur și se va transforma în cel mai valoros aur".

Printre alte lucrări din secolul al XVI-lea se numără și cele ale lui Thomas Charnock, *Breviarul de filosofie* (împreună cu addendum-ul la el) și *Enigma,* ambele datând din 1572. A mai scris și un memorandum în care afirmă că a obținut pulberea transmutată când avea părul alb.

Tot în secolul al XVI-lea a trăit și Edward Kelly, născut în 1555. Se spune că a fost un aventurier, având reputația de a-și fi pierdut urechile la Lancaster sub acuzația de a fi produs acte de proprietate false. Indiferent dacă această acuzație e adevărată sau nu, important este că Dr. Dee, un învățat din epoca elisabetană, s-a arătat foarte interesat de viziunile lui Kelly, cu toate că era greu de stabilit dacă ultimul era cu adevărat un clarvăzător, dat fiind că viața lui a fost un amalgam extraordinar de bine și de rău.

Kelly nu pare, totuşi, să fi intrat în posesia Tincturii Roşii sau Albe, pentru că Elias Ashmole a publicat la finalul antologiei „Theatrum Chemicum Britannicum" un tratat intitulat *Lucrările lui Sir Kelly* în care scrie:

> „Se spune că Dr. John Dee şi Sir Edward Kelly au fost neobişnuit de norocoşi încât să găsească o cantitate foarte mare de Elixir printre ruinele abaţiei Galstonbury, licoare care era atât de mare în virtute (fiind peste 272,330) încât au pierdut mult din ea în încercarea de a face proiecţia, înainte de a descoperi adevărata înălţime a Medicamentului".

Cât de adevărat este, rămâne o problemă discutabilă, dar sigur este faptul că în anul 1583 contele palatin al Siradiei, prinţul Poloniei, Adalbert Alask, în timp ce se afla în vizită la curtea reginei Elisabeta, a cerut să se întâlnească cu dr. Dee pentru a discuta despre experimentele sale; a devenit atât de interesat de practicile alchimice încât a fost însoţit de dr. Dee şi de Kelly, împreună cu familiile lor, pe drumul său de întoarcere la Cracovia. Prinţul i-a condus de la Cracovia la Praga, anticipând că vor obţine favorurile împăratului Rudolf al II-lea, dar încercarea lor de a intra în contact cu Rudolf nu a avut succes. În acea perioadă, la Praga toată lumea era interesată de alchimie, dar în 1586, printr-un decret al Papei Sixtus al V-lea, Dee şi Kelly au fost nevoiţi să fugă din oraş.

În cele din urmă, au găsit pace şi belşug la castelul Trebona din Bohemia, în calitate de oaspeţi ai contelui Rosenberg, guvernatorul acelui ţinut. În

această perioadă, Kelly a proiectat a şaisprezecea parte dintr-o uncie şi o pătrime de mercur şi a produs aproape o uncie din cel mai bun aur, care a fost apoi distribuit din creuzet.

În februarie 1588, după o ruptură între ei, cei doi s-au despărţit, Dee plecând spre Anglia, iar Kelly spre Praga, unde Rosenberg l-a convins pe împărat să anuleze decretul papal. Prin introducerea făcută de Rosenberg, Kelly a fost primit şi onorat de Rudolf, care credea despre el că deţine Marele Secret al alchimiei. De la acesta a primit, pe lângă pământ şi libertatea oraşului, poziţia de consilier de stat precum şi un titlu nobiliar, de atunci înainte fiind cunoscut ca Sir Edward Kelly.

Aceste onoruri sunt o dovadă că Kelly a reuşit să-i demonstreze împăratului cunoştinţele sale despre transmutaţie, dar cum, pulberea pentru proiecţie se micşorase, iar la comanda împăratului de a o produce în cantităţi mari, Kelly nu s-a supus, fie că nu putea, fie că nu vroia să o facă, el a fost vârât în închisoare, la castelul Purglitz, în apropiere de Praga, unde a rămas până în 1591, când a fost graţiat. A fost încarcerat şi a doua oară, iar în 1595, potrivit cronicilor, când încerca să evadeze din închisoare, a căzut de la o înălţime destul de mare, murind la vârsta de patruzeci de ani.

În secolul al XVII-lea a trăit Eugenius Philalethes sau Thomas Vaughan. Vaughan este originar din Ţara Galilor, iar scrierile sale au fost socotite a fi ilustrarea secretului spiritual pur al ştiinţei alchimiei. Dar, indiferent de interpretările care au fost făcute pe margi-

nea lucrării sale, Vaughan s-a străduit cu siguranță să arate că alchimia era demonstrabilă la toate nivelurile: fizic, mental și spiritual. Lucrarea sa, *Lumen de Lumine*, este un discurs alchimic ce tratează subiectul în fazele tocmai menționate. Medicamentul lui este o substanță spirituală în măsura în care este Chintesența sau Viața Divină care se manifestă în toate formele, atât de ordin *fizic* cât și spiritual. Aurul lui este aurul filosofic al lumii fizice, dar și înțelepciunea spiritului. Piatra lui este piatra de încercare care transmută orice, fiind, deopotrivă spirituală și fizică, iar afirmația că Leacul nu poate sta decât într-un vas de sticlă, semnifică atât un recipient de sticlă tangibil cât și corpul purificat al adeptului.

Thomas Vaughan a fost un Mag al Ordinului Rosicrucian, înțelegând că știința alchimiei trebuie să se manifeste la toate nivelurile conștiinței.

Eirenaeus Philalethes trebuie și el menționat, mai ales datorită numeroaselor sale scrieri. S-a discutat mult dacă acest nume nu este cumva al unui alt adept ori doar un alt pseudonim al lui Vaughan. Arthur Waite a încercat să demonstreze că ar fi vorba de două persoane diferite. Din punctul meu de vedere, ambele nume aparțin lui Thomas Vaughan, dar, cu toate că problema identității acestor autori poate constitui un material de dezbatere interesant, rămâne un amănunt nesemnificativ din perspectiva adoptată în această carte.

În prefața la tratatul *Intrarea deschisă*, cuprins în „Collectanea Chymica" publicată de William Cooper în 1684, Eirenaeus Philalethes scria:

SCHOLÆ MAGICÆ TYPVS.

Muntele magic al lui Philaletes

„Eu, un adept anonim, un iubitor al învăţăturii şi un filosof, am hotărât să scriu acest tratat despre secretele vindecătoare, chimice şi fizice în anul mântuirii lumii 1645, la vârsta de douăzeci şi trei de ani, pentru a-mi plăti datoria de Fiu al Artei şi pentru a apărea celorlalţi adepţi ca frate şi egal. De aceea prezic acum că puţini vor fi cei luminaţi de aceste fapte ale mele. Acestea nu sunt închipuiri, ci experimente adevărate pe care le-am făcut şi le ştiu, aşa cum va crede fiecare adept după aceste rânduri.
Într-adevăr, am lăsat de multe ori pana din mână, dorind să mă abţin de la scris, vrând mai degrabă să ascund adevărul sub masca invidiei, dar Dumnezeu m-a forţat să scriu, iar Lui nu I-am putut rezista, cel care cunoaşte inima şi a Cărui glorie este în veci. Cred că mulţi se vor bucura de Marele Secret, deoarece am scris cu multă credinţă, nelăsând, după voia mea, nimic de care să se îndoiască un tânăr începător. Ştiu deja mulţi care împărtăşesc acelaşi lucru cu mine şi sunt convins că voi fi cunoscut în timpul imediat următor. Fie ca voinţa cea mai sfântă a lui Dumnezeu să se înfăptuiască. Mă socotesc nedemn să vorbesc despre aceste lucruri, dar în astfel de lucruri cad în adoraţie pentru El, Care pe toate le cunoaşte, Care le-a creat până în acest punct şi creându-le, le păstrează".

Apoi Philalethes vorbeşte despre transmutarea metalelor în argint şi aur şi despre faptul că medicamentele administrate unor muribunzi au avut efecte miraculoase asupra lor, vindecându-i. Cu o altă ocazie, el scrie:

„Odată, pe când mă aflam într-o ţară străină, aş fi putut vinde argint pur care valora 600 de lire, dar, cu toate că eram îmbrăcat asemenea negustorilor, mi-au spus că aşa-zisul metal era făcut prin Artă. Când i-am întrebat de ce, mi-au răspuns: «Ştim cum arată argintul care vine din Anglia, Spania şi alte ţări, dar acesta nu seamănă cu nici unul». Când am auzit acestea, m-am retras imediat, lăsând în urma mea tot argintul şi preţul lui şi nu m-am mai întors niciodată".

Mai departe, spune din nou:

„Am făcut Piatra: nu o am în urma unui furt, ci este un dar de la Dumnezeu. Eu am făcut-o şi o pot folosi zi de zi după cum mi-e voia, modelând-o de multe ori cu propria mea mână. Scriu numai ceea ce cunosc".

În ultimul capitol din *Intrarea Deschisă*, găsim mesajul său pentru cei care au atins acest ţel:

„Cel care, prin binecuvântarea lui Dumnezeu, a ajuns să cunoască perfect această Artă, nu ştiu ce şi-ar putea dori pe această lume decât să nu fie prins în capcană de oamenii răi, pentru ca astfel să-l servească sincer pe Dumnezeu. Dar ar fi o vanitate ca din dorinţa de glorie să cauţi aplauze vulgare. Aceste fleacuri nu îi impresionează pe cei care deţin această Artă, nu, mai degrabă le dispreţuiesc.
Aşadar, cel pe care Dumnezeu l-a binecuvântat cu acest talent are această mulţumire.
În primul rând, chiar dacă ar trăi o sută de ani şi ar da din Piatră la o sută de oameni, nu ar face-o pentru că ar mări Piatra pentru plăcerea lui, atât

în greutate cât şi în virtute, aşa încât dacă un om ar face-o, ar putea transforma în aur şi argint perfect toate metalele impure existente pe acest pământ.

În al doilea rând, prin această Artă ar putea face pietre preţioase şi comori atât de bune şi de valoroase cum nu există altele în Natură. În al treilea şi ultimul rând, pentru că are un Medicament Universal, atât pentru a prelungi viaţa cât şi pentru vindeca toate bolile, astfel încât un adevărat cunoscător poate vindeca cu uşurinţă toţi oamenii bolnavi din lume, pentru că medicamentul lui este îndeajuns.

Acum către Regele, Eternul, Nemuritorul şi Atotputernicul – fie veşnic lăudat pentru aceste daruri nespuse şi comori nepreţuite! Fie ca oricine se bucură de harul Lui să o facă întru gloria lui Dumnezeu şi pentru binele semenilor săi, altfel să fie pedepsit de Dumnezeu, Creatorul lui – care l-a binecuvântat cu un aşa har – şi fie ca în ziua Judecăţii de Apoi să se facă vinovat de nesocotinţă şi pedepsit ca atare".

Cele mai importante scrieri ale sale sunt: *Ripley Renăscut,O intrare deschisă în palatul închis al regelui, Esenţa alchimiei* (în versuri), *Fons Chemicae Veritatis Metallorum Metamorphosis, Brevis Manuductio ad Rubinem Coelestum*, şi alte câteva reunite în antologia „Museum Hermiticum" şi în colecţia Manget. Mai există o poveste despre o transmutare înainte de Gustavus Adolphus în 1620, al cărui aur a fost bătut în medalii ce purtau pe o parte efigia regelui, iar pe cealaltă parte pe Mercur şi Venus; în sfârşit, există şi o alta din Berlin, înainte de regele Prusiei.

Sir Isaac Newton, renumitul om de ştiinţă şi matematician al secolului al XVII-lea, deşi nu a fost cunoscut ca alchimist, a făcut fără îndoială experienţe în această ramură specială a ştiinţei. Dacă se urmăreşte cu atenţie biografia lui Newton (scrisă de J. Sullivan) din perspectiva cunoştinţelor alchimice, cred că este destul de uşor să ne dăm seama de teoriile experimentale la care lucra. Sir Arthur Eddington, recenzând această carte biografică, spunea:

> „Ştiinţa de care Newton pare să fi fost în mod clar interesat şi căreia i-a dedicat o mare parte din viaţă este chimia. A citit foarte mult şi a făcut numeroase experimente, însă toate fără nici un rezultat, după câte ştim".

Cronicarul lui scria:

> „Foarte rar mergea la culcare înainte de două sau trei noaptea, câteodată chiar cinci sau şase dimineaţa. Dormea patru sau cinci ore, în special primăvara sau toamna, când obişnuia să stea şase săptămâni în laborator cu focul rareori aprins ziua sau noaptea. Ce făcea acolo, nu am putut afla niciodată".

Cred că răspunsul ar putea fi acela că experimentele lui Newton priveau nici mai mult, nici mai puţin decât alchimia.

În acelaşi secol, Alexander Seton, un scoţian, a suferit chinuri de neînchipuit pentru că ştia arta transformării. După ce a practicat la el în ţară, a plecat peste graniţă, unde a făcut demonstraţii ale transformării în faţa oamenilor cu o bună reputaţie şi integri-

tate din Olanda, Hamburg, Italia, Basel, Strasbourg, Cologne şi Munchen. În cele din urmă, i s-a cerut să apară în faţa tânărului Elector al Saxoniei, la curtea căruia s-a dus, oarecum, cu inima strânsă. Electorul, după ce i s-au adus dovezi despre autenticitatea proiecţiilor sale, l-a tratat cu respect, convins că Seton deţinea secretul bogăţiei nelimitate. Dar Seton a refuzat să-l iniţieze pe Elector în secretul său, aşa că a fost trimis la închisoarea din Dresda.

Pentru că temniţa nu l-a făcut deloc să se răzgândească, a fost supus torturii. A fost străpuns, chinuit, bătut, înroşit cu foc şi plumb topit, dar tot nu a spus nimic. În cele din urmă, a fost lăsat în carceră până când iscusitul Sendivogius l-a ajutat să evadeze. Nu a dezvăluit secretul nici chiar prietenului său, decât cu puţin înainte de moartea sa, la doi ani după ce a evadat, când i-a dat lui Sedivogius pulberea transformării.

Capitolul VIII
CONTELE DE SAINT-GERMAIN

Este interesant de remarcat faptul că numele contelui de St. Germain nu a fost menţionat în istoria alchimiei. Deşi a fost, fără îndoială, un expert al Artei, multe povestiri despre acest om remarcabil par să nu atribuie realizărilor sale în acest domeniu special un rol semnificativ.

St. Germain a fost o personalitate impresionantă. Se spune ar fi fost fiul prinţului Racozy de Transilvania, însă dincolo de această presupunere, ceea ce se ştie sigur, este faptul că a aparţinut unei familii nobile, şi că a fost un om de mare cultură şi rafinament. Viaţa lui, atât cât se ştie, merită a fi citită, dar această chestiune nu are legătură cu subiectul cărţii noastre care prezintă numai interesul său în arta alchimiei. Pentru cititorii care sunt interesaţi de chestiuni legate de dietă, ar putea fi un punct de atracţie faptul că majoritatea biografilor săi au observat obiceiurile lui în ceea ce priveşte hrana. El spunea că secretul longevităţii sale s-a datorat dietei combinate cu extraordinarul său elixir. Să ne aducem aminte că dovezile referitoare la diferitele apariţii ale lui St. Germain în Europa se întind pe o perioadă de 110 ani, timp în care înfăţişarea sa pare să fi rămas neschimbată. Arăta întotdeauna ca un bărbat bine întreţinut, de vârstă mijlocie. De exemplu, contesa d'Adhemar, în *Souvenirs de Marie Antoinette,* oferă o descriere excelentă a contelui, la care Frederick cel Mare s-a referit ca la „bărbatul care niciodată nu moare", iar Cooper Oakley, în monografia *Contele de St. Germain, Secretul Regilor,* spune că el a fost cunoscut sub diferite nume între anii 1710 şi 1822.

Aventurierul italian Casanova de Seingalt admite fără plăcere că St. Germain era un maestru al artelor magice şi un chimist priceput. Când i-a mărturisit contelui că suferă de o boală acută, acesta l-a invitat pe Casanova să rămână pentru tratament, spunând

că îi va pregăti cincisprezece pastile, care în trei zile îl vor repune pe picioare. Despre elixirul lui St. Germain, Casanova spunea:

> „Apoi mi-a arătat substanța sa, pe care o numea Eter. Era un lichid alb pe care îl păstra într-o fiolă închisă ermetic. Mi-a spus că acest lichid era spiritul universal al Naturii; dacă dopul de ceară era câtuşi de puțin înțepat, întreg conținutul ar fi dispărut. Implorându-l să facă acest experiment, mi-a dat fiola, acul şi cu mâna mea am înțepat dopul de ceară când, ce să vezi, sticluța se şi golise".

Casanova povesteşte mai departe o împrejurare în care St. Germain a transformat o monedă de bronz de douăsprezece centime într-o monedă din aur pur. Mai există o dovadă că renumitul conte deținea praful alchimic cu ajutorul căruia putea transforma metalele de bază în aur. Chiar a făcut acest lucru cel puțin cu două ocazii, aşa cum se afirmă în scrierile contemporane.

Marchizul de Valbelle, făcându-i o vizită în laborator lui St. Germain, l-a găsit pe alchimist ocupat cu alambicurile sale. Acesta i-a cerut marchizului o monedă de şase franci şi, după ce a turnat peste ea o substanță neagră, a expus-o la căldura unei flăcări mici sau a cuptorului. Marchizul de Valbelle a văzut cum moneda şi-a schimbat culoarea până când a devenit roşu aprins. La câteva minute, după ce s-a mai răcit puțin, iscusitul alchimist a scos-o din vasul de răcit şi i-a înapoiat-o marchizului. Moneda nu mai era din argint, ci din cel mai fin aur.

Transformarea se încheiase. Contesa d'Adhemar a deţinut această monedă până în 1766, când i-a fost furată din seif.

Un alt autor spune că St. Germain şi-a datorat cunoştinţele despre chimia ocultă călătoriei întreprinse în Asia. În 1755, el a mers în Orient pentru a doua oară şi, scriindu-i contelui von Lamberg, spunea:

> „Datorez cunoştinţele mele despre topirea bijuteriilor celei de a doua călătorii pe care am efectuat-o în India".

Sunt prea multe cazuri autentice de transformare a metalelor pentru a-l putea considera pe St. Germain un şarlatan, atunci când făcea operaţii de transmutare.

Contele Saint Germain

Medalia Leopold Hoffman, aflată încă în posesia acelei familii, este exemplul cel mai grăitor descoperit vreodată despre transmutarea metalelor. Două treimi din această medalie au fost transformate în aur de călugărul *Wenzel-Seiler*, părăsind starea de argint,

care era starea sa originară. În aceste circumstanțe, frauda era imposibilă pentru că nu exista decât o singură copie a medaliei.

Pentru aceste întâmplări din viața lui St. Germain rămân îndatorat materialului introductiv şi comentariului la *Cea mai sfântă trinosofie* (partea referitoare la contele de Saint Germain) a lui Manly Hall. *Cea mai sfântă trinozofie* sau „Cea mai sfântă înțelepciune întreită" este o lucrare alcătuită din douăsprezece capitole. Este o descriere a procesului de Inițiere şi în acelaşi timp un tratat alchimic, care nu va ieşi la iveală decât la o citire mai atentă. Voi reda un citat din Capitolul XII:

> „Sala în care tocmai intrasem era perfect rotundă şi semăna cu interiorul unui glob făcut dintr-o materie transparentă dură, asemenea cristalelor, aşa încât lumina pătrundea înăuntru din toate părțile. Partea inferioară stătea pe un bazin mare plin cu nisip roşu. O căldură blândă şi egală domnea în acest spațiu circular. Îmi roteam cu uimire privirile în acest glob de cristal, când un nou fenomen mi-a atras admirația. Din podeaua sălii, ieşea un abur blând, umed şi galben ca şofranul. M-a învăluit, m-a ridicat uşor şi în treizeci şi şase de zile m-a ridicat până la partea superioară a globului. Apoi aburul s-a subțiat. Puțin câte puțin, am început să cobor şi, în final, m-am trezit din nou pe podea. Roba mea îşi schimbase culoarea. Când am intrat în sală era verde, dar acum se schimbase într-un roşu aprins".

Aceasta este imaginea pelicanului în baia sa de nisip, procesul sublimării conţinutului şi schimbarea culorii ce au loc într-unul dintre procesele de laborator pentru prepararea Pietrei Filosofale. Nu există nici o îndoială că această preparare este un proces fizic desfăşurat în laborator cu apă, retorte, baie de nisip şi cuptoare. Cât despre afirmaţia că alchimia ar fi doar o ştiinţă pur psihică (mediumică) şi spirituală, aceasta nu are nici un temei.

Pentru ca o ştiinţă să se numească ştiinţă, este nevoie ca ea să se manifeste la toate nivelurile conştiinţei, adeverind astfel axioma „ce este dedesubt e la fel cu ce este deasupra". Alchimia poate face proba acestui test, deoarece din punct de vedere fizic, psihic şi spiritual este ştiinţa care se manifestă în toate formele şi pe tot parcursul vieţii. Diferitele mărturii din trecut ar trebui, într-o oarecare măsură, să fie dovezi ale afirmaţiei că alchimia este o ştiinţă fizică ce are la bază cunoaşterea proprietăţilor metalelor. Numai descrierea contelui Saint Germain făcută de Casanova este o dovadă că cel puţin în ultima parte a secolului al XVIII-lea se practica metoda de preparare a Pietrei fizice, capabilă să transforme metale şi să vindece boli.

Ştiinţa modernă nu cunoaşte nici o substanţă care poate transforma plumbul sau mercurul în ceva asemănător aurului solid, prin simpla adăugare a unui gram de praf roşu şi, ca urmare, nu poate decât să râdă de afirmaţiile alchimiştilor, considerându-le produsul unei imaginaţii prea bogate, sau de scrierile lor pe care la consideră „bolboroseli" sau „vorbe nedes-

luşite". Dar nu trebuie uitat faptul că „afirmaţiile" au fost confirmate de martori imparţiali şi că „bolboroselile" tratatelor hermetice par să fie în mai mare măsură inteligibile omului de rând decât frazeologia chimică modernă.

PARTEA II – TEORIA

Capitolul I

ORIGINEA METALELOR

În această secțiune voi prezenta câteva învățături alchimice împreună cu propria mea interpretare a teoriei alchimice. Voi încerca să clarific câțiva termeni specifici în care alchimistul își exprimă gândurile și, totodată, voi încerca să demonstrez adevărul științific care există în intuițiile alchimice – un adevăr la fel de relevant și de inteligibil ca al oricărei alte teorii științifice actuale.

În loc să considere diversele domenii ale realității ca pe niște subiecte distincte și separate, alchimia a susținut mereu unitatea tuturor formelor de Viață și Manifestare. A încercat, astfel, să coreleze chimia, ocultismul, religia, astrologia, magia și mitologia și să le prezinte ca părți ale unei Singure Manifestări. A încercat, de asemenea, să arate că așa cum sănătatea și bunăstarea corpului sunt necesare adevăratei religii, în aceeași măsură în care adevărata religie e necesară pentru a avea un corp sănătos și echilibrat, tot la fel de necesar pentru ambele este și esoterismul,

deoarece elucidează aspectele nevăzute ale omului. Prin adevărata religie se înțelege Legea Vieții și a Trăirii (Căii) Autentice, și nicidecum învățăturile dogmatice ale vreunei biserici sau secte; iar prin esoterism se înțelege manifestarea Puterilor subtile care lucrează prin și cu ajutorul Omului, pentru atingerea perfecțiunii ultime.

Faptul că toate lucrurile provin dintr-un Singur Lucru prin Voința unei Singure Ființe – ceea ce înseamnă că toate Manifestările provin dintr-o singură sursă – este principiul care stă la baza teoriei științei alchimice. Tratatul Hermetic a exprimat aceasta în felul următor:

> „Și după cum toate lucrurile au fost create printr-un singur cuvânt al Unului, tot așa toate lucrurile au fost create din acest Unic Lucru, prin adaptare".

Cu alte cuvinte, Unul în Manifestare devine multiplu. Din acest Unu, din această Sământă, pe care alchimiștii au numit-o Alkahest, s-au născut trei: Mercurul, Sulful și Sarea, iar din aceastea trei s-au născut apoi altele. Trebuie spus că acești termeni sunt folosiți de alchimist în același mod în care chimistul modern întrebuințează termenii săi, și care, la fel ca cei ai alchimistului pot fi considerați mai mult sau mai puțin abstracți pentru înțelegerea omului de rând. Acești termeni reprezintă, de fapt, niște simboluri, și prin urmare Mercurul alchimistului nu trebuie confundat cu mercurul metalic, cu care nu seamănă nici prin conținut, nici prin formă, la fel cum Sulful nu are neapărat calitățile sulfului așa cum îl știm noi.

Însă pentru un cercetător al alchimiei, cele două substanțe, împreună cu sărurile lor, formează ideea de Spirit, Suflet şi Corp. Aşa cum spunea şi Paracelsus:

> „Dar oricum, nu este Mercurul obişnuit şi Sulful obişnuit care sunt materia metalelor, ci Mercurul şi Sulful Filosofilor care sunt intrinseci metalelor perfecte şi formelor lor".

Va fi, probabil, de ajutor dacă vom menţiona aici câţiva termeni folosiți în alchimie.[1] Astfel, Spiritul Mercurului este rând pe rând denumit, fie Chintesenţa Filosofiei, Azoth, Apa Vieţii (sau Apa Paradisului), fie Mercurul Filosofilor sau Vultur, datorită volatilității sale extraordinare, fiindcă dacă recipientul în care se află nu este bine închis, el se volatilizează şi se pierde.

Aşa cum am arătat într-un paragraf anterior, atunci când acest Spirit al Mercurului sau Sămânţă a Metalelor se divide, mai apar două, Mercurul Alb şi Sulful, a căror tinctură uleioasă, respectiv, aurul roşu al Soarelui, i-a adus şi numele de Leul Roşu, Soarele, conform astrologiei, aflându-se în constelaţia Leul. Cele două calităţi, Albul şi Roşul, sunt asociate principiilor femininului şi masculinului, negativului şi pozitivului, Mamei (Luna) şi Tatălui (Soarele) sau Reginei (Luna) şi Regelui (Soarele). Această idee a prezenţei elementelor contrare, a femininului şi a masculinului, a negativului si a pozitivului, este foarte veche, fiind metaforic ilustrată şi de următorul citat chinezesc, tradus de Edward Chalmers Werner:

---

[1] Vezi şi *Anexa* 2 cu indexul termenilor alchimici.

„Mu Kung sau Tung Wang Kung, Zeul Nemuritorilor, mai era numit şi I Chung Ming şi Yu Huang Chun, sau Prinţul Yu Huang. Vaporul primordial a fost întâi îngheţat, rămânând inactiv un timp, pentru ca apoi să dea naştere fiinţelor vii, începând cu Mu Kung, substanţa cea mai pură a Aerului de Est şi, totodată, suveranul principiului activ masculin (*yang*) şi al tuturor ţinuturilor din Est. Palatul său se găseşte în alburiul cerurilor, unde norii cei violeţi formează cupola, iar cei albaştri zidurile. Hsien Tung, „Tinereţea Veşnică" şi Yu Nu, „Fecioara de Jad", sunt servitorii săi. El îi ţine la sine pe toţi nemuritorii, bărbat şi femeie. Hsi Wang Mu a fost creată din chintesenţa pură a Aerului de Vest, în ţinutul legendar Shin Chou. Uneori i se mai spune şi Mama de Aur a Broaştei Ţestoase.
Aşa cum Mu Kung, creat din Aerul de Est, este principiul activ al aerului masculin şi suveranul Aerului de Est, tot aşa Hsi Wang Mu, creată din Aerul de Vest, este principiul pasiv sau feminin (*yin*) şi suverana Aerului de Vest. Cele două principii, împletindu-se, dau naştere Cerului şi Pământului, şi tuturor fiinţelor din univers, precum şi tuturor celor ce subzistă".[1]

În continuare, vom arăta cum metalele au fost considerate manifestarea influenţelor planetare, fiind denumite prin corespondenţă cu acestea. Avem, astfel, următoarele analogii:

---

[1] Pentru detalii privind alchimia chineză, vezi Lu K'uan Yu (Charles Luk) *Alchimie şi Nemurire (Secretele Cultivării Naturii Esenţiale şi Vieţii Veşnice)* trad. rom. Mircea Iacobini, Editura Herald, Bucureşti, 2005.

ELEMENTE		PLANETE
Aurul	corespunde	Soarelui
Argintul	„	Lunei
Mercurul	corespunde lui	Mercur
Cositorul	„	Jupiter
Fierul	„	Marte
Cuprul	„	Venus
Plumbul	„	Saturn

Potrivit acestei străvechi învăţături, metalul se formează ca rezultat al unor vibraţii stelare sau unde de energie, purtând în consecinţă caracteristicile planetei sub influenţa căreia se află. Aşadar:

Aurul este manifestarea metalului perfect, aşa cum Soarele este manifestarea Vieţii pe această planetă;

Argintul reprezintă aspectul negativ al Soarelui, fiind în analogie cu Luna şi cu culoarea albă;

Mercurul, asemenea planetei Mercur, are o natură extrem de volatilă, suprafaţa sa aflându-se într-o mişcare neîntreruptă;

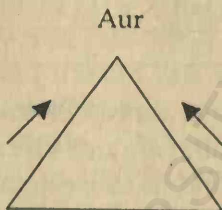
Fierul este asociat cu Marte, planeta energiei şi a forţei;

Cuprul este asociat cu Venus – planeta armoniei, a frumuseţii şi a dragostei –, fiind apropiat de culoarea aurului;

Plumbul se află în analogie cu Saturn – planeta rece a încercărilor şi a experimentelor –, fiind cunoscut în învăţăturile kabbalistice drept rădăcină a metalelor;

Cositorul se află în analogie cu Jupiter, planeta bunăvoinţei, a opulenţei, şi a excesului;

Toate aceste metale se află într-un continuu proces evolutiv, fiind dispuse ierarhic. Astfel, aurul, metalul perfect, reprezintă capul, apogeul perfecţiunii, toate celelalte metale tinzând să devină, în cele din urmă, aur; aşadar, alchimistul nu face altceva prin arta

sa, decât ceea ce face natura însăşi în decursul timpului. În cursul evoluţiei naturii, ce are ca scop propria sa perfecţiune, nu speciile se transformă, cum spune şi călugărul Bacon, ci conţinutul lor. Alchimistul susţine că acest conţinut al metalelor, adică această umiditate radicală din care sunt uniform alcătuite, poate fi sublimată prin Artă, putând fi deplasată de la nivelul formelor inferiore şi eliberată, apoi, graţie unui ferment sau atracţii superioare.

Pentru alchimişti, metalele au fost mereu considerate asemenea unor fiinţe vii, având fiecare în conţinutul lor Mercur, Sulf şi Sare, doar proporţia celor trei principii fiind diferită.

În acest sens vorbeşte şi un citat din Basile Valentin, unul dintre cei mai iluştri alchimişti ai secolului al XV-lea:

> „Aşadar, metalul lui Marte (Fierul) are cea mai scăzută cantitate de Mercur, dar una ridicată de Sulf şi Sare.

Cititorul trebuie să ştie mai mult despre generarea cuprului şi să observe că el este produs de mult Sulf, dar că Mercurul şi Sarea sunt în cantităţi egale...
Dintre toate metalele, Aurul deţine superioritatea deoarece în acest metal operaţia siderală şi elementară a asimilat şi a rafinat Mercurul în cel mai perfect mod, până la maturitatea necesară.
Bunul Jupiter (Cositorul) se află, printre metale, la mijloc sau chiar mai jos, nefiind nici prea fierbinte, nici prea rece, nici prea cald, nici prea umed, neavând Mercur sau Sare în exces, şi având cel mai puţin Sulf...
Vă spun că Saturn este format din puţin Sulf, puţină Sare, şi mult Mercur nesublimat, iar acest Mercur este ca o spumă ce pluteşte pe deasupra Apei, spre deosebire de Mercurul ce se găseşte (sublimat) în Soare (Aur)".

Următoarele citate vor ilustra ceea ce intenţionez să afirm cu privire la relaţiile de proporţionare dintre cele trei substanţe.

Revenind mai întâi la subiectul legat de originea metalelor, redau mai jos un citat din tratatul *Speculum* de Arnaud de Villeneuve:

„Există în natură o anumită esenţă subtilă care, fiind descoperită şi adusă prin artă la perfecţiune, poate transforma din sine însăşi, şi proporţional, toate corpurile imperfecte pe care le atinge".

Aşadar, *materia prima*, miezul tuturor metalelor şi substanţelor este ceva în sine, fix, modificat de diversitatea de poziţie, temperatură etc. Această „Esenţă"

a fost întotdeauna recunoscută de alchimişti ca fiind Originea Metalelor.

Pentru a ilustra ceea ce vreau să spun referitor la Originea Speciilor, voi cita următorul paragraf din lucrarea *Eter şi realitate* a lui Sir Oliver Lodge (Edit. Hodder & Stoughton):

„Materia există nu numai în formele organice ale solidelor, lichidelor şi gazoaselor sau în formele de dezintegrare ale electronilor şi protonilor, ci şi în moleculele complexe, cunoscute sub numele de protoplasmă, şi care dintr-un motiv sau altul sunt considerate motorul vieţii. Anumite forme ale materiei sunt însufleţite sau animate, această proprietate a animării fiind un mare mister, deoarece noi nu ştim ce este Viaţa, ci vedem numai cum se manifestă. Observăm că poate intra în relaţie cu materia, că are o natură şi o identitate proprii, şi că poate crea materia astfel încât să corespundă acelei identităţi sau să reprezinte identitatea.

Viaţa se manifestă printr-o varietate de forme şi fiecare formă este caracterizată de o anumită înfăţişare. Astfel, din sămânţa unui stejar se naşte stejarul, din cea a unui ulm, ia naştere ulmul. «Fiecărei seminţe propriul său corp». O manifestare a vieţii poate lua forma unui boboc, a unui peşte, sau a unui patruped. Formele de viaţă sunt nenumărate, ele fiind studiate de marea ştiinţă a biologiei.

Luaţi orice părticică de materie... Priviţi orice obiect solid; poate fi o vază, o bijuterie sau o statuie; ce anume ţine laolaltă atomii în acea con-

figurație specifică? Dacă atomii nu ar fi legați, ei s-ar mișca haotic, ca atomii unui gaz; dar ei sunt legați, cristalizați așa cum îi vedeți, prin forța coeziunii. Chiar și într-un lichid, ei sunt ținuți împreună într-un corp cu o mărime definită, deși lichidul nu are formă definită, ci numai mărime. Gazul nu are nici formă, nici mărime, în timp ce solidul le are pe amândouă.

Forma cea mai definită și mai perfectă se află în legea cristalului; ea poate avea un caracter definit și într-o plantă sau un animal – dar nu așa definit ca într-un cristal, deși corpul unui animal sau al unei plante au natura lor proprie, până în cel mai mic detaliu. Toate aceste caracteristici se transmit de la o generație la alta, într-o formă ușor modificată, și într-unt ritm lent, prin îndelungatul proces al Evoluției".

Am redat în întregime acest citat al lui Sir Oliver Lodge, pentru că în expresia „fiecărei semințe propriul său corp", se află concentrată întreaga doctrină a alchimiei, care a recunoscut un sâmbure metalic propriu tuturor metalelor.

Capitolul II

SPIRITUL MERCURULUI

În capitolul anterior s-a vorbit despre Mercur, Sulf și Sare ca aflându-se în analogie cu Spiritul, Sufletul și Corpul. Ceea ce urmăresc, de fapt, să spun este că Spiritul Metalului (Pietrei) este Spiritul Mercurului

(o esenţă volatilă care, în starea sa gazoasă, este Eter), că Sulful este Sufletul sau Sângele, şi că Sarea este Cenuşa sau Corpul.

Îl voi cita din nou pe Basile Valentin, părintele chimiei moderne, cu un fragment din lucrarea *Despre Spiritul Mercurului*:

> „Deşi am un stil anume de a scrie, ce multora le poate părea straniu, dând naştere în minţile lor, la gânduri şi fantezii ciudate, am totuşi un motiv întemeiat să o fac; deoarece nu vorbesc decât din propria-mi experienţă, nu din experienţele sau vorbele altora, şi deoarece tăinuiesc în minte ştiinţa, ceea-ce-se-Vede fiind mereu înaintea a ceea-ce-se-Aude, iar Înţelepciunea fiind lăudată înaintea Prostiei.
>
> De aceea, spun acum că toate lucrurile vizibile, tangibile sunt făcute din Spiritul Mercurului, care e mai presus de toate lucrurile pământeşti din întreaga lume, toate lucrurile avându-şi izvorul şi Roadele numai în el; numai înlăuntrul său poate săvârşi Artistul ceea ce doreşte să săvârşească; este, totodată, începutul operaţiei Metalelor şi al transformării în Esenţă spirituală, ce este doar Aer, zburând în sus şi în jos, fără aripi; ce este un vânt în mişcare care, fiind izgonit din sălaşul său de Vulcan, este condus în Haosul său, în care intră din nou şi se dizolvă în Elemente, fiind apoi ridicat şi atras magnetic, din dragoste, de Stelele Siderale, în locul de unde a purces înainte şi unde a fost creat, deoarece din acel loc purced toate şi acolo se întorc toate.

Dacă, însă, acest Spirit al Mercurului este captat în ceva corporal, el se dizolvă într-o Esenţă, devenind o apă pură, limpede şi transparentă, spirituală, imaterială, veşnică, şi fără nici un amestec de Apă pământească; această apă spirituală este prima Rădăcină Mercurială a Mineralelor şi Metalelor; este acea apă Cerească despre care s-a scris atât de mult; prin acest Spirit al Mercurului, dacă este nevoie, toate Metalele pot fi sfărâmate, desfăcute, dizolvate şi transformate în prima lor Materie, care este lipsită de Coroziune; el reînnoieşte Omul sau Fiara întocmai ca Vulturii; el arde tot răul, conducând la o Viaţă Îndelungată.

Acest Spirit al Mercurului este Stăpânul, Cheia Principală a Cheii mele Secundare, despre care am scris la început; de aceea, îl voi chema aşa: Vino, cel Binecuvântat de Domnul, fii miruit şi împrospătat cu apă, şi îmbălsămează-ţi Corpurile ca să nu mai poată putrezi sau mirosi; această Apă Cerească este începutul, Untdelemnul, care nu arde pentru că este făcut din Sulf spiritual; Balsamul de Sare este corporal şi se uneşte cu Apa prin Untdelemn, dar despre acestea voi vorbi în amănunt mai târziu.

Şi pot spune mai departe ce este Esenţa, Materia şi Forma Spiritului Mercurului. Spun, astfel, că Esenţa sa este sfântă, Materia sa este spirituală, iar Forma sa este pământească; acestea trebuie, însă, desluşite într-un mod de nedesluşit, ele fiind, într-adevăr, Expresii pline de înţelesuri. De aceea, mulţi vor crede că Propunerile mele sunt vane, Efuziuni stranii, dând naştere la imaginaţii bogate; e adevărat că ele sunt stranii şi că

numai oamenii stranii pot pricepe aceste Vorbe, ele nefiind scrise pentru ţărani, despre cum ar trebui să-şi ungă roţile de la căruţă, şi nici pentru cei care nu cunosc Arta, deşi ei nu vor fi niciodată aşa de învăţaţi pe cât se vor crede că sunt; Învăţaţi îi numesc numai pe aceia care, alături de Cuvântul lui Dumnezeu, învaţă să cunoască adevărata măsură a lucrurilor pământeşti, care trebuie cântărite, judecate de Înţelegere, şi întemeiate pe o Cunoaştere adevărată, astfel încât să se poată distinge Lumina de Întuneric, şi binele de rău.

Nu este necesar să ştiţi ce presupune începutul acestui Spirit al Mercurului, deoarece nu vă este de nici un ajutor sau avantaj; băgaţi de seamă doar la aceea că începutul lui este supranatural, provenind din Celest, Sideral şi Elementar, de la începutul primei Creaţii, şi că mai târziu, el poate intra într-o Substanţă Pământească. Şi pentru că acestea ce vi le-am spus vă sunt necesare, lăsaţi

Celestul în grija Sufletului, şi percepeţi-l prin Credinţă; lăsaţi, de asemenea, Sideralul în el însuşi, deoarece aceste impresii Siderale sunt de nevăzut şi de neatins; lăsaţi, de asemenea, Elementarul în grija Elementelor, care au adus deja înainte Spiritul perfect în lume prin Hrană; şi pentru că omul nu poate crea Elementele, ci numai Creatorul, rămâneţi aşadar lângă Spiritul vostru creat, care este în acelaşi timp cu formă şi fără formă, tangibil şi intangibil, şi care se manifestă, totuşi, vizibil.

Acum că ştiţi câte ceva despre Materia primă din care izvorăsc toate Metalele şi Mineralele, ar mai fi de adăugat un singur lucru, şi anume că această materie care se uneşte cu *Sulful*, în următoarea Etapă, şi care intră în Coagulare cu Sarea, în prima Etapă, poate forma, o singură Esenţă şi un Medicament perfect pentru toate Metalele, nu numai pentru a da naştere Pământului la început, ca în Lumea mare ci, de asemenea, pentru că datorită acestei Esenţe subtile are loc transmutarea şi schimbarea, împreună cu creşterea în Lumea mică; să nu vă pară ciudat, văzând că Cel mai Mare a permis aceasta, iar Natura a acceptat.

Mulţi nu vor crede acestea, considerându-le imposibile, dispreţuind şi defăimând, astfel, aceste Mistere, pe care neînţelegându-le deloc, vor rămâne ignoranţi şi orbi până la iluminarea ce va veni, şi care nu va fi fără Voia lui Dumnezeu. Dar oamenii înţelepţi şi la locul lor, care au trudit cu-adevărat şi cu sudoarea Frunţilor lor, vor fi singurii mei martori, care vor confirma Adevărul, care vor crede cu adevărat şi care vor împărtăşi adevărul spuselor

mele, la fel cum Raiul şi Iadul sunt orânduite dinainte şi făgăduite ca Răsplată a binelui şi a răului pentru cei Aleşi şi pentru cei Desfrânaţi.
Scriu acum nu doar cu mâinile mele, ci mai ales cu Mintea mea, cu Voinţa mea şi cu inima, care mă constrâng să o fac. Cei care sunt foarte orgolioşi şi se socotesc învăţaţi şi atotştiutori, urăsc, invidiază, profanează, defăimează şi persecută acest Mister până în miezul său cel mai intim, care îşi are începutul în Centru; dar ştiu cu siguranţă, însă, că va veni o vreme când, după ce eu voi fi în mormânt, şi Măduva îmi va fi putrezită, iar Oasele-mi vor fi uscate, câţiva îmi vor împărtăşi din toată inima vorbele, şi că dacă Dumnezeu ar binevoi, ei bucuroşi m-ar trezi din morţi; dar pentru că aceasta nu e cu putinţă, le las Scrierile mele, pentru ca Speranţa şi Credinţa lor să aibă Pecetea Certitudinii şi a Adevărului, şi să fie mărturie a Voinţei mele ultime, şi a Testamentului pe care am hotărât să-l dau săracilor şi tuturor Iubitorilor de Mistere.
Deşi nu se cădea să scriu atât de mult, nu m-am putut înfrâna, totuşi, chiar dacă aceasta a fost în dauna Sufletului meu, dar am făcut-o numai pentru a conduce o Scânteie de Lumină printr-un Nor, astfel ca Ziua să se vadă, iar Noaptea neagră, deasă şi tristă, împreună cu Vremea ploioasă să fie alungate.
Acum, aşa cum *Archaeus* acţionează mai departe, prin Spiritul Mercurului, în sânul Pământului sau a Venelor Pământului, luaţi aminte la acest Sfat, că după ce Sământa spirituală s-a format prin influenţa Stelelor din cer, şi după ce a fost hrănită de Elemente, ea este o Sământă ce se

preface pe sine într-o Apă *Mercurială*, tot aşa cum la început, Lumea mare s-a creat din nimic, fiindcă atunci când Spiritul a acţionat asupra Apei, Căldura Celestă a dat Viaţă Creaturilor din apele reci şi de pe pământ; dacă în Lumea mare era Puterea lui Dumnezeu şi Lucrarea Luminilor Celeste, în lumea mică este tot Puterea lui Dumnezeu, care acţionează pe pământ prin suflarea Sa Divină şi Sfântă.
Mai mult decât atât, Cel Atotputernic a dat şi a poruncit mijloacele prin care să se săvârşească toate acestea, astfel încât o Fiinţă să aibă puterea de a lucra în cealaltă, şi de a ajuta pe cealaltă, întru desăvârşirea Lucrării Domnului; şi astfel, prin această influenţă divină, a luat naştere pământul, prin Luminile Cerului care l-au luminat, şi prin Căldura interioară care l-a încălzit, pentru a asimila ceea ce era prea rece pentru Pământ, datorită umidităţii sale, dând, astfel, fiecărei Creaturi o formă specifică în funcţie de natura sa. Astfel, Vaporii sulfuroşi subtili se pun în mişcare prin Stelele Cerului, ei nefiind vapori obişnuiţi, ci un fel de Vapor clar şi pur, diferit de toate celelalte, şi care se uneşte pe sine cu Substanţa *Mercurială*; datorită proprietăţii căldurii, în decursul timpului, Umiditatea sulfuroasă se usucă, iar când proprietatea sufletului intră în acţiune, cea care menţine Corpul şi Balsamul, şi care operează mai întâi asupra Pământului printr-o influenţă spirituală şi siderală, din el sunt generate, atunci, Metalele, pentru că îndeplineşte Amestecul celor trei Principii, Corpul fiind format aşa cum trebuie, el reprezentând partea cea mai mare dintre toate cele trei.

Dacă, însă, Spiritul *Mercurului* este creat ca mai sus şi revărsat asupra Animalelor, el devine o Substanţă Animală; dacă este revărsat asupra Vegetalelor, el devine o lucrare vegetală; dar dacă, datorită naturii sale însufleţite, se revarsă peste Minerale, el se transformă în Minerale şi Metale, fiecare dintre acestea păstrându-şi, însă, diferenţele unele faţă de celelalte, după cum au fost concepute: Animalele într-un fel, Vegetalele în alt fel, ele fiind formate de ele însele, şi la fel şi Mineralele, fiecare în moduri diferite, astfel încât a le descrie pe fiecare în parte ar fi prea monoton, necesitând lungi şi variate istorisiri.

[...] Aceasta ar fi descrierea pe scurt a faptului că fără Spiritul *Mercurului*, care este singura Cheie adevărată, nu poţi face niciodată Aurul Corporal nici Piatra Filosofală potabile. Să rămânem la această Concluzie şi să păstrăm tăcerea; acum, eu nu voi mai spune nimic, pentru că Tăcerea place tuturor prin Judecata liniştită, recomandând Practica şi cercetarea continuă pentru aceia care nu au repus încă Materia în Ordinea dreaptă".

Iată şi cuvintele lui Alexander von Suchten, luate din *Caseta binecuvântată a minunilor naturii* scrisă de Benedictus Figulus:

„Materia primordială a omului şi materia primordială a marii lumi sunt unul şi acelaşi lucru. Dar această materie primordială a lumii şi a omului este o Apă Cristalină despre care Sfânta Scriptură spune: «Înainte ca Dumnezeu să creeze Cerul şi Pământul, Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor». Această apă a

devenit materia primordială a amândurora. Dar unde a rămas Duhul lui Dumnezeu, care stăpânea peste ape, după momentul când cele două lumi, cerul şi pământul, împreună cu omul au fost creaţi din el? Eu spun că în materia primordială a omului şi a lumii, în Dumnezeu, adică, Perfecţiunea, şi care a dorit ca Spiritul să sălăşluiască în Om.

Dar acum ne-am putea întreba următoarele: cum ştia omul – dacă materia primordială a omului şi a lumii este o apă cristalină – cum putea şti omul dacă Duhul Domnului a rămas în această materie primordială a lumii sau a omului? Eu răspund că ştia asta din Arta Apei, deoarece Apa a fost învăţătorul omului. Acest învăţător i-a arătat cum moare lumea, cum o părăseşte Spiritul, cum corpul rămâne fără spirit, iar spiritul fără corp. A văzut cum spiritul se întoarce în corp şi cum corpul revine la viaţă. A văzut prin decadenţa lumii că aceasta nu mai revine la ceea ce a fost înainte. Astfel, şi-a dat seama limpede că Dumnezeu nu este în ceea ce e trecător, ci în ceea ce este etern".

Capitolul III

CHINTESENŢA (I)

Spaţiul, fie că este inter-planetar, inter-material sau inter-organic, este constituit dintr-un fluid sau gaz subtil, pe care îl numim, aşa cum l-au numit şi anticii, Eter Aith-in-Solintaire. Acest fluid sau gaz, neschim-

bat în compoziţie, indestructibil, şi invizibil pătrunde în orice lucru şi umple toată materia. Astfel, metalul, mineralul, copacul, planta, animalul, omul, toate acestea conţin Eter în diferite grade. Toate formele de viaţă de pe planetă sunt purtătoare de Eter; o lume întreagă este alcătuită din acest fluid şi se mişcă prin el ca printr-o mare.

Eterul, pe care ocultiştii îl numesc lumină astrală, determină constituţia corpurilor. Proprietăţi cum ar fi duritatea sau moliciunea, soliditatea sau lichiditatea, depind toate de proporţia relativă de eter şi de proporţia de materie din care sunt compuse.

Diviziunea şi clasificarea oarecum arbitrare ale ştiinţei fizice, întregul lanţ de fenomene fizice au ca punct de plecare acest Eter Primordial, Ştiinţa reducând materia, aşa cum o ştim noi, la Eter, care, deşi nu e materie solidă, este tot materie. Când vorbim despre materie, de cele mai multe ori ne imaginăm o substanţă solidă, deşi Ştiinţa a demonstrat că, de fapt, materia nu este solidă, ci este doar o tensiune, o încordare a Eterului. Atomii şi distilarea fină, electronii şi protonii din care este compus, se mişcă toţi în marea de Eter, aşa încât potrivit acestei teorii, chiar şi aerul pe care îl respirăm, corpurile în care trăim se mişcă, de asemenea, prin această mare de Eter, ca element primordial din care s-au născut toate manifestările vieţii.

Acest principiu, conform căruia toate lucrurile s-au născut dintr-o unică sursă, este demonstrabil în fizică; în principiile biologiei, organismele multicelulare, oricât de complexe ar fi în structura lor, se nasc

dintr-o singură celulă. Ştiinţa susţine că toată materia este compusă din atomi: atomii, la rândul lor, sunt compuşi din protoni şi electroni, iar electronii se dovedesc a fi compuşi din Eter. Acest Eter este un mediu conector universal, care umple tot spaţiul, până la cele mai îndepărtate limite, pătrunzând instantaneu şi continuu în interstiţiile atomilor, şi umplând atât de total Spaţiul, încât uneori a fost identificat cu Spaţiul însuşi şi numit Spaţiul Absolut. Cum spunea şi Sir Oliver Lodge:

> „Eterul Spaţiului este un subiect necunoscut, cu o magnitudine aparent infinită, şi a cărui realitate depăşeşte puterea de înţelegere a omului. Este acel ceva pe care materia îl conţine în fiecare zi, o conexiune între universuri, o substanţă desăvârşită şi de o măreţie neînchipuită. Printr-un anume instinct, simţi că este sălaşul existenţei spirituale, tărâmul divin care inspiră veneraţie. Este coexistent universului fizic, existând în orice parte a spaţiului. Se întinde dincolo de cea mai îndepărtată stea, avându-şi existenţa în miezul atomului. El pătrunde, stăpâneşte şi guvernează totul, neputând fi, însă, perceput prin simţuri, ci numai prin puterea minţii.
> Cu toate acestea, Eterul este ceva fizic; nu este o entitate fizică, deşi are proprietăţi definite. Nu este materie, la fel cum nici hidrogenul şi oxigenul nu sunt apă, dar este purtătorul atât al materiei cât şi al spiritului..."

Ocultiştii au împărţit materia, cea văzută şi cea nevăzută, în şapte principii sau niveluri ierarhice, iar din acestea, cel de-al cincilea principiu, sau Chin-

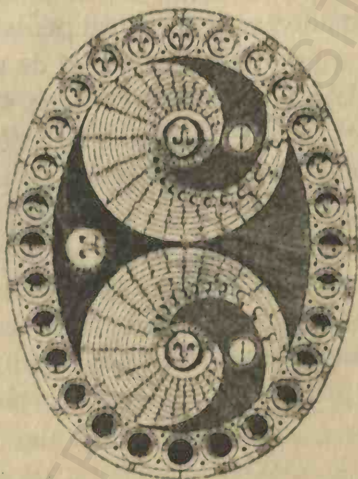
tesenţa, corespunde Ştiinţei Eterului Spaţiului. Dacă admitem că această afirmaţie este adevărată, atunci putem începe să înţelegem că alchimia are la bază Legea absolută. Toată puterea oamenilor de ştiinţă, adică a alchimiştilor, îşi are temeiul în Principiul Vital, conform căruia Viaţa Colectivă a sistemului nostru solar, este o parte, sau mai degrabă unul din aspectele Vieţii Universale.

În timpul vieţii, există în om o formă difuză şi subtilă de materie, ca un fel de vapor, care nu numai că umple fiecare parte a corpului său fizic, ci este, de fapt, stocată în unele părţi; o materie care se reînnoieşte continuu prin chimia vitală, o materie la fel de uşor de eliminat ca şi respiraţia, odată ce respiraţia şi-a servit scopul. Despre această materie Paracelsus scria:

> „Archaeus este o esenţă distribuită în mod egal în toate părţile corpului uman... Spiritus Vitae îşi are originea în Spiritus Mundi. Fiind o emanaţie a acestuia din urmă, el conţine elementele tuturor influenţelor cosmice, fiind prin urmare cauza prin care acţiunea forţelor cosmice lucrează asupra corpului uman".

Acest Archaeus este de natură magnetică, el nefiind închis în corp, ci radiind în jurul lui, asemenea unei sfere luminoase. Alchimia şi numai alchimia a reuşit să obţină, de-a lungul istoriei şi în aşa-zisele ţări civilizate, acel element real sau acea particulă omogenă de materie, Magnum Mysterium al lui Paracelsus. Prin ştiinţa sa atât de veche, alchimistul

poate elibera acest Principiu Vital în laboratorul său, poate distruge corpul metalului la care lucrează, îi poate purifica sarea, aducând, astfel, principiile acestuia într-o formă superioară. Acest proces, care până la urmă e o reproducere în miniatură a unui proces mai înalt, ce acționează tot timpul în jurul nostru, pornește neîndoielnic din Inteligențele Maestrului, care a trăit la un moment dat pe acest Pământ.

Este păcat că știința respinge întotdeauna vechile idei, considerându-le nefolositoare, mai înainte de a încerca să descopere în ele ceva nou, care să poată fi încorporat teoriilor actuale. A nesocoti teoriile alchimistului e la fel de neinteligent ca și a respinge, ca pe o prostie, Teoria relativității a lui Einstein, doar pentru că nu-i înțelegi limbajul. Unii oameni de știință și-au dat seama de acest lucru, motiv pentru care F. Hoefer în *Istoria Chimiei* (Paris, 1866) remarca:

„Sistemele care înfruntă inteligența rămân în esență neschimbate de-a lungul anilor, deși pot lua forme diferite. Astfel, confundând forma cu fondul, se poate naște o apreciere nefavorabilă a secvenței. Nu trebuie să uităm că nimic nu este mai dezastruos în știință decât dogmatismul arogant care disprețuiește trecutul și admiră numai prezentul".

Dacă știința ar încerca măcar să înțeleagă formarea Universului, așa cum a fost predat de ocultism de-a lungul anilor, luând ca punct de plecare învățătura Vieții Unice în Manifestare, cele șapte niveluri ale conștiinței, forțele ei infinite, iar ca fundament al acestei filosofii, axioma hermetică, „ce este dedesubt e la fel cu ce este deasupra", atunci ar putea găsi un sistem bazat pe Adevărul etern, și nu pe teorii fără fond. Știința nu va înțelege niciodată pe deplin adevărul despre viață până când nu va atinge această realizare, care nu poate fi obținută prin instrumentele și aplicațiile ei, ci numai prin forțele interioare ale minții.

CHINTESENȚA (II)

„Nimic cu adevărat valoros nu se găsește în corpul substanței, ci numai în virtutea acesteia. Acesta este principiul Chintesenței, care reduce, să zicem, 20 livre (1Lb.=453 gr.) dintr-o substanță dată la o singură uncie, iar acea uncie întrece

cu mult în vigoare cele 20 de livre. Aşadar, cu cât este mai puţin corp, cu atât este mai mare virtutea".

Şi Paracelsus adăuga la cele de mai sus:

„Magii, în înţelepciunea lor, au afirmat că toate creaturile pot fi aduse la acea substanţă unică, originară, substanţă care, spun ei, ar putea atinge, prin purificare şi ardere, un grad de subtilitate la fel de înalt, cum este natura divină sau puterea supranaturală, conducând, astfel, la rezultate uluitoare.
Ei socoteau că prin revenirea pe pământ şi prin operaţia de separare supremă şi magică, o anumită substanţă perfectă ar lua naştere, şi care, după pregătiri asidue şi îndelungate, ar putea fi, apoi, purificată şi înălţată deasupra substanţelor vegetale în minerale, deasupra mineralelor în metale şi deasupra substanţelor metalice perfecte într-o Chintesenţă perpetuă şi divină, conţinând în sine esenţa tuturor creaturilor celeste şi terestre".

Prin această Chintesenţă sau *quintum esse*, Paracelsus se referea la nucleul esenţelor şi proprietăţilor tuturor lucrurilor din lumea universală.

Următorul citat provine din *Caseta de Aur* a lui Benedictus Figulus:

„Elementele şi compusele lor sunt alcătuite, pe lângă materia brută, dintr-o substanţă subtilă sau o umiditate intrinsec radicală, răspândită difuz prin părţile elementare, simple şi total incoruptibile, care păstrează mult timp vigoarea lucrurilor şi care se numeşte Spiritul Lumii,

> provenind din Sufletul Lumii, acea Viață care umple și pătrunde toate lucrurile, astfel încât cele trei mari genuri sau creaturi, Intelectuale, Celeste și Coruptibile, să formeze un Unic Organism al Întregii Lumi.
> Acest spirit, prin calitatea sa, fecundează toate subiectele, naturale și artificiale, impregându-le cu acele proprietăți ascunse, pe care noi le-am numit A Cincea Esență sau Chintesența... Dar aceasta este rădăcina vieții, de pildă, Cea de-a Cincea Esență, creată de Cel Atotputernic pentru păstrarea celor patru calități ale corpului uman, așa cum Cerul păstrează Universul.
> Prin urmare, această Esență și Medicament Spiritual – care se trage din Natura și din Inima Cerului, nefiind deci efemeră și coruptibilă – este posibilă cu adevărat? Ea este Sursa Medicinei, ea asigură păstrarea vieții, refacerea Sănătății – cu ea poate fi cultivată reînnoirea tinereții pierdute și găsită sănătatea senină".

Întorcându-ne de la cuvintele alchimiștilor din secolele XV și XVI la cele ale oamenilor de știință din secolul XX, voi cita din nou din *Eter și Realitate* a lui Sir Oliver Lodge:

> „Se spune că Apollonius din Tyana i-a întrebat pe brahmani, din ce cred ei că este format Cosmosul.
> – Din cinci elemente.
> – Care este al cincilea element, a întrebat Apollonius, în afară de apă, aer, pământ și foc?
> – Eterul, a răspuns brahmanul, pe care trebuie să îl socotim elementul din care sunt făcuți zeii; așa

cum toate creaturile efemere respiră aer, tot aşa elementele de natură divină şi eternă respiră eter."

Ceva mai departe, ni se dau lămuriri suplimentare:

„Acel «Ceva», pe care voi îl numiţi şi Chintesenţă, nu provine dintr-un adaos. Este posibil ca anticii să fi vorbit, uneori, despre «Eter» ca despre ceva adăugat celor patru elemente de bază, iar Sir Isaac Newton a ales acest termen pentru a denumi mediul de legătură ce uneşte particulele într-o formă solidă sau lichidă, iar apoi uneşte corpurile cereşti în sisteme, grupuri, constelaţii, nebuloase şi Cale Lactee.
Toate bucăţile de materie şi particulele sunt conectate împreună numai şi numai prin Eter. În el se mişcă libere şi pot fi compuse chiar din el. Trebuie să studiem tipul de legătură dintre materie şi Eter.
Particulele care sunt încorporate în Eter nu sunt independente de el, ci sunt strâns legate de el, fiind puţin probabil să se formeze în afara lui; ele nu sunt precum particulele de nisip care plutesc în apă, ci sunt mai degrabă ca nişte infime cristale formate într-un lichid-mamă..."

După care adaugă:

„În mod speculativ sau intuitiv, ne simţim a fi în relaţie mai directă cu eterul decât cu materia. Cum putem acţiona, însă, asupra materiei, este un mister. Cum suntem construiţi şi cum ne mişcăm corpurile, asta nu ştim. Ne putem identifica cu corpurile noastre, deşi există dovezi care arată că, în realitate, suntem complet independenţi de

ele, că ne continuăm existența lăsându-ne corpurile în urmă.

Materia nu face parte din ființa noastră reală, nici din natura noastră esențială, ea fiind un instrument pe care îl folosim temporar, și pe care, apoi, îl părăsim. Probabil că nu acționăm direct asupra materiei aproape deloc. Probabil că voința, mintea și viața noastră psihică acționează direct asupra Eterului și prin el, indirect, asupra Materiei. Eterul este adevăratul nostru instrument primordial și permanent.

Adevărata noastră ființă există numai pentru că se află în legătură cu Eterul, prin care putem să manipulăm atomii materiei, putem să-i mișcăm, să-i rearanjăm și să ne servim, astfel, de ei pentru a ne exprima gândurile și sentimentele, pentru a ne manifesta față de alte entități individuale care, în decursul îndelungatului proces al evoluției, au avut posibilitatea să-și făurească și să folosească aceleași instrumente foarte ingenioase, deși imperfecte, de manifestare.

În acest fel putem deveni conștienți de multitudinea formelor de existență, de întregul regn animal și vegetal, față de care, altfel, am fi rămas ignoranți; în acest mod, concepțiile noastre asupra existenței pot fi lărgite și extinse, posibilitățile de prietenie pot fi sporite, astfel încât se poate ajunge la percepția unui nou tărâm al legii și al ordinii. Și astfel, propria noastră natură este îmbogățită de eforturile și experiențele care aparțin celui mai nou și mai interesant – deși din punctul nostru de vedere imperfect și rebel – mod fizic de existență".

Și Sir Oliver Lodge încheie cu aceste cuvinte:

„Este instrumentul primordial al Minţii, vehiculul Sufletului şi sălaşul Spiritului. Cu adevărat ar putea fi numit Veşmântul Viu al lui Dumnezeu".

Această comparaţie între scrierile oamenilor de ştiinţă din secole diferite este interesantă, în sensul că deşi există diferenţe între modurile de exprimare verbală, fiecare din aceştia se referă, în fond, la acelaşi principiu.

Capitolul IV

CHINTESENŢA ÎN VIAŢA ZILNICĂ

Dat fiind că nu este posibil pentru toată lumea să urmărească reacţiile chintesenţei în laborator, doresc să dedic acest capitol manifestării ei în viaţa de zi cu zi, deoarece acest principiu vital nu se manifestă doar în laborator, ci şi în toate etapele şi aspectele existenţei.

Vitaminele

Întâi de toate, ce ştim despre alimentaţia noastră? Medicul a descoperit că hrana, pentru a merita acest nume, trebuie să conţină o anumită esenţă vitală, pe care el a numit-o Vitamină. Fără această calitate vitală, care este de aceeaşi natură cu Chintesenţa sau Energia Divină, orice fel de mâncare nu este altceva decât materie moartă. De exemplu, experienţa acelor

expediții în care oamenii s-au hrănit în totalitate cu mâncare conservată, arată indiscutabil că deși consumau cantitatea necesară pentru a-și satisface foamea, ei sufereau, totuși, de inaniție, deoarece mâncarea respectivă nu conținea principiul vital – Chintesența sau Vitamina.

Cei mai mulți dintre noi am citit la un moment dat despre suferințele acelor navigatori, care petrecând pe mare săptămâni întregi, fără a vedea pământul, se hrăneau în acest răstimp cu mâncare uscată. De pe insulele care ofereau din belșug carne proaspătă și fructe, ei își făceau din nou provizii, astfel că atâta vreme cât acele provizii erau proaspete, echipajul era sănătos și plin de vitalitate, dar pe măsură ce proviziile se învecheau, scădea și vitalitatea lor, devenind anemici și suferind de multe alte probleme cauzate de o dietă deficitară. Se descoperise că citricele, în mod special, erau extrem de eficiente în combaterea scorbutului, motiv pentru care au fost introduse, la un moment dat, în rația alimentară a marinarilor britanici care, datorită acestui fapt, au fost denumiți și „chitri".

Această problemă a hranei, cu care ne confruntăm, este un subiect foarte vast și complex. Suntem bombardați din toate părțile cu pretențiile unor standarde de sănătate, pe care dacă le-am îndeplini, problema alimentației oamenilor ar trebui abordată la modul cel mai serios. Câtă vreme popoarele lumii sunt dependente pentru a se menține (așa cum este cazul civilizației occidentale de astăzi) de o dietă bazată pe o hrană extrem de rafinată, din care toată

valoarea nutritivă a fost extrasă în procesul rafinării, există şanse reduse ca starea lor fizică să se îmbunătăţească, deoarece această lipsă a vitalităţii din alimente reprezintă cauza majoră, precum şi o cauză importantă a altor boli cum ar fi cancerul, paralizia infantilă, starea de somnolenţă maladivă, gripa etc. Ca modalitate de prevenire a multor boli, medicii recomandă Vitamina D, însă această problemă a Vitaminelor nu atinge decât o latură periferică a adevăratei probleme, de o importanţă reală şi urgentă pentru fiecare dintre noi – aceea a necesităţii unei diete care să conţină această energie vitală sau chintesenţă, fără de care hrana nu este hrană.

Digestia

De la hrană, să ne îndreptăm acum atenţia spre procesul de digerare al acestei hrane de către corpul uman. Descoperim, astfel, că digestia este un proces mult mai complex decât au reuşit să demonstreze fiziologii. Procesul ingerării hranei în stomacul uman poate fi o formă uşoară de otrăvire, astfel încât, pentru a folosi cel mai bine alimentele pe care la ingeră, corpul uman trebuie mai întâi să transforme alimentele, oferite de lumea animală şi vegetală, într-o formă pe care celulele corpului său să o poată accepta şi asimila cu adevărat. Fără această transformare a alimentelor în procesul digerării, omul ar muri probabil otrăvit! Pentru a ilustra acest proces de transformare să luăm ca exemplu, albumina. În procesul digestiei, albumina este împărţită în aminoacizi şi apoi formată

din nou ca albumină umană, pentru a putea fi absorbită şi asimilată de către celulele corpului uman.

Ar putea un fiziolog să explice cum are loc această transformare? Fiziologic vorbind, nu există nici o explicaţie care să elucideze acest proces, deşi existenţa sa este un fapt. În cadrul acestui proces avem un exemplu clar de transmutare, în sensul că omul introduce în corpul său o formă inferioară de viaţă, pe care o transformă, apoi, într-o formă superioară; ce este, oare, acest lucru, dacă nu un proces alchimic? Transformarea unei substanţe inferioare în una superioară, când are loc în corpul uman, este, fără doar şi poate, funcţia unei părţi inconştiente a minţii – o funcţie ce a ajuns să se deruleze automat, datorită faptului că Mintea Umană, în procesul de construire a formei de la amibă în sus, a trimis astfel de funcţii părţii inconştiente sau subconştiente a minţii, lăsând suprafaţa conştiinţei să se ocupe de problemele din exterior. Astfel, toată activitatea digestivă, circulatorie, respiratorie etc. este suportată de straturile mai profunde ale minţii, în timp ce straturile superioare ale minţii sunt însărcinate, aşa cum am spus, cu cerinţele vieţii zilnice. Mă întreb câţi dintre noi realizează pe deplin că în cadrul unui proces de digerare are loc un act magic, pe care cei mai mulţi oameni nu îl pot înţelege, dar pe care, în mod tacit, îl acceptă. Ocultiştii consideră că acest proces de transmutare a hranei în interiorul corpului uman poate fi ajutat de partea conştientă a minţii (de ceea ce unele şcoli ar numi auto-sugestie).

Avem, astfel, exemplul omului care are calitatea de medium, prin care se poate produce transmutarea unei forme inferioare de materie într-o formă superioară.

Respirația

Să luăm o altă funcție a corpului uman, cum ar fi respirația. Ce ne poate spune fiziologia despre procesul respirației? Suntem învățați că cea mai importantă funcție a respirației este inspirarea oxigenului în plămâni, în scopul reîmprospătării sângelui din vene care, pierzându-și oxigenul în timpul circulației sale prin corp, trebuie să fie înlocuit, înainte de a reintra în circulația arterială.

Aceasta este o funcție a respirației, însă o alta, pe care fiziologia nu a atins-o încă, este legată de respirarea electricității naturale, sau a Principiului Vital (Chintesența) din atmosferă, pe care corpul uman o folosește ca energie nervoasă. La acest aspect subtil lucrează alchimistul, atunci când inspirând aerul din jur, el încearcă să-l transforme în propriul său corp în ceva de natură superioară.

Problema respirației atrage după sine și problema inimii.

Activitatea Inimii

Este oare inima, așa cum afirmă fiziologii, instrumentul care pompează sângele prin venele corpului? Acest lucru pare imposibil, deoarece ar fi nevoie de

un organ mult mai mare şi mai puternic decât inima pentru a pompa sângele prin venele cele mai mici ale copului. Inima este, de fapt, organul care reglează circulaţia, nu cel care pompează, iar circulaţia sângelui prin corp este un proces electric, având artere cu sarcină pozitivă şi vene cu sarcină negativă. Sângele din vene fiind încărcat negativ, intră în plămâni, care sunt încărcaţi pozitiv, iar acolo se reîncarcă pozitiv cu aerul din plămâni. Apoi, sângele este eliminat din plămâni (întrucât două sarcini de acelaşi fel se resping una pe cealaltă) şi intră în inimă prin aortă, viteza lui fiind reglată de bătăile inimii. Aorta, ca arteră principală, se ramifică de-a lungul întregului corp, transportând sângele oxigenat până la sistemul nervos, însă o dată parcurs acest traseu, sângele devine din nou negativ, ceea ce necesită întoarcerea lui (prin vene) în plămâni, pentru a se reîncărca pozitiv. În zilele noastre, când ştim deja ce este electricitatea şi magnetismul, putem afirma că aşa numitele acţiuni mecanice ale organelor corpului sunt, de fapt, acţiuni de natură electrică.

Atomul de oxigen este asemenea unui burete ce reţine o anumită cantitate de forţă eterică sau de electricitate (Chintesenţă), fiecare atom fiind încărcat cu energie vitală. Corpul uman se prezintă ca un laborator chimic, în care aşa numiţii atomi de oxigen, hidrogen, nitrogen etc. sunt încărcaţi cu Energie Vitală. Yoghinul, descriind exerciţiile sale de respiraţie, vorbeşte de existenţa acelui principiu vital al energiei, pe care îl numeşte *prāna* şi care este un exemplu de manifestare a Chintesenţei. În cadrul acestei ştiinţe

a respirației, mintea yoghinului este atât de intens concentrată asupra actului respirației, încât devine posibilă inspirarea conștientă a Chintesenței aerului, prin care se revitalizează fiecare parte a corpului. Atunci când plecăm în vacanță, la munte sau la mare, pentru a ne reîmprospăta forțele, cel mai mare beneficiu pe care îl obținem provine de la această Chintesență sau Energie Vitală, pe care o luăm din aerul pe care îl respirăm.

În cadrul procesului său de laborator, alchimistul preia această Chintesență sau Energie Vitală din metale, deoarece a descoperit în decursul experiențelor sale, că din minerale și metale se poate obține o formă mult mai desăvârșită decât cea din plante, mineralele fiind întâia manifestare.

PARTEA III – PRACTICA

Capitolul I

MEDICAMENTE OBȚINUTE DIN METALE

Atunci când ne tratăm organismul, nu trebuie să uităm că el nu este alcătuit asemenea unui obiect insensibil, capabil să suporte tipul de tratament pe care îl aplicăm unui sac de nisip, ci este un organism delicat, dotat cu capacități senzoriale, conştiente sau inconştiente, şi prin urmare trebuie tratat cum se cuvine. Celula vie a corpului este selectivă în sensul cel mai bun, celulele respingând orice substanță pe care nu o pot folosi, astfel încât e la fel de corect să presupunem că aşa cum motorul unui avion modern nu poate funcționa cu un combustibil inferior, nici corpul uman nu poate ingera, pentru a se menține, o substanță de natură grosieră sau un aliment lipsit de principul său natural vital.

Avem cu toții dovada vie că de la o anumită vârstă, corpul uman începe să se deterioreze, motivul acestei deteriorări fiind încetinirea activității celulare, ce are ca rezultat faptul că procesul de îmbătrânire al corpului este mult mai rapid decât procesul de recu-

perare. Explicaţia este corectă, deoarece pe măsură ce omul îmbătrâneşte, energia vitală nu mai circulă prin celule la fel de eficient ca atunci când corpul era tânăr, şi astfel, nemaiputând obţine elementele de care au nevoie, celulele corpului îşi încetinesc activitatea, şi în cele din urmă se îmbolnăvesc.

În acest sens, ideile noastre despre aşa numitele bacterii ce declanşează diferite boli, necesită o revizuire radicală; acele bacterii au rolul de mediu, prin care energia vitală este transferată celulei vii. Aceasta fiind funcţia lor şi scopul pentru care au fost create, dacă dintr-un motiv sau altul traseul acestei energii este întrerupt, atunci bacteriile îşi iau energia de la celule, producând patologia lor. Din acest motiv, bacteriile au fost considerate *cauza* diferitelor boli; în acest sens, orice bacteriolog va realiza cât de aproape a fost de adevăr când a afirmat, de pildă, că anumite tipuri de bacterii mănâncă oxigenul, ceea ce înseamnă că, nemaiputând să obţină oxigenul din substanţe, cum ar fi zahărul, acestea sunt nevoite să-l ia din corpul uman, îmbolnăvindu-l.

Iată de ce, dacă dorim într-adevăr să fim o rasă sănătoasă, trebuie să descoperim şi să înţelegem din ce anume sunt formate elementele de care celula vie a corpului omenesc are nevoie pentru a-şi îndeplini funcţionarea corectă, pentru că altfel, celula vieţii slăbeşte, îmbolnăvind corpul.

Alchimia, aşa cum a demonstrat prin reprezentanţii săi cei mai proeminenţi, Paracelsus şi Basile Valentin, nu este preocupată numai de realizarea Pietrei Filosofale, ci şi de prepararea medicamentelor

prin care se obţine separarea eterului de elementul grosier, acesta fiind de fapt adevăratul secret al Artei Spagyrice.

Astăzi, avem de a face cu două mari sisteme ale medicinii, respectiv cu medicina alopată şi cu cea homeopată. Ambele sisteme au nenumărate tipuri de tratament, însă nici unul nu poate fi considerat perfect, deoarece acolo unde medicina alopată vindecă, cea homeopată poate eşua, iar acolo unde medicina homeopată reuşeşte, cea alopată poate da greş. Medicina alopată, ale cărei metode sunt cel mai des practicate în momentul de faţă, susţine că homeopatul are succes datorită imaginaţiei şi puterii de autosugestie ale pacienţilor, iar homeopatul, la rândul său, consideră că metodele sale sunt mai ştiinţifice, deoarece are de a face cu un mediu mult mai bine împărţit şi mai spiritualizat; în timp ce practicianul alopat foloseşte substanţele fără a le trece prin operaţia de triturare sau de pulverizare, homeopatul foloseşte operaţia de pulverizare a substanţelor în particule fine încă de la prima decimală, ajungând chiar până la a doua sută decimală. Deşi metoda sa e mai desăvârşită, în comparaţie cu cealaltă, ea este încă departe de a fi ideală.

Homeopaţii consideră că fondatorul acestui sistem a fost Hahneman, însă nu se poate şti cu siguranţă. Hahneman nu a făcut altceva decât să redescopere parţial un sistem ce fusese practicat în alchimie de sute de ani. Spun parţial, deoarece interpretarea alchimică a sistemului s-a arătat a fi net superioară faţă de aceea a homeopaţilor moderni.

În ceea ce priveşte problema potenţei, voi repeta încă o dată definiţia Chintesenţei, potrivit căreia:

> „Nimic cu o valoare adevărată nu se găseşte în corpul substanţei, ci numai în virtutea acesteia. Acesta este principiul chintesenţei, care reduce, să zicem, douăzeci de livre la o singură uncie, iar această uncie întrece cu mult în potenţă toate cele douăzeci de livre".

Astfel, pentru a găsi, de pildă, Chintesenţa Fierului, metalul este schimbat în vitriolul sau în sărurile lui, care la rândul lor, sunt purificate prin mai multe spălări în apă distilată, iar după fiecare spălare recristalizate. Sarea este apoi purificată, iar spiritul ei este extras printr-o tehnică specifică şi, de asemenea, distilat cu grijă de mai multe ori, rezultatul fiind un ulei roşu de fier, care reprezintă *adevărata sa* esenţă, câteva picături constituind o doză.

Trăsătura esenţială a unui agent de vindecare cu adevărat eficient este aceea că trebuie să conţină Chintesenţa sau principiul vital al plantei sau metalului folosit, şi este greşeala homeopatului că nu reuşeşte să ofere acest element în medicamentele sale, fapt ce determină pierderea adevăratei valori a doctoriilor sale.

Pe de altă parte, eşecurile medicinei alopate constau în faptul că tratamentele sunt întotdeauna administrate într-o formă mult prea crudă. În administrarea unui metal, de pildă, trebuie înţeles că corpul metalului este lipsit de valoare şi că, la fel ca medicamentul, nu poate vindeca: singura cu efect curativ este *esenţa*. Corpul este adesea otrăvit, deoarece până

când această parte grosieră a metalului nu este distrusă sau înlăturată, administrarea lui este complet *dăunătoare*. Probabil că una din formele cele mai comune de otrăvire cu metal este în combinație cu mercurul, însă dacă îndepărtăm părțile otrăvitoare ale metalului, esența vindecătoare își arată pe deplin efectul.

De exemplu, nitratul de argint este o otravă caustică, dar dacă îndepărtăm partea grosieră a metalului, esența argintului este un leac pentru bolile creierului. Sărurile de plumb sunt otrăvitoare, este adevărat, administrarea lor provocând în multe cazuri moartea, însă îndepărtând materia otrăvitoare și extrăgând esența, care e limpede, cu miros dulceag și cu gust aromat, aceasta devine un leac pentru toate bolile de splină. Cuprul, după ce corpul grosier al metalului a fost îndepărtat și esența a fost extrasă, este de neprețuit pentru sistemul nervos și pentru rinichi; la fel se arată a fi cositorul pentru ficat, fierul pentru toate bolile inflamatorii și pentru bilă, iar aurul pentru inimă și pentru circulația generală. Dar, la fel, aurul, poate fi folosit ca medicament numai după ce sărurile lui au fost purificate în uleiul de aur și apoi distilate în lichid aurifer; numai atunci aurul este tolerat și folositor organismului uman. Sărurile de aur folosite astăzi nu pot fi asimilate corespunzător deoarece prin metoda actuală de preparare, ele nu mai pot fi distilate și purificate în mod adecvat.

Din paragrafele anterioare, s-a putut constata că întregul principiu de vindecare constă în separarea corectă a acestei Chintesențe, iar singura știință care

poate oferi soluția este alchimia. Întregul principiu al sistemului poate fi formulat astfel: corpul metalului împiedică acțiunea esenței. Acele metale, pe care până acum le-am socotit a fi otrăvitoare – mercur, antimoniu, plumb, arsenic –, devin neotrăvitoare şi posedă mari virtuți curative, dacă întregul proces este dus la îndeplinire exact aşa cum trebuie.

Un alt sistem al medicinei, care nu a fost menționat la început, şi care nu e prea des folosit, fiind de dată mai recentă, este sistemul coloidal. Deşi în cadrul acestui sistem, metodele de preparare nu au fost suficient cercetate, rezultatele câtorva experimente par să indice că această ramură particulară a muncii de cercetare, merge pe făgaşul cel bun, pregătind drumul spre un sistem al medicinei mai eficient. Institutul Rockefeller, în decursul cercetărilor sale, a demonstrat că fierul, luat sub această formă, e mult mai uşor absorbit de către corp, față de situația în care este luat într-o stare mai crudă. De asemenea, cuprul administrat ca un preparat coloidal, devine un agent puternic în diminuarea stărilor de natură nevralgică şi nervoasă. În laboratoarele lor experimentale, s-a mai descoperit că florile scoase dintr-un morman de gunoi şi puse într-un bol cu cupru coloidal, şi-au recăpătat prospețimea. O altă dovadă a eficacității acestui sistem a fost oferită în timpul unei erupții puternice a bolii Basedow, într-unul din statele din America. Se pare că epidemia a fost aproape total eliminată, prin adăugarea de iod, preparat coloidal, în apa potabilă, în acele regiuni unde epidemia era mai puternică.

Pentru ca un medicament să atingă cel mai înalt grad de eficacitate, modul de preparare este de o importanță inestimabilă, însă atâta timp cât medicul se mulțumește cu ceea ce a preparat chimistul, nu văd cum s-ar putea obține o îmbunătățire vitală privind calitatea și eficacitatea mediilor noastre curative. Medicul nu este chimist, iar chimistul nu are experiență clinică, astfel încât arta medicinei eșuează în repetate rânduri, nu fiindcă cercetătorii sunt incompetenți, ci pentru că sistemul în care lucrează nu este corespunzător. Contribuim cu sume imense de bani pentru întreținerea spitalelor, iar apoi aducem în ele victimele sistemului nostru stupid de tratare și de alimentație. Repet, ceea ce condamn nu este corpul uman, ci numai sistemul nostru absurd și plin de contradicții. Paracelsus spunea:

> „Dacă este atât de important ca Alchimia să fie bine înțeleasă în Medicină, motivul acestei importanțe se naște din marea virtute latentă, ce rezidă în lucrurile naturale, dar care nu se dezvăluie nimănui în aceeași măsură în care se dezvăluie Alchimiei. Altfel, este ca și cum ai vedea un pom în iarnă, dar nu l-ai recunoaște, sau ai fi ignorant față de ce poate el avea, până când vara i-ar dezvălui, una câte una, ramurile, florile, fructele sau orice altceva ar mai avea.
> Așadar, în aceste materii există o virtute latentă, dar care e ascunsă oamenilor, în general. Iar dacă omul nu învață și nu probează aceste lucruri, care nu pot fi dezvăluite decât de alchimist, aidoma verii, nu există nici o altă posibilitate prin care să poată cerceta acest subiect."

Şi mai departe, tot el adaugă:

„Cine va nega că până şi în cele mai bune lucruri se poate ascunde o otravă? Cu toţii trebuie să recunoaştem acest lucru. Iar dacă e adevărat, v-aş întreba acum, dacă nu este înţelept ca otrava să fie separată de ceea ce e bun şi folositor, astfel încât acel bun să fie luat, iar răul eliminat. Cu siguranţă că aşa ar fi înţelept, dar în acest caz, spuneţi-mi cum sunt, oare, separate elementele în cabinetele voastre? La voi, toate aceste elemente rămân împreună, iar dacă sunteţi, totuşi, obligaţi să mărturisiţi că acolo se ascunde o otravă, v-aş întreba cum anume o eliminaţi? Voi folosiţi, apoi, nu ştiu câte corecturi, prin care vă lăudaţi că aţi fi scos şi îndepărtat otrava, astfel încât nu mai este dăunătoare. Dar unde să fi dispărut, astfel ? Nu cumva otrava rămâne tot acolo, ca şi mai înainte? Măriţi doza justă şi, curând veţi vedea unde este otrava.

Eliminarea otrăvii nu poate fi făcută decât prin separare; fără această operaţie, nu puteţi fi siguri de lucrul vostru, astfel încât dacă e necesară o bază sigură pentru extragerea otrăvii, atunci aceasta este, şi ea e oferită de alchimie. Atunci când substanţele se află în opoziţie, este absolut necesar ca una dintre ele să fie pusă deoparte, şi înlăturată, astfel încât partea nefolositoare să fie separată de ceea ce este bun. Tot ceea ce este în ajutorul omului, trebuie să treacă prin foc şi, astfel, să se nască a doua oară. Nu acesta ar trebui atunci, să fie principiul fundamental al oricărui medic?'

Am citat aceste idei, deoarece consider că în medicina metalelor există un sistem curativ perfect, şi că în cele şapte metale – aur, argint, fier, cupru, cositor, mercur şi plumb – se pot găsi elementele care să vindece toate disfuncţiile organismului uman. Atunci când acest sistem va putea fi bine înţeles şi practicat, se va putea renunţa la multitudinea de tratamente.

Aici nu este vorba, desigur, de un sistem propriu, ci de unul la fel de vechi ca omul însuşi. În acest sens, e foarte adevărat că nu există nimic nou sub soare, deoarece întreaga cunoaştere este redescoperită şi aprofundată, întocmai cum o naţiune apare şi dispare. Avem un sistem testat de-a lungul anilor, dar pierdut mereu, fie din cauza ignoranţei, fie a prejudecăţilor, în acelaşi fel în care marile naţiuni s-au ridicat, au decăzut şi s-au pierdut în istorie, sub nisipul deşertului sau în adâncurile oceanului.

Alchimişti în laborator

Pentru ce ni se mai predă istoria, dacă nu învăţăm nimic din ea? Oare nu ca să înţelegem exemplele celor care au fost înaintea noastră, şi să învăţăm din greşelile lor, dacă este nevoie? Civilizaţia din zilele noastre ar putea fi mult mai dezvoltată dacă am învăţa din trecut, deoarece cunoaşterea a existat dintotdeauna, iar oameni înţelepţi au trăit în toate timpurile, străduindu-se, în ciuda persecuţiei şi a atitudinii ostile din partea semenilor lor, să păstreze aceste secrete pentru posteritate.

Capitolul II
ALCHIMIA APLICATĂ

Scriind această secţiune despre partea practică, doresc să se înţeleagă că aici exprim doar punctul de vedere al alchimistului, nicidecum al chimistului. Când am început această lucrare, mi-am dat seama că, pentru a avea succes în această întreprindere, trebuia să pun de-o parte, pentru un timp, toate cunoştinţe mele de chimie, şi să încep să studiez lucrările alchimice, cu scopul de a înţelege limbajul şi motivaţia alchimistului, iar apoi, urmând cu fidelitate instrucţiunile date, să încerc să dovedesc aplicabilitatea acestei ştiinţe.

Chimistul care ar putea citi această carte trebuie, aşadar, să ţină cont de acest aspect şi să înţeleagă că aici nu este vorba de o reconciliere a descoperirilor

mele cu preceptele chimiei ortodoxe, ci doar de o prezentare a muncii mele ca alchimist.

Practicarea alchimiei în laborator nu a fost deloc o sarcină uşoară, iar cei care au studiat la un moment dat literatura de specialitate, vor putea înţelege acest lucru pe deplin. Numai prin experimente continue şi prin comparaţii constante cu scrierile alchimiştilor au putut fi atinse rezultatele actuale, încât privind înapoi la anii de stăruinţă în faţa nenumăratelor dificultăţi şi eşecuri, cu care se confruntă viitorul alchimist, te-ai putea îndoi, şi pe bună dreptate, de înţelepciunea continuării pe acest drum. Dar, în cele din urmă, se pare că toate aceste eforturi nu au fost chiar zadarnice, deoarece din aceste experimente s-a conturat treptat viziunea beneficiului, pe care această artă o poate aduce omului care, în starea lui actuală de imperfecţiune a corpului şi a minţii, are nevoie de ajutor în acest sens.

Aşa cum am mai spus, nutresc convingerea că în această artă se află salvarea omului de boală şi de suferinţă, precum şi secretul perfecţiunii ultime, însă e de la sine înţeles că pentru a folosi la maxim beneficiile fizice ale cercetării alchimice, omul trebuie să încerce transformarea unor elemente de bază din structura sa emoţională şi mentală. Nu intenţionez să vorbesc acum despre acest proces de transformare psihologică, dar sunt convins că în aceste vremuri dominate de haos, când se nasc idei, valori, şi percepţii noi, există posibilitatea ca unele din aceste concepţii, mai puţin ortodoxe, să întâmpine mai puţină rezistenţă şi mai multă înţelegere decât înainte. Începând

cu distrugerea completă a acelor condiţii, care în secolul al XIX-lea păreau eterne şi de neclintit, omul a devenit mai puţin înclinat să respingă de la început orice idee nouă care i se prezintă. Din acest motiv aştern pe hârtie descoperirile mele despre un adevăr vechi, şi cu speranţa că este o sarcină pe care destinul mi-a încredinţat-o, iar dacă cuvintele mele vor fi acceptate sau nu, aceasta nu mai depinde de mine, ci de cei cărora le sunt adresate.

Vă invit, aşadar, în micul meu laborator, înzestrat cu alambicuri, creuzete şi băi de nisip, pentru a afla câte ceva despre lupta dintre viitorul alchimist şi misterele pe care încearcă să le elucideze.

După o studiere atentă a tratatului *Carul triumfal al Antimoniului*, al lui Basile Valentin, m-am hotărât să fac primele experimente cu antimoniu. Nu după mult timp, însă, am descoperit că ajungând într-un punct crucial, cheia mi-a fost, oarecum, deliberat interzisă, căci în locul ei am găsit o disertaţie despre teologie. Treptat, am realizat că discursul teologic avea scopul de a dezvălui într-o formă ascunsă un indiciu valoros de un anumit fel. După multe eforturi, am obţinut din antimoniu un lichid auriu şi parfumat, iar acesta nu a fost decât începutul. Alkahestul alchimistului, Materia Primordială, a rămas în continuare un mister. Au urmat, apoi, procesele cu fier şi cupru. După purificarea sărurilor sau vitriolului acestor metale, după arderea şi obţinerea unei săruri din metalul topit, printr-o metodă specială, urmată de o distilare şi o re-distilare atentă în alcoolul purificat al vinului, am obţinut uleiul acestor metale,

din care numai câteva picături, folosite separat sau în asociere, s-au dovedit foarte eficiente în forme uşoare de anemie şi debilitate, asupra cărora medicamentele din fier obişnuit nu au avut nici un efect.

Amestecul dintre fier şi cupru s-a dovedit a fi un elixir de natură foarte stimulatoare şi regenerativă, întrucât curăţă corpul de toxine. Îmi amintesc că într-o seară am luat şi eu câteva picături, astfel încât perspectiva unei perioade de efort mental destul de dificil, chiar şi după o zi foarte grea, părea să nu mă mai înspăimânte deloc!

Dar alkahestul a continuat să rămână o enigmă. Următoarele experimente au fost făcute cu argint şi mercur. Pentru experimentele cu argint, argintul fin a fost redus cu acid nitric la sărurile metalului, spălat cu grijă în apă distilată, sublimat printr-un proces special, şi culminând, în cele din urmă, într-un ulei alb, care a avut un efect foarte calmant în cazurile severe de natură nervoasă.

În cazul mercurului, după ce metalul a fost redus la uleiul său, s-a obţinut un lichid pur şi cristalin, cu importante proprietăţi curative, şi care, spre deosebire de mercurul obişnuit, nu era otrăvitor.

După aceste experimente, m-am hotărât să lucrez cu aurul fin – aurul, aşa cum este el, fără nici un aliaj. Acesta a fost dizolvat în Aqua Regia (Apa Regală) şi redus la sărurile lui, care au fost, apoi, spălate în apă distilată; aceasta, la rândul ei, a fost evaporată, în scopul eliminării proprietăţilor ei caustice. În acel moment a apărut o problemă foarte dificilă, deoarece atunci când aceste săruri ale aurului şi-au pierdut

aciditatea, ele au avut tendința să revină la forma lor metalică. Cu toate acestea, am reușit să obțin, prin distilarea lor, un elixir, deși, la final, a rămas un reziduu fin de aur metalic în retortă.

Ajuns atât de departe, am realizat că fără alkahestul (piatra) filosofilor nu puteam obține adevăratul ulei de aur, așa că m-am întors la lucrările alchimiștilor pentru a obține un indiciu. Experimentele pe care le făcusem deja, mi-au ușurat considerabil sarcina, astfel că într-o zi, în timp ce eram adânc cufundat în concentrare, soluția problemei mi s-a dezvăluit într-o fracțiune de secundă și, în același timp, multe din exprimările enigmatice ale alchimiștilor mi-au devenit extrem de clare.

Am început atunci un nou experiment, cu un metal pe care nu-l mai încercasem până atunci. Acest metal, după ce a fost redus la sărurile lui, și a trecut printr-un proces de preparare și de distilare speciale, a produs Mercurul Filosofilor (Aqua Benedicta, Aqua Celestis, Apa Paradisului). Primul semn al acestui triumf a fost un șuierat violent, jeturi de vapori revărsându-se din retortă în recipient, asemenea unor rafale dintr-o mitralieră. A urmat, apoi, o explozie puternică, în timp ce o mireasmă puternică și extrem de subtilă a început să umple laboratorul și împrejurimile. Un prieten a asemănat această mireasmă cu roua pământului dintr-o dimineață de iunie, și cu parfumul florilor înălțându-se în aer, cu adierea vântului plutind deasupra dealurilor și a ierbii negre, și cu mirosul dulce al ploii căzute peste pământul ars.

Nicholas Flamel, după ce cercetase şi experimentase încă de la vârsta de douăzeci de ani, scria când ajunsese la optzeci de ani:

„În sfârşit, am găsit ceea ce căutam, ajungând, curând, să-l recunosc după mirosul puternic şi după parfumul din el."

Nu coincide, oare, această voce din secolul al XIV-lea cu descrierea făcută mai sus acestui parfum subtil şi atât de special? Cremer, care a scris despre aceasta, la începutul secolului al XIV-lea, spunea:

„Când acest eveniment fericit are loc, toată casa se umple cu cel mai dulce şi mai minunat parfum, iar aceasta este ziua naşterii acestui preparat, cel mai binecuvântat dintre toate."

Ajuns în acest stadiu, următoarea problemă a fost să găsesc un mod de a păstra acest gaz subtil, fără a-i pune în pericol proprietatea. Am reuşit aceasta cu ajutorul unor spirale subţiri de sticlă, ataşate la un recipient şi ţinute în contact cu apă rece, iar după o încălzire perfectă, rezultatul a fost că gazul s-a condensat treptat într-o apă clară de culoarea aurului, foarte inflamabilă şi extrem de volatilă. Această apă a trebuit să fie, apoi, separată prin distilare, rezultatul fiind apa albă a mercurului, descrisă de contele Saint Germain ca fiind eterul lui sau apa primordială a tuturor metalelor. Voi cita din nou din introducerea lui Manly Hall la *Cea mai sfântă trinosofie*, pasajul în care Casanova descrie eterul:

„Apoi mi-a arătat magistrumul său, pe care l-a numit *Athoeter*. (Eter) Era un lichid alb păstrat

într-o fiolă închisă ermetic. Mi-a spus că acest lichid este spiritul universal al Naturii şi că dacă în dopul de ceară se făcea chiar şi cea mai mică înţepătură, tot conţinutul ar dispărea. L-am implorat să facă experimentul, iar el mi-a dat fiola, un ac, şi numai ce am înţepat puţin dopul de ceară, când, ce să vezi, sticluţa se golise."

Acest paragraf descrie perfect această apă, care e atât de volatilă încât se evaporă instantaneu, dacă nu este închisă ermetic. Ea fierbe numai la temperaturi foarte scăzute, şi de la ea nu te uzi prea tare pe degete. Apa mercurială, athoeter-ul lui St. Germain este absolut necesară pentru a se obţine uleiul de aur, care e obţinut prin amestecarea cu sărurile de aur, după ce aceste săruri au fost spălate în apă distilată de mai multe ori, pentru a se îndepărta aciditatea mare a Aqua Regia, folosită pentru a reduce metalele la această stare.

Când Apa Mercurială se adaugă peste aceste săruri ale aurului, se produce un şuierat uşor, o creştere a căldurii, aurul transformându-se într-un lichid roşu, din care se obţine, prin distilare, uleiul de aur, un lichid de culoarea chihlimbarului, cu o consistenţă uleioasă. Acest ulei, care este aurul potabil al alchimistului, nu mai revine niciodată la forma metalică a aurului. Cred că înţeleg acum de ce unii pacienţi cărora le-au fost administrate injecţii cu săruri de aur, au murit din cauza otrăvirii cu aur. Probabil că aşa se întâmplă atunci când se injectează săruri de aur în fluidele intercelulare alcaline, care, în unele cazuri, conduc la rezultate fatale.

Să nu vă imaginaţi că chimiştii ştiu totul despre metale! Nu ştiu, aşa cum pare să confirme şi următorul citat, extras din raportul profesorului Charles Gribson, la discursul prezidenţial despre 'Cercetările recente din chimia aurului':

> „Discursul a fost de natură foarte tehnică. Unul din punctele importante despre care s-a discutat, a fost că opiniile curente despre structura sărurilor de aur, cuprinse în această carte, sunt incorecte. Acestea nu au niciodată aceeaşi natură ca sărurile metalice normale, cu formule simple precum $AuCl$ sau $AuBr_3$, ci au întotdeauna o structură complexă..."

Din apa de aur pe care v-am descris-o, se pot obține această apă albă și o tinctură de un roșu închis, a cărei culoare se închide cu cât este păstrată mai mult; acestea sunt mercurul și sulful descrise de alchimiști, Soarele-Tatăl și Luna-Mamă, Principiile Masculin și Femininul, Mercurul Alb și Mercurul Roșu care, unite din nou, formează un lichid de culoarea chihlimbarului. Acesta este *Aurul Filosofilor*, care *nu* este făcut din aur metalic, ci dintr-un alt metal, fiind un Elixir *mult mai puternic* decât uleiul de aur. Acest lichid galben, precum chihlimbarul, este ceva ce strălucește pur și simplu, reflectând și intensificând razele luminii într-o măsură extraordinar de mare. Acest aspect a fost descris de mulți alchimiști, fapt ce a întărit încă o dată munca mea de laborator. De altfel, fiecare pas pe care l-am făcut în laborator l-am putut regăsi în munca diferiților adepți ai Artei Spagyrice.

Mai rămânea de îndeplinit scopul final, Piatra Filsofală. După ce am găsit cele două principii, Mercurul și Sulful, următorul pas a fost să purific corpul mort al metalului, constând în impuritățile negre ale metalului, rămase după extragerea apei de aur. Acest corp a fost ars până la incandescență, după care a fost separat și tratat cu grijă, până când a devenit o sare albă. Cele trei principii au fost amestecate, apoi, în cantități egale, într-o retortă (balon de sticlă) închisă ermetic, având dedesubt o sursă de căldură constantă, nici prea caldă, nici prea rece, grija pentru temperatura de încălzire fiind esențială, orice neatenție în reglarea ei putând distruge complet amestecul. Acest

amestec, rezultat din unirea celor trei, apare sub forma unui mâl plumburiu care începe să se umfle încet, precum o cocă, până când aruncă afară o formaţiune cristalină, asemenea unei plante de coral în creştere. 'Florile' plantei sunt formate din petale de cristal, a căror culoare se schimbă continuu. Pe măsură ce căldura creşte, amestecul se topeşte într-un lichid de culoarea chihlimbarului, care devine din ce în ce mai gros până ce se scufundă în mâlul negru de pe fundul sticlei.

Ajuns în acest punct (Semnul Coroanei, în literatura alchimică), se adaugă mai mult ferment sau mercur. În cadrul acestui proces, care este unul de sublimare continuă, se foloseşte o retortă cu gât lung, închisă ermetic, prin care se poate vedea cum vaporii se ridică spre gâtul sticlei şi apoi condensează pe pereţi. Acest proces continuă până când se obţine starea de 'negreală uscată'. După ce se adaugă mai mult mercur, praful negru se dizolvă, iar din acest amestec se naşte o nouă substanţă sau, aşa cum ar fi spus alchimiştii timpurii, se naşte un nou Fiu. Pe măsură ce culoarea neagră scade în intensitate, apar, rând pe rând, mai multe culori, până când amestecul devine alb şi strălucitor: ElixirulAlb. Apoi căldura crescând, culoarea se schimbă treptat, trecând de la alb la un galben ca lămâia şi, în cele din urmă, la roşu – Elixirul Vieţii, Piatra Filosofală, leacul oamenilor şi al metalelor. Aşa cum reiese din scrierile lor, se pare că mulţi alchimişti au considerat că nu este necesar să duci Elixirul până în această ultimă fază, soluţia de culoarea lămâii fiind potrivită scopului lor.

Este interesant de remarcat că după separarea şi reamestecarea celor trei elemente în vasul închis ermetic, o manifestare total diferită se naşte. Prin actul intenţionat de separare şi de unificare a Mercurului, a Sulfului şi a Sării, cele trei elemente apar într-o formă de manifestare superioară celei de la început.

CONCLUZII

Menirea omului nu este numai de a exista pe acest pământ, de a căuta, ignorant, doar la suprafaţa lui, de a mutila Natura în orice chip posibil, ci de a dezvolta puterile din jurul lui, şi de a mânui acele forţe prin care să poată pretinde, într-adevăr, dreptul de a moşteni pământul. O grădină abandonată şi năpădită de buruieni, atunci când este preluată de mâinile unei fiinţe inteligente, care lucrează în armonie cu legile naturii, poate deveni iarăşi o oază de frumuseţe şi de bucurie. La fel şi pământul, care este grădina omului, trebuie semănat, cultivat şi perfecţionat prin arta muncii sale.

Viaţa nu reprezintă un joc hazardat al norocului, ci o desfăşurare şi o dezvoltare a capacităţilor proprii, ca manifestare a Legii perfecte. Să încercăm a înţelege, atunci, această Viaţă, exprimată în Legea Eternă şi condusă de o Inteligenţă a Ordinii şi Înţelepciunii, astfel încât să putem descoperi cu ochiul minţii acele forţe ale pământului care stau ascunse dedesubt; această lege, una pentru toate, se aplică ştiinţei, agri-

culturii, producerii alimentelor, folosirii mineralelor şi metalelor, construirii oraşelor, folosirii electricităţii, precum şi tuturor forţelor naturale. Numai când omul va învăţa să folosească aceste forţe, el va putea înainta către scopul final, care este perfecţionarea pământului şi a tuturor speciilor sale.

Alchimia ne oferă viziunea înălţimilor pe care omul le poate atinge; ea ne învaţă că adevărul este Triunic, adică Spiritual, Mental şi Corporal; că viitorul lui este mult mai măreţ decât se poate concepe în prezent, şi că Viaţa înseamnă Lege şi Înţelepciune.

*

Sunt convins că cei care ne-au urmărit demersul vor primi cu interes următoarele două extrase din literatura hermetică; dincolo de frumuseţea lor intrinsecă, acestea reprezintă exemple perfecte ale frazeologiei pronunţat mistice şi intenţionat enigmatice, atât de specifice scrierilor alchimice.

Paternitatea primei lucrări, *Tractatus Aureus* (sau „Tratatul de Aur al lui Hermes"), nu este cunoscută, în ciuda numelui pe care îl poartă. Cu toate acestea, scrierea este socotită drept una din cele mai vechi şi mai complete lucrări de alchimie din câte ne-au rămas, fiind considerată de alchimiştii din toate timpurile ca o expunere completă a artei lor.

A doua lucrare, *Cartea Revelaţiei lui Hermes*, interpretată de Theophrastus Paracelsus, care vorbeşte despre Secretul Suprem al Lumii, a fost publicată pentru prima dată în 1608, sub auspiciile lui Benedictus Figulus, în lucrarea sa *Caseta de aur binecuvântată a minunăţiilor naturii* (a cărei traducere a fost editată şi

prefaţată de Arthur E. Waite la sfârşitul secolului trecut). Se pare că multe din adevărurile enunţate aici se regăsesc şi în lucrările alchimiştilor din trecut şi din prezent, însă o mare parte din frazeologie îi este atribuită lui Paracelsus.

Tractatus Aureus
(„TRATATUL DE AUR AL LUI HERMES")

SECȚIUNEA I

Chiar așa rosti Hermes:

„De-a lungul vremii n-am încetat să experimentez și nici nu m-am crușat în vreun fel de la truda minții, însă această știință și artă nu mi-au fost încredințate decât prin grația și inspirația lui Dumnezeu, care a crezut de cuviință să mi le dezvăluie mie, slujitorul Lui, și care înzestrând ființele umane cu rațiune, adică cu puterea de a gândi și de a judeca drept, a voit prin aceasta ca nimeni să nu se simtă părăsit sau deznădăjduit. În ceea ce mă privește, nu aș fi dezvăluit nimănui toate acestea, dar mi-a fost frică de judecata și de pierzania sufletului meu, dacă le-aș fi tăinuit. Este o datorie, pe care sunt dornic să o împlinesc față de credincioși, așa cum Tatăl celor credincioși a făcut-o față de mine.

Înțelegeți, așadar, Fii ai Înțelepciunii, că știința celor patru elemente aparținând filosofilor din vechime nu a fost căutată la modul fizic sau imprudent, ci elementele au fost descoperite prin perseverență și cercetându-se cauzele și operațiile lor oculte. Opera-

țiile lor sunt oculte deoarece nimic nu se petrece până ce materia nu este descompusă, și nimic nu este perfect până ce culorile nu s-au schimbat complet și nu și-au atins desăvârșirea. Știm că separarea aceea a fost făcută cu privire la apă, vechii filosofi separând-o în patru substanțe, una în două și trei în una, a cărei a treia parte este culoarea, așa cum era ea – o umezeală coagulată; însă a doua și a treia apă sunt Realizările Înțeleptului.

Luați din umiditate sau umezeală o uncie și jumătate, iar din Roșeața Sudică, care este sufletul aurului, a patra parte, adică jumătate de uncie; din Seyrul de culoarea lămâii, de asemenea, jumătate de uncie; din Auripigment, jumătate de uncie; aceasta înseamnă trei uncii. Iar acum, să știți că vița înțeleptului este împărțită mai departe în trei, dar vinul din ea nu este perfect, până când cel puțin o treime nu este realizată.

Înțelegeți, așadar, procesul. Decocția micșorează materia, iar tinctura o mărește, așa cum Luna începe să se micșoreze în ultimele cincisprezece zile (două pătrare), iar apoi, din a treia începe iar să crească. Acesta este începutul și sfârșitul. Iată, am dezvăluit ceea ce era ascuns, deoarece munca este deopotrivă cu voi și despre voi; ce era înăuntru a fost scos și fixat, iar tu nu poți avea aceasta nici în pământ și nici pe mare.

De aceea, păstrați Argintul viu, care e preparat în camera cea mai tainică, în care, apoi, se coagulează; acesta este Mercurul luat din reziduurile pământului.

Cel ce îmi aude acum cuvintele, să le examineze cu atenție, dându-și seama, astfel, că ele nu sunt în slujba răului, ci numai în cea a binelui; am descoperit, așadar, toate lucrurile care înainte erau ascunse, cu privire la această cunoaștere, și am dezvăluit secretul cel mai mare dintre toate secretele, chiar Știința Intelectuală.

Să știți, Copii ai Înțelepciunii, care vă întrebați asupra (înțelesului) vorbelor pe care vi le spun aici, că vulturul de pe munte a strigat cu o glas puternic: 'Sunt Albul Negrului, Roșul Albului, Galbenul Roșului și iată că rostesc numai adevărul.

Și să știți, că cel mai important principiu al artei este Corbul, care este întunericul nopții și limpezimea zilei, iar el zboară fără aripi. Tinctura este luată din amăreala care există în gât, roșul apare din corp, iar din spate este luată o apă subțiată.

Prin urmare, căutați să înțelegeți și primiți acest dar de la Dumnezeu, care stă ascuns de mulțimea ignorantă. În peșterile metalelor se află ascunsă piatra venerată, de o culoare minunată, alături de un spirit sublim și o mare deschisă. Iată că v-am dezvăluit și aceasta; mulțumiți-I lui Dumnezeu, cel care vă învață această înțelepciune, căci el vă va răsplăti recunoștința.

Așadar, puneți materia la foc umed și faceți-o să fiarbă astfel încât căldura ei să crească și să distrugă uscăciunea de natură neinflamabilă, până când apare radicalul; extrageți, apoi, roșeața și părțile de culoare deschisă, până ce rămâne cam o treime.

Fii ai Științei! Din această cauză s-a spus că filosofii sunt invidioși, și nu pentru că nu au vrut să recunoască adevărul religiei, al oamenilor drepți sau înțelepți, ci pe acela al oamenilor proști, ignoranți și vicioși, care fiind lipsiți de stăpânire de sine, de bunăvoință, și de măsură, devenind puternici, ar putea săvârși tot felul de lucruri păcătoase. Iată de ce filosofii sunt socotiți răspunzători în fața lui Dumnezeu, în timp ce oamenii răi nu sunt vrednici să primească această înțelepciune.

Aflați că materia aceasta eu o numesc piatra, ea mai fiind denumită și femininul magneziei, găina, saliva albă, laptele volatil sau uleiul neinflamabil, și aceasta pentru a putea fi ascunsă de cei proști și ignoranți, care sunt lipsiți de bunătate, de stăpânire de sine, și de măsură; pentru cei înțelepți, însă, am numit-o cu un singur epitet, Piatra Filosofală.

Așadar, adăugați și păstrați în această mare focul și pasărea cerească până la cel din urmă moment al ieșirii sale. Dar am să vă dezaprob pe toți, Fii ai Filosofiei, cărora vi s-a încredințat acest mare dar al cunoașterii, dacă nu veți prețui cum se cuvine sau veți divulga puterea acesteia celor ignoranți sau celor nedemni de a cunoaște acest secret.

Iată, nu am primit nimic de la nimeni, căruia să nu îi fi înapoiat ceea ce îmi dăduse, și nici nu am pregetat a-l cinsti; chiar și în aceasta mi-am pus toată încrederea.

Aceasta este, o Fiule, Piatra ascunsă a multor culori, care e născută și adusă la o singură culoare; știu asta și o păstrez în taină. Prin aceasta, cu voia

Atotputernicului, cele mai grave boli sunt vindecate, iar suferința, mizeria, răul și lucrurile dăunătoare sunt făcute să dispară; căci aceasta conduce de la întuneric la lumină, din această sălbăticie pustie într-un sălaș sigur, și de la sărăcie și strâmtoare la libertate și noroc.

SECȚIUNEA II

„Fiul meu, înainte de toate te sfătuiesc să ai frică de Dumnezeu, în care stă puterea angajamentului tău și legătura a orice ai vrea să dezlegi; indiferent ce ai putea auzi, consideră ca fiind rațional. Pentru că doresc ca tu să nu fii un ignorant. Ascultă, așadar,

poveţele mele şi meditează asupra lor, lăsându-ţi inima să conceapă acestea, ca şi cum tu însuţi ai fi autorul celor ce te învăţ acum. Dacă adaugi rece peste ceea ce este fierbinte, nu vei fi rănit; la fel, cel care este raţional se fereşte de ignoranţă, pentru a nu fi amăgit.

Ia pasărea ce zboară şi doboar-o în zborul ei, împarte-o şi separ-o de impurităţile care o ţin în tărâmul morţii; scoate-o şi îndepărteaz-o de ea însăşi, ca să poată trăi şi să-ţi răspundă, nu zburând în văzduh, ci renunţând, într-adevăr, să zboare. Pentru că dacă o vei elibera din închisoarea ei, o vei stăpâni, apoi, pe baza Raţiunii şi potrivit învăţăturii pe care ţi-o dau zilele acestea: pe urmă, îţi va deveni însoţitor şi prin ea vei deveni un stăpân respectat.

Extrage-i din rază umbra, iar din lumină obscuritatea, prin care norii atârnă peste ea, ţinând-o departe de lumină: de asemenea, prin alcătuirea ei şi a roşului incandescent, ea poate fi arsă.

Fiul meu, ia această roşeaţă amestecată cu apă, care este ca un cărbune viu ce menţine focul, şi pe care dacă o îndepărtezi de atâtea ori până când roşeaţa devine pură, atunci ea ţi se va alătura ţie, care o preţuieşti şi în care îşi află odihna.

Apoi, O, Fiul meu, lasă cărbunele stins în apă timp de treizeci de zile, aşa după cum îţi voi spune, iar de aici încolo arta ta te va face un rege încoronat, stăpânind peste o fântână şi scoţând de acolo Auripigment uscat, fără umezeală. Am făcut acum ca inima celor ce aud, sperând în tine, să se bucure, astfel încât privindu-te în ochii lor, să vezi ce ai în stăpânire.

Observă, aşadar, că apa a fost prima oară în aer şi apoi în pământ; preschimb-o în ceva superior prin răsucirile ei proprii, şi nu o altera în mod prostesc; iar spiritul cel dintâi, strânge-l în roşeaţa sa şi lasă-l să se lege cu grijă.

Să ştii, Fiul meu, că fertilitatea pământului nostru este sulful, auripigmentul şi şofranul care sunt tot sulf; auripigmenţii sulfului şi alţii asemănători sunt mai dăunători decât cei în care există diversitate şi care sunt alcătuiţi dintr-o materie vâscoasă, cum ar fi părul, unghiile, copitele, sulful însuşi şi creierul, care este tot auripigment, iar de acelaşi fel sunt şi ghiarele leilor şi ale pisicilor, care sunt grăsimea corpurilor albe şi ale celor două arginturi vii, al căror sulf este vânat şi reţinut de corpuri.

Mai mult, spun că acest sulf colorează şi fixează şi se păstrează prin unirea tincturilor; şi uleiurile colorează dar nu pentru multă vreme, cele conţinute în corp, reprezentând numai o conjuncţie efemeră de sulfuri şi corpuri albuminoase.

Ceea ce caută filosofii, o Fiule, nu se află decât în oul nostru, şi nu în cel al găinii. Dar ca nu cumva atât de multă Înţelepciune Divină, aşa cum este în oul de găină, să nu poată fi desluşită, compoziţia noastră, aşa cum este ea, e formată din cele patru elemente adaptate şi compuse. Află, aşadar, că oul găinii ne este de cel mai mare ajutor în ceea ce priveşte apropierea şi relaţia dintre substanţă şi natură, deoarece în aceasta există spiritualitate şi conjuncţie de elemente, precum şi pământ care are tinctură aurie".

Dar Fiul, întrebându-l pe Hermes, spuse:

„Sulful, care este trebuincios muncii noastre, este celest sau terestru?"

La care Tatăl răspunse:

„Unele lucruri sunt celeste, altele sunt terestre."

Apoi, Fiul spuse:

„Tată, îmi imaginez că inima elementelor superioare este cerul, iar a celor inferioare pământul."

Dar Hermes răspunse:

„Nu-i aşa; masculinul este, într-adevăr, cerul femininului, iar femininul este pământul masculinului."

Apoi fiul întrebă:

„Tată, care din cele două este mai de preţ, cerul sau pământul?"

Hermes răspunse:

„Ambele trebuie să se ajute reciproc pentru că principiile necesită un mediu."

Dar Fiul spuse:

„Dar nu ai spus că înţeleptul conduce lumea?"

„Însă oamenii obişnuiţi, răspunse Hermes, le sunt de mai mare ajutor, deoarece fiecare natură încântă în mediul ei propriu şi aşa se întâmplă şi cu Înţelepciunea unde egalii se unesc."

„Dar care este media dintre ei?", întrebă Fiul.

Iar Hermes îi răspunse:

„În orice lucru din natură există trei din două; începutul, mijlocul şi sfârşitul. Întâi, apa folositoare, apoi tinctura de ulei şi, în cele din urmă, sedimentele, sau pământul care rămâne dedesubt.

Dar Dragonul există în toate acestea, iar sălaşurile lui sunt întunericul şi negreala din ele, şi prin ele se ridică în aer, şi înălţarea lui este cerul lor. Dar deşi

aburul rămâne în ele, nu sunt nemuritoare. Aşadar, ia vaporul din apă, negreala din tinctura de ulei, şi moartea din resturi, iar prin dizolvare vei avea un rezultat triumfător.

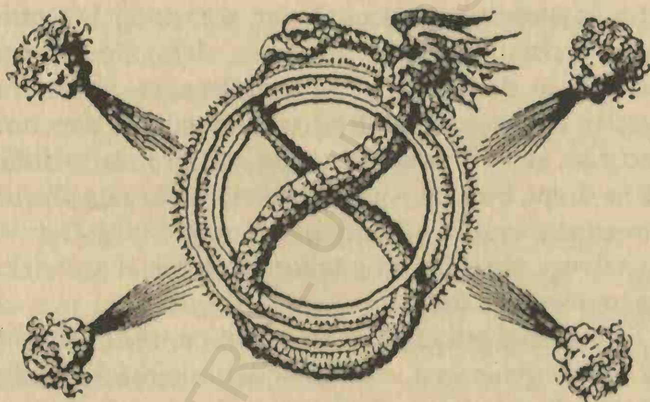
Apoi află, Fiul meu, că unguentul cumpătat, care este focul, este mediul dintre sedimente şi apă şi este Perscrutinator-ul apei. Unguenţii se numesc sulfuri pentru că între foc, ulei şi acest sulf există o asemănare atât de strânsă, încât aşa cum arde focul, aşa arde şi sulful.

Toate ştiinţele din lume, Fiul meu, sunt înţelese prin Înţelepciunea ascunsă, iar aceasta şi învăţarea Artei constau în aceste minunate elemente ascunse, pe care le descoperă şi le completează. Se cuvine, aşadar, ca cel ce va fi introdus în această Înţelepciune ascunsă, să se smulgă din iţele ascunse ale viciului, să fie drept, bun, cu o judecată sănătoasă, gata să ajute omenirea, având o înfăţişare demnă, străduindu-se să salveze şi să fie un păzitor răbdător al secretelor misterioase ale filosofiei.

Şi să mai ştii că dacă nu înveţi cum să înăbuşi şi să induci generarea, cum să aduci la viaţă Spiritul şi să introduci Lumina, dacă nu vezi cum se luptă între ele, cum se albesc şi se eliberează de impurităţile lor, ieşind din negură şi întunecime, nu vei şti nimic şi nici nu vei putea face nimic. Dar dacă ştii toate acestea, te vei bucura de o demnitate atât de mare, că până şi regii se vor înclina înaintea ta. Aceste secrete, Fiule, te păzesc de lumea profană şi vulgară.

Înţelege, de asemenea, că Piatra noastră este formată din multe lucruri şi culori variate, fiind compusă

din patru elemente, pe care trebuie să le împărţim şi separăm în bucăţi, să le despărţim în vene, şi să le mortificăm parţial prin propria lor natură, care este, de asemenea, cuprinsă în ele, să păstrăm apa şi focul dinlăuntrul lor, care este din cele patru elemente şi din apele lor, care conţin această apă; dar aceasta nu este apă în forma ei adevărată, ci foc, conţinând într-un vas pur apele crescătoare, astfel încât spiritul să nu se evapore din corpuri; aceasta înseamnă că ele sunt colorate şi fixe."

„O, apă binecuvântată care dizolvi elementele! Acum se cuvine ca, împreună cu acest suflet de apă, să avem o formă sulfuroasă şi să ne unim cu Acetum-ul (Oţet) nostru. După ce compoziţia s-a dizolvat, prin puterea apei, avem cheia restaurării; atunci întunericul şi moartea vor fi dispărut din ele, iar Înţelepciunea va ieşi la iveală pentru a-şi împlini Legea."

„Să ştii, Fiul meu, că filosofii îşi leagă materia lor cu un lanţ puternic, care se poate lupta cu focul, deoarece spiritele din corpurile spălate doresc să rămână înăuntru şi să se bucure. În aceste lăcaşuri ele prind viaţă şi locuiesc acolo, iar corpurile le păstrează, astfel că nu mai pot fi separate de ele.

Elementele moarte sunt reînsufleţite, corpurile compuse se colorează şi se modifică, iar printr-un uluitor proces, ele devin eterne, întocmai cum a spus filosoful.

O, Formă eternă a apei, creaţie a elementelor regeşti! Care, prin suflarea şi guvernarea dreaptă a obținut tinctura, găsind astfel liniştea. Preţioasa noastră piatră este aruncată peste grămada de gunoi, şi astfel ceea ce este mai valoros se transformă în ceea ce este mai josnic. De aceea, trebuie să mortificăm doi Arginți, care trăiesc împreună, ambii pentru a venera şi a fi venerați, Argintul viu al Auripigmentului şi Argintul oriental viu a Magneziei.

O, Natură, tu cea mai puternică creaţie a Naturii, care conține şi separă naturile într-un principiu de mijloc. Piatra provine din lumină şi este generată de lumină, iar apoi generează şi aduce norii negrii ai întunericului, care e mama tuturor lucrurilor.

Dar când prin căsătorie unim Regele încoronat cu fiica noastră roşie, printr-un foc blând, ea Concepe fără durere un fiu minunat şi supranatural, a cărui viaţă eternă o hrăneşte cu o căldura subtilă, astfel încât el trăieşte în întregime în focul nostru.

Dar când vei trimite focul tău peste sulful acoperit, legătura inimilor se desface, se spală în acelaşi fel, iar din el se extrage materia purificată.

Apoi, el este transformat, iar tinctura lui, ajutată de foc, rămâne roşie, ca şi cum ar fi carne. Dar Fiul nostru, Regele zămislit, îşi ia tinctura din foc, chiar din moarte, iar întunericul şi apele dispar.

Dragonul se fereşte de razele soarelui ce răzbat printre crăpături, iar fiul nostru mort revine la viaţă; regele iese din foc şi se uneşte din nou cu soţia lui, comorile oculte sunt deschise şi laptele virgin devine alb. Fiul, readus deja la viaţă, devine un războinic al focului, iar tinctura este extraordinară. Acest Fiu, este el însuşi comoara, chiar el purtând Esenţa Filosofală.

Apropiaţi-vă, Fii ai înţelepciunii, şi bucuraţi-vă; să ne bucurăm împreună, deoarece domnia morţii s-a sfârşit şi Fiul domneşte acum. Şi el este înveşmântat cu straie roşii, iar roşul aprins este culoarea lui.

SECŢIUNEA IV

„Înţelege atunci, Fiu al Înţelepciunii, ce spune Piatra: «Apără-mă şi te voi apăra; întăreşte-mi puterea şi te voi ajuta! Soarele meu şi razele mele sunt cel mai adânc şi tainic păstrate în mine, propria-mi Lună este lumina mea, depăşind orice altă lumină, iar lucrurile mele bune sunt mai bune decât orice alte lucruri bune; îl răsplătesc pe cel inteligent cu bucurie şi fericire, glorie, bogăţie şi plăceri, iar pe cei care mă

caută îi răsplătesc cu înțelegere, cunoaștere, precum și cu darul celor divine».

Iată, ceea ce au ascuns filosofii este scris din șapte litere; așa cum Alfa și Yda urmează (numărul) doi, în același fel, Soarele urmează cartea. Totuși, dacă tu crezi că el trebuie să aibă Domnia, observă Arta și unește-l pe fiu cu fiica apei, care e Jupiter, împreună cu un secret tainic.

Ascultătorule, înțelege. Să folosim rațiunea. Cântărește totul cu cea mai mare precizie, ceea ce ți-am demonstrat în partea contemplativă; eu știu că toată materia este un singur lucru. Dar cine este cel care înțelege adevărata investigare și care se întreabă rațional despre această materie? Nu este omul și nici ceva asemănător lui; nu este nici boul; și chiar dacă o creatură s-ar uni cu una dintr-o altă specie, ceea ce ar rezulta, ar fi tot neutru.

Astfel a grăit Venus: 'Lumina este natura mea, și nu întunericul, iar dacă metalul meu nu ar fi uscat toate corpurile m-ar dori, deoarece eu le transform în lichid, le îndepărtez rugina și le extrag chiar esența. Așadar, nimic nu este mai bun sau mai demn de venerat decât mine, fratele meu fiind, de asemenea, unit.

Dar Regele, Stăpânitorul, le spuse celor ce-L încercau astfel: 'Sunt încoronat și împodobit cu o diademă regală. Sunt îmbrăcat în straie regești și aduc bucurie și fericire inimii, căci fiind legat, îmi cauzez substanța și o las să se odihnească în brațele și la pieptul mamei mele, și apucând substanța ei, fac ceea ce este invizibil să devină vizibil, iar substanța as-

cunsă să iasă la iveală. Tot ce au ascuns filosofii este generat de noi. Ascultați, atunci, aceste cuvinte şi înțelegeți-le. Păstrați-le, meditați asupra lor şi nu căutați altceva. La început, omul este creat de natură, iar substanța lui internă este carnea şi nu altceva. Reflectați asupra acestor lucruri simple şi respingeți ceea ce e de prisos. '

Astfel a rostit filosoful: 'Botri (Ciorchinele) este făcut din citrin (cuarțul galben), care este extras din Rădăcina Roşie, iar nu din altceva; iar dacă este citrin şi nimic altceva, Înțelepciunea este în el. Nu a fost obținut prin grija ta, nici chiar dacă, prin studiul tău, ar fi fost eliberat de roşeață. Iată, nu am mărginit nimic, iar dacă ai înțelegere, puține lucruri ți-ar rămâne nedeslușite.

Voi, Fii ai Înțelepciunii! Transformați apoi Corpul lui Breym cu ajutorul unui foc mare, iar el vă va spune bucuros ce doriți. Dar fiți cu băgare de seamă să prefaceți ce este volatil în ceva solid, ca nu nu cumva să-şi ia zborul. Iar ceea ce a rămas de la foc, ca şi cum ar fi fost însăşi flacăra arzătoare, şi ceea ce a rămas impur din căldura focului fierbând, este cambar.

Şi să ştiți că Arta acestei Ape eterne este alama noastră, iar culoarea tincturii ei şi negreala, se preschimbă apoi în roşu veritabil.

Mărturisesc că eu, cu ajutorul lui Dumnezeu, nu am rostit decât adevărul. Ceea ce s-a distrus este refăcut şi astfel impuritatea se manifestă în materia ce urmează a fi reînnoită, astfel că ameliorarea nu va întârzia să apară, iar în ambele părți se află semnalul Artei.

Fiul meu, ceea ce se naşte din Corb este începutul acestei Arte. Am ascuns, iată, materia, tratând-o prin vorbe ocolite, şi lipsindu-te de Lumină. Şi totuşi, această dizolvare şi unire, această apropiere şi depărtare, le-am numit pentru tine. Aşadar, arde acele lucruri şi fierbe-le în ceea ce provine din pântecul calului, timp de şapte, paisprezece sau douăzeci şi una de zile. Apoi, Dragonul îşi va mânca aripile şi se va distruge. Lucrul acesta fiind împlinit, pune-l într-un cuptor fierbinte care se astupă perfect, astfel încât nimic din spirit să nu se poată scurge sau ieşi.

Alegoria alchimică a putrefacției

Află că ciclurile pământului sunt în apă şi aşa este până când o acoperi cu acelaşi lucru. Această

materie, fiind topită şi arsă, ia creierul de acolo şi pulverizează-l în oţetul cel mai tare, până când devine ascuns. Aceasta fiind făcută, el trăieşte în putrefacţie, iar norii negrii care erau în el, înainte de a fi ucis, se transformă în propriul lui corp. Repetă acest proces, aşa cum am spus, lăsă-l să moară din nou, aşa cum ţi-am spus mai devreme, şi apoi să trăiască.

În viaţă şi în moarte noi lucrăm cu spiritele, căci aşa cum trupul moare atunci când îi luăm spiritul, tot aşa revine la viaţă, când i-l dăm înapoi. Având, atunci, această cunoaştere, cea pe care ai căutat-o este făcută vizibilă în Afirmaţie. Ţi-am descris chiar şi semnele plăcerii, chiar şi pe cele care fixează corpul. Iar aceste lucruri şi posibilitatea cunoaşterii acestui secret sunt exprimate de strămoşii noştri în diferite figuri şi categorii. Însă acum ei sunt morţi. Am dezlegat enigma şi cartea cunoaşterii mi s-a revelat. Am descoperit lucrurile ascunse, am adus laolaltă adevărurile împrăştiate în diferite margini, şi am unit multe forme variate; la acestea am asociat şi spiritul. Ia-l ca pe un dar de la Dumnezeu".

SECŢIUNEA VI

„Se cuvine să-i mulţumeşti lui Dumnezeu, Care şi-a deschis larg porţile pentru cei Înţelepţi, Care ne fereşte de nenorociri şi sărăcie. Sunt ispitit şi am dovada substanţei Lui şi a Minunilor Lui probabile şi, smerit, mă rog lui Dumnezeu ca atât cât trăim să putem veni la el.

Aşadar, eliminaţi, Fii ai Ştiinţei, unguenţii pe care îi extragem din grăsimi, păr, clei şi oase, care sunt scrise în cărţile părinţilor noştri. Dar în ce priveşte alifia care conţine tinctura, care coagulează ce este efemer şi împodobesc sulful, se cuvine să explicăm natura lor mai în amănunt, şi să dezvelim Forma, care este îngropată şi ascunsă de alţi unguenţi, care au o natură vizibilă, dar care sălăşluiesc în propriul corp, aşa cum este focul în copaci şi pietre, şi pe care, prin ingeniozitate şi prin cea mai subtilă artă, se cuvine să le extragem fără ardere.

Şi să ştiţi că cerul va trebui unit cu pământul printr-un mijlocitor, iar Forma este natura de mijloc dintre cer şi pământ, care este apa noastră. Dar apa deţine totul de la început şi se iveşte din această piatră. Al doilea este aurul, iar al treilea este tot aurul, numai că e mult mai nobil decât apa şi sedimentele.

Dar în acestea sunt fumul, negreala şi moartea. Se cuvine astfel, să uscăm vaporii din apă, să înlăturăm negreala din unguent, moartea din sedimente, iar toate acestea prin disoluţie. Prin această metodă vom atinge cea mai înaltă filosofie şi secretul tuturor lucrurilor ascunse."

SECŢIUNEA VII

„Aflaţi, Fii ai Ştiinţei, că există şapte corpuri, dintre care aurul este primul, cel mai perfect, regele tuturor, şi capul lor, pe care nici pământul nu-l poate corupe, nici focul nimici, şi nici apa nu-l poate schim-

ba, deoarece complexitatea lui este egalizată, iar natura-i reglată în céea ce priveşte caldul, recele şi umedul; în el nu există nimic care să fie de prisos, de aceea filosofii se bazează pe el, şi se preamăresc în el, spunând că acest aur, în relație cu alte corpuri, este precum soarele printre stele, având Lumina cea mai minunată; şi astfel, cum prin puterea lui Dumnezeu fiecare legumă şi toate fructele pământului sunt perfecte, tot astfel aurul, prin aceeaşi putere, susține tot.

Aşa cum coca nu poate fermenta fără un ferment, tot astfel, când sublimezi corpul şi îl purifici, separând impuritățile din el, tu le uneşti, le amesteci şi pui apoi fermentul făcut din apă şi pământ. Apoi fermentul Ixir va fermenta precum coca. Vezi apoi cum fermentul, în acest caz, schimbă prima natură în altceva. Observă apoi, că nu există alt ferment decât coca însăşi.

Mai mult, observă că fermentul albeşte compoziția, o împiedică să se întoarcă, şi păstrează tinctura, astfel încât nimic să nu se evapore şi bucurând corpurile, le face să se unească intim şi să intre unul în altul, aceasta fiind cheia filosofilor şi încheierea muncii lor, iar prin această ştiință, corpurile sunt ameliorate iar lucrarea lor, cu ajutorul lui Dumnezeu, ajunge să fie desăvâşită.

Dar, prin neglijență sau printr-o concepție falsă despre materie, operația poate fi pervertită, precum masa de aluat care nu creşte bine, precum laptele transformat în cheag pentru brânză ori precum moscul printre cele aromate.

Culoarea adevărată a materiilor aurii este roşul, însă natura lor nu este dulce; de aceea facem din ele ser – de exemplu Ixir; şi din ele am făcut şi smalţul, despre care am scris deja, iar cu sigiliul regelui am colorat cleiul şi în el am pus culoarea cerului care sporeşte privirea celor ce îl văd.

Prin urmare, Piatra este aurul cel mai preţios, fiind fără pete, este temperat şi nu poate fi corupt nici de foc, nici de aer, nici de apă şi nici de pământ; este Fermentul Universal care reface toate lucrurile într-o compoziţie medie, a cărui înfăţişare e galbenă, de culoarea citrinului (cuarţ) veritabil.

Aurul înţeleptului, fiert şi bine mistuit în apă fierbinte, formează Ixirul, aurul înţeleptului fiind mult mai greu decât plumbul, care într-o compoziţie temperată este un ferment de Ixir, iar în compoziţia noastră netemperată reprezentând dezordinea întregului.

Căci munca începe de la vegetale, apoi de la animale (cum este de pildă oul găinii, în care avem cel mai mare ajutor), iar pământul nostru este aurul, din care facem serul, care este fermentul de Ixir."

Cartea Revelației lui Hermes

INTERPRETATĂ DE THEOPHRASTUS PARACELSUS CU REFERIRE LA SECRETUL SUPREM AL LUMII

Hermes, Platon, Aristotel şi alţi filosofi, care au devenit faimoşi în diferite veacuri, care au introdus Artele şi au cercetat îndeosebi tainele creaţiei inferioare, toţi aceştia au căutat neostenit un mijloc prin care corpul omenesc să poată evita decăderea (bătrâneții) și să devină nemuritor. Lor li s-a răspuns că nu există nimic care să izbăvească trupul de moarte; dar că există un Unic Lucru care poate amâna decăderea trupului, care poate să-i redea tinereţea şi să prelungească scurta viaţă omenească (ca în cazul Patriarhilor). Căci moartea a fost lăsată ca pedeapsă din vremea primilor noştri părinţi, Adam şi Eva, şi niciodată moartea nu se va îndepărta de urmaşii lor.

Aşadar filosofii de mai sus, şi mulţi alţii, au căutat neostenit acest Unic Lucru, şi au descoperit că acel „ceva" care apără trupul omenesc de distrugere şi prelungeşte viaţa, se poartă față de celelalte elemente asemeni Cerului; de aici (filosofii) au înţeles că Cerul (Eterul) este o substanţă mai presus de cele Patru Elemente. Şi aşa cum Cerul, în raport cu celelalte elemente, este socotit a fi cea de-a cincea substanţă

(fiindcă ele sunt indestructibile, stabile, şi nu suportă nici un amestec străin), tot astfel, acest Unic Lucru (comparat cu forțele corpului nostru) este o esență indestructibilă, care curăță tot ce este nefolositor în trupurile noastre, şi de aceea i s-a dat (din punct de vedere) filosofic numele arătat mai sus (adică, Cer).

(Acest Unic Lucru nu este nici uscat şi fierbinte ca focul, nici rece şi umed ca apa, nici cald şi umed ca aerul, nici uscat şi rece ca pământul. Ci este o alcătuire iscusită şi desăvârşită a tuturor Elementelor, o combinație perfectă a forțelor naturale, o comuniune deosebită a virtuților spirituale, o unire indisolubilă a trupului cu sufletul. Este cea mai pură şi mai nobilă substanță a unui corp indestructibil, care nu poate fi distrusă, nici nu i se poate face vreun rău de către Elemente, şi este creată de Artă. Cu (această substanță) Aristotel a preparat un măr (care avea însuşirea) să prelungească viața prin mirosul lui, (şi de care s-a folosit şi el) căci cu cincisprezece zile înaintea morții sale, nu mai putea nici să mănânce nici să bea din cauza vârstei lui înaintate.

Această Esență Spirituală, sau Unic Lucru, a fost dezvăluită lui Adam din înalt, şi după ea au jinduit Sfinții Părinți; Hermes şi Aristotel au numit-o Adevărul fără Minciună, cel mai sigur dintre toate lucrurile, Secretul tuturor Secretelor. (Această substanță) este Ultimul şi cel mai înalt Lucru care trebuie căutat sub Ceruri, o minunată încheiere a unei lucrări filosofice prin care sunt descoperite roua Cerului şi trăinicia Pământului. Ceea ce gura omului nu poate exprima se află pe de-a-ntregul în acest spirit.

După cum spune Morienus:

„Cel care posedă lucrul acesta, are toate lucrurile şi nu mai are nevoie de ajutor, căci în el se află toată fericirea (lumească) trecătoare, sănătatea trupului şi bogăţia pământească. Este spiritul celei de-a cincea substanţe, o Sursă a tuturor Bucuriilor (din sfera aflată sub razele lunii), reazemul Cerului şi al Pământului, Cel care agită Marea şi stârneşte Vântul, Cel care aduce Ploaia, care întăreşte toate lucrurile, excelentul spirit de deasupra altor spirite Divine, cel care ne dă sănătate, bucurie, pace, iubire, care îndepărtează ura şi supărarea, care aduce bucuria şi alungă tot Răul, care vindecă pe dată toate bolile, care distruge sărăcia şi suferinţa, care ne călăuzeşte spre toate lucrurile bune, care curmă toate vorbele şi gândurile rele (ale omului), împlinind dorinţa inimii sale, aducându-i smerita glorie pământească şi viaţă lungă – însă, celor netrebnici, care se folosesc de acest lucru în scopuri rele, le aduce pedeapsa veşnică."

Acesta este Spiritul Adevărului, pe care lumea nu-l poate înțelege fără ajutorul Duhului Sfânt, sau fără sfaturile celor care îl cunosc. În plus, natura lui este misterioasă, tăria lui nu are asemănare, iar puterea lui e fără margini. Sfinții, încă de la începutul lumii, au dorit să vadă cum arată la înfățișare. Acest Spirit este numit Sufletul Lumii de către Avicenna, căci aşa cum Sufletul mişcă toate mădularele corpului, tot astfel Spiritul acesta pune în mişcare toate corpurile. Şi după cum Sufletul se află în toate mădularele corpului, tot aşa Spiritul acesta se află în

toate lucrurile elementare create. El este căutat de mulţi, dar e descoperit numai de câţiva. Este zărit de departe şi găsit în apropiere, fiindcă el există în orice lucru, în orice loc şi în orice timp. El posedă puterile tuturor lucrurilor create, lucrarea lui o putem vedea în toate elementele, iar calităţile tuturor lucrurilor le găsim în el, ajunse la cel mai înalt grad de perfecţiune.

Datorită însuşirilor acestei esenţe, Adam şi Patriarhii şi-au păstrat sănătatea şi s-au bucurat de o viaţă îndelungată şi îmbelşugată. Când această esenţă a fost descoperită de către filosofi, în urma unei munci ostenitoare, ei au păstrat această descoperire în cel mai straşnic secret, folosindu-se în acest scop de un limbaj ciudat şi vorbind în parabole, pentru ca el să nu ajungă la îndemâna celor ce nu erau vrednici să-l cunoască, sau altfel spus, să nu se arunce mărgăritarele la porci. Dacă oricine ar cunoaşte acest secret, munca ar înceta, oamenii nu ar mai dori decât un singur lucru – să ducă o viaţă păcătoasă; întreaga omenire ar ajunge la decădere şi ruină, fiindcă s-a împotrivit lui Dumnezeu prin zgârcenie şi lăcomie nemăsurate. Căci ochiul nu a văzut, nici urechea n-a auzit, şi nici inima omului n-a înţeles cu ce fel de însuşiri a înzestrat Cerul, în chip firesc, acest Spirit.

*

Aşadar, am înfăţişat pe scurt câteva din calităţile acestui Spirit, spre Slava lui Dumnezeu, pentru care oamenii cucernici ar trebui să-L preamărească smeriţi pentru darurile Sale (daruri ale lui Dumnezeu, care

mai apoi le vor fi date). În felul acesta doresc să vă arăt care sunt puterile şi virtuţile pe care (Spiritul) le posedă în fiecare lucru, şi de asemenea, înfăţişarea lui exterioară, pentru ca astfel să fie mai uşor de recunoscut:

În prima lui stare, (Unicul Lucru) apare ca un corp de pământ impur, cu tot felul de imperfecţiuni. El are (în această stare) o natură pământească, vindecând toate bolile şi rănile din măruntaiele omului, dând o stare de bine şi curăţind materia puroioasă, eliminând toate mirosurile grele şi, în general, vindecând atât pe dinăuntru cât şi pe dinafară.

În cea de-a doua lui natură, el apare ca un corp de apă oarecum mai frumos decât înainte, căci (deşi păstrează unele imperfecţiuni) Virtutea lui este superioară acum. El este mult mai aproape de adevăr şi mai spornic în lucrări. În această formă, el vindecă atât frigurile reci cât şi pe cele fierbinţi, şi este un remediu împotriva otrăvurilor, pe care le elimină din inimă şi plămâni, vindecând rănile, purificând sângele, şi dacă este luat de trei ori pe zi, aduce o mare uşurare pentru toate bolile.

În cea de a treia sa natură, el ni se înfăţişează ca un corp de aer, de natură uleioasă, eliberat de aproape toate impurităţile. În această formă el acţionează minunat dând frumuseţe şi tărie corpului, şi (dacă în mâncare se pune o cantitate mică din el) previne stările melancolice şi inflamarea bilei, crescând cantitatea de sânge şi spermă, ceea ce face ca să fie necesară luarea

de sânge în mod regulat. El stimulează dezvoltarea vaselor de sânge, vindecă membrele slăbite, redă puterea vederii, iar în procesul de creştere elimină tot ce este de prisos, şi face bine afecţiunilor din mădulare.

În cea de a patra natură, el ne apare sub o înfăţişare de foc, învăpăiată (nu eliberat chiar de toate imperfecţiunile – este oarecum lichid şi nu îndeajuns de uscat), înzestrat cu multe virtuţi, făcându-l pe cel bătrân din nou tânăr şi reînsufleţindu-l pe cel aflat în pagul morţii, căci dacă unui asemenea bolnav i se va da, în vin, o cantitate din acest foc cam cât greutatea unui bob de orez, focul acesta ajunge la stomac, se duce la inimă înnoind-o imediat, îndepărtând toată umezeala dinainte şi otrăvurile, şi redând ficatului căldura naturală. Administrat în doze mici celor în vârstă, el elimină bolile caracteristice bătrâneţii, dându-le oamenilor o inimă şi un corp tânăr. De aici şi denumirea de Elixir al vieţii.

În cea de-a cincea şi ultimă natură, el ni se înfăţişează într-o formă luminoasă şi strălucitoare, fără imperfecţiuni, strălucind ca aurul şi argintul, formă în care el dispune de toate puterile şi virtuţile de mai înainte, dar într-o mai mare măsură. (În acest stadiu) toată lucrarea lui naturală este socotită drept o adevărată minune. Când este aplicat rădăcinilor unui copac uscat, acesta reînvie, căpătând frunze şi făcând iarăşi fructe. O lampă al cărei ulei este amestecat cu acest spirit continuă să ardă veşnic, fără ca uleiul să se termine vreodată. El preschimbă cristalele în cele

mai preţioase pietre de toate culorile, aidoma celor ce sunt scoase din adâncul pământului; de asemenea, el poate face minuni de nedescris, care nu pot fi dezvăluite celor care nu merită acest lucru. El vindecă corpurile vii sau moarte fără a mai fi nevoie să se folosească leacuri. Îl iau drept martor pe Christos că spun adevărul, căci în el se unesc şi se împreună toate influenţele cereşti.

Această esenţă descoperă, de asemenea, locurile unde se găsesc comorile îngropate în pământ şi în mare, şi transformă toate metalele în aur – sub Cer nu există nimic asemenea ei.

Acest spirit este secretul bine tăinuit de la începuturi, deşi a fost dăruit de Dumnezeu câtorva sfinți pentru dezvăluirea acestor comori spre Slava Sa – (acest Spirit) sălăşluieşte în aer, într-o formă glorioasă, luând cu sine pământul în cer, în timp ce din corpul său izvorăsc toate râurile cu apă vie. Acest spirit zboară la sânul cerului ca roua dimineții, duce focul aprins în apă, şi îşi are locul strălucitor în cer.

Şi deşi toate cele scrise (de mine) pot fi socotite minciuni, totuşi pentru cei inițiați vorbele mele sunt pline de adevăr... şi devin posibile atunci când sensul lor tainic este înțeles aşa cum se cuvine, căci Dumnezeu este minunat în lucrările Sale, iar înțelepciunea Lui este nemărginită.

Acest spirit, sub înfățişarea sa de foc, este numit Sandaraca; sub forma sa de aer este numit Kybrick; în cea de apă este numit Azoth; sub forma de pământ este numit Alcosoph şi Aliocosoph. Întrucât (oamenii)

sunt înşelaţi de aceste nume, fiind lipsiţi de instrucţia necesară, ei caută acest Spirit al Vieţii socotind că-l pot afla în lucruri străine de Arta noastră. Dar cu toate că spiritul acesta, pe care noi îl căutăm pentru calităţile lui, este cunoscut sub toate aceste nume, totuşi el nu se află în aceste corpuri şi nici nu poate fi în ele.

Un spirit purificat nu poate apărea decât într-un corp corespunzător naturii lui. Şi orice nume i s-ar atribui, n-ar trebui să ne închipuim că ar exista mai

multe feluri de spirite, căci, orice s-ar spune, există doar un singur fel de spirit care lucrează peste tot şi în

toate lucrurile. Acesta este spirtul, care, atunci când se înalţă, iluminează Cerul, când apune, capătă puritatea Pământului, iar când pluteşte îmbrăţişează Apele. Spiritul acesta se numeşte Rafael, Îngerul lui Dumnezeu cel mai subtil şi mai pur, căruia toţi ceilalţi îl dau ascultare ca unui Rege al lor. Această substanţă spirituală nu este nici cerească, nici diavolească, ci un corp puternic, pur şi diafan, (un corp) aflat între ce este cel mai jos şi ce este cel mai sus, lipsit de raţiune, dar spornic în lucrări; este corpul cel mai ales şi mai frumos dintre toate celelalte lucruri cereşti.

Această lucrare a lui Dumnezeu – mult prea profundă pentru a fi înţeleasă – este cel mai mare şi bine păstrat secret al Naturii, este secretul suprem. Este Spiritul lui Dumnezeu, care la Începuturi umplea pământul şi plutea pe deasupra apelor, pe care lumea nu-l putea cuprinde fără mijlocirea binevoitoare a Duhului Sfânt şi a sfaturilor celor care cunoşteau aceste lucruri, şi pe care întreaga lume îl doreşte pentru înaltele sale calităţi. Spiritul acesta nu poate fi preţuit îndeajuns, căci el ajunge la planete, înalţă norii, îndepărtează negura, dă lumină tuturor lucrurilor, transformă orice lucru în Soare şi Lună, dăruieşte tuturor sănătate şi bogăţie, îi curăţă pe leproşi, dă lumină ochilor, alungă suferinţa, vindecă bolile, descoperă locul unde sunt ascunse comorile şi, în general, vindecă toate bolile.

Datorită acestui spirit, filosofii au inventat cele Şapte Arte Liberale şi astfel au dobândit avuţii. Printre aceştia, Moise a făurit vasele de aur din Arcă, şi regele

Solomon a făcut multe lucruri minunate în cinstea lui Dumnezeu. Totodată, Moise a construit tabernacolul, Noe (a construit) Arca, şi Solomon (a ridicat) Templul. Astfel Ezdra a restabilit legea şi Miriam, sora lui Moise, a ajuns să cinstească ospeţia; Avraam, Isaac şi Iacob, precum şi alţi oameni drepţi, au fost dăruiţi cu viaţă lungă şi bogăţii – şi toţi sfinţii care au fost călăuziţi (de spiritul acesta) l-au preamărit pe Dumnezeu.

Totuşi a dobândi spiritul acesta e lucru anevoios, cu mult mai ostenitor decât dobândirea aurului şi argintului, căci el este cel mai bun lucru din câte există. Dintre toate lucrurile pieritoare pe care omul şi le poate dori în lume nici unul nu poate fi comparat cu acesta, şi numai în el singur se află adevărul. De aceea el este numit Piatra şi Duhul Adevărului; în tot ce împlineşte el nu se află nici un fel de trufie, şi totuşi nicicând nu-l vom preamări îndeajuns. Eu nu sunt în stare să vorbesc pe cât s-ar cuveni despre virtuţile lui, deoarece înaltele lui însuşiri şi puteri depăşesc putinţa noastră de înţelegere, iar limba oamenilor nu le poate arăta. Mai mult chiar, în tot cuprinsul Naturii nu există nimic mai profund (decât el).

O, abis de nepătruns al Înţelepciunii lui Dumnezeu, care ai unit şi cuprins în virtutea şi puterea acestui Spirit Unic calităţile corpurilor existente! O cinste de negrăit şi bucurie fără de margini dăruite omului muritor! Căci lucrurile pieritoare ale Naturii sunt restaurate graţie harului acestui Spirit. O, taină a tainelor, cel mai secret dintre toate lucrurile secrete, (deopotrivă) lecuitor şi leac al tuturor lucrurilor! Tu,

descoperire ultimă în naturile pământeşti, darul ultim şi nepreţuit oferit Patriarhilor şi Înţelepţilor, dorit atât de mult de lumea întreagă! O ce spirit minunat şi vrednic de laudă este puritatea în care stau laolaltă bucuria, bogăţia, împlinirea vieţii şi arta tuturor artelor, puterea care oferă iniţiaţilor ei toate bucuriile materiale!

O, cunoaştere atât de dorită, nepreţuită, mai presus de orice lucru aflat sub cerul Lunii, prin care Natura este întărită, iar inima şi mădularele se reînnoiesc, tinereţea înfloritoare rămâne neschimbată, bătrâneţea este alungată, slăbiciunea dispare, frumuseţea este păstrată la starea ei desăvârşită, şi belşugul cuprinde toate lucrurile plăcute oamenilor. O, tu substanţă spirituală, fermecătoare, mai presus de orice lucru! O, tu putere minunată care învigorezi lumea întreagă! O, tu virtute de nebiruit, mai presus de tot ce există, deşi (eşti) dispreţuită de către ignoranţi, (eşti) ţinută la mare preţ, cinste şi slavă de către înţelepţi; lucrând prin umorile (din trup), tu trezeşti morţii, alungi bolile şi redai glasul celor muribunzi!

O, tu comoară a comorilor, mister al misterelor, numit de Avicenna „substanţa negrăită"; (tu eşti) cel mai pur şi mai perfect suflet al lumii, (ca tine) nu există nimic mai de preţ sub cer, nimic mai nepătruns ca fire şi putere, minunat în virtute şi lucrare; tu nu ai egal printre creaturi şi posezi virtuţile tuturor lucrurilor de sub Cer! Din tine curge apa vieţii, uleiul şi mierea tămăduirii veşnice, tu i-ai hrănit (pe cei aflaţi în neputinţă) cu miere şi apă din stâncă.

De aceea, spune Morienus: „Cel care are (acest Spirit, acest Unic Lucru), posedă de asemenea toate lucrurile."

Binecuvântat eşti tu, Domnul Dumnezeul părinţilor noştri, căci tu le-ai dat profeţilor această cunoaştere şi înţelegere pe care ei le-au ascuns (ca nu cumva să fie descoperite de cei orbi şi de cei cufundaţi în necredinţa lumii) şi prin care înţelepţii şi cucernicii Te-au slăvit! Cei care dezvăluie misterul unei asemenea învăţături unor oameni care nu merită să afle aceste lucruri, sunt cei care rup sigiliul Revelaţiei Cereşti, jignind prin aceasta Măreţia lui Dumnezeu şi atrăgând asupra lor multe nenorociri şi pedepse ale lui Dumnezeu. De aceea, îi rog pe toţi creştinii care posedă asemenea cunoştinţe să nu le împărtăşească nimănui, în afară de cei care trăiesc ascultând de poruncile Domnului şi în virtute, şi care Îl preamăresc pe Dumnezeu, Cel ce a dat omului o asemenea comoară. Mulţi o caută, dar puţini o găsesc. De aceea oamenii impuri şi cei care duc o viaţă păcătoasă nu sunt vrednici de ea.

Aşadar, această Artă este hărăzită a fi arătată doar celor care se tem de Dumnezeu, întrucât ea nu poate fi cumpărată cu bani. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu că vorbele mele sunt adevărate, deşi acest lucru pare cu neputinţă neghiobilor, căci nimeni până acum nu a cercetat Natura atât de adânc. Atotputernicul fie lăudat pentru că a creat această Artă şi a dezvăluit-o oamenilor cu frică de Dumnezeu. Amin.

Şi astfel s-a împlinit această nepreţuită şi minunată lucrare, menită să dezvăluie spiritul ocult, în care sunt tăinuite secretele şi misterele lumii. Spiritul acesta este o putere minunată, maiestuoasă şi divină, întrucât cuprinde la sânul său lumea întreagă şi este mai presus de (cele patru) Elemente şi de a cincea Substanţă.

Lui Trismegistus Spagyrus, al nostru.
Isus Christos Nemuritorul fie mărit şi glorificat.
Amin.

Arborele Alchimic

Din cartea lui Manly Hall, *Doctrinele secrete*, redăm alăturat un extras din Capitolul referitor la alchimie:

„Atunci Înţeleptul a spus: «Lăsaţi deoparte inelele şi podoabele voastre, scoateţi-vă încălţările, şi urmaţi-mă». Şi Alexandru (Macedon) făcu întocmai. Şi alegând trei dintre Prinţi, iar pe ceilalţi lăsându-i în aşteptarea sa, îl urmă pe Înţelept până ce ajunseră la Arborii Soarelui şi ai Lunii. Alexandru văzu atunci că Arborele Soarelui are frunzele din aur roşu, iar Arborele Lunii are frunzele din argint, amândoi fiind minunaţi.

Apoi, la îndemnul Înţeleptului, Alexandru întrebă Arborii dacă se va putea întoarce triumfător în Macedonia, la care Arborii i-au răspuns că aceasta nu e cu putinţă, dar că el va mai trăi încă un an şi opt luni, după care va muri datorită unei cupe otrăvite. Întrebându-i cine anume i-ar putea da otrava, el nu a primit nici un răspuns, dar mai departe, Arborele Lunii i-a mai spus că Mama lui, după o moarte tragică şi ruşinoasă, va rămâne mult timp neîngropată, şi că fericirea le fusese rezervată surorilor lui."

Se spune că aşa numiţii arbori vorbitori, aveau încrustate table cu litere, prin care oracolele puteau fi invocate, astfel că la un moment dat cărţile scrise pe scoarţa copacilor au fost numite „copaci vorbitori". Dificultatea stabilirii originii alchimiei este datorată neştiinţei noastre în privinţa dispariţiei continentului

Atlantida. Se pare că Marele Arcanum a fost cel mai preţuit dintre secretele clericalismului ocult din Atlantida, iar atunci când pământul Atlantidei s-a scufundat, dispărând de pe hartă, hierofanţii care deţineau misterul focului au adus formula în Egipt, unde a rămas timp de secole în posesia filosofilor şi a înţelepţilor. Treptat, acest secret a pătruns şi în Europa, unde se păstrează intact până în zilele noastre.

*

În lucrarea sa *Cheia Alchimiei*, Samuel Norton împarte în paisprezece etape procesele şi operaţiile prin care trec substanţele alchimice, din momentul în care sunt puse în eprubetă până ce acestea devin medicament pentru plante, minerale sau oameni. Când sunt luate împreună, aceste operaţii alcătuiesc aşa-zisul „Arbore hermetic":

Fiecare ramură simbolizează una din cele patrusprezece operații ale procesului alchimic:

1. DIZOLVAREA - operația de trecere dintr-o stare solidă sau gazoasă într-o stare lichidă.
2. FILTRAREA - operația de separare tehnologică a unui lichid de particulele nedizolvate ce se găsesc în el.
3. EVAPORAREA - trecerea sau transformarea dintr-o stare solidă sau gazoasă într-o stare de vapori, cu ajutorul căldurii.
4. DISTILAREA - operația de separare a unui lichid volatil, subtil, de părțile sale de substanță densă.
5. SEPARAREA - operația de descompunere a substanțelor în elementele lor componente.
6. RECTIFICAREA - operația de rafinare sau purificare a oricărei substanțe prin distilare repetată.
7. CALCINAREA - operația de transformare într-o pulbere sau cenușă, prin acțiunea căldurii, și prin care are loc eliminarea substanței volatile din materie.
8. MIXAREA - amestecarea diferitelor elemente într-o nouă compoziție.
9. PURIFICAREA (prin putrefacție) - dezintegrarea elementelor prin descompunere spontană; putrezire prin mijloace artificiale.
10. INHIBAREA - procesul de împiedicare sau de restrângere.
11. FERMENTAREA - operația de transformare a substanțelor organice într-o compoziție nouă, sub acțiunea unui ferment.
12. FIXAREA - procesul prin care o substanță își pierde starea de fluiditate, devenind o substanță solidă.
13. MULTIPLICAREA - operația de multiplicare sau de creștere numerică; starea de a fi multiplicat.
14. PROIECȚIA - procesul transmutării metalelor de bază în aur.

ANEXA 2

Termeni şi simboluri alchimice

1. Aer – Element alchimic, activ, masculin; îmbinare a calităţilor *cald* şi *umed*, alcătuind mediul exterior şi fiind totodată constituent al spiritelor; amestec de *aer* şi *foc*, prefigurând *Spiritus Vitae* sau *Spiritus Universalis* al alchimiştilor.

2. Alambic – (arab. Al-anbiq, de la grec. ambix = cupă, capitel de distilare) Întregul aparat de distilat, format din *curcubita* (vasul cu substanţele de distilat), *alambic* (capul, partea superioară) cu un „cioc" curbat care conducea vaporii la un *receptor* unde se condensau.

3. Alb - Culoarea-simbol a argintului, Lunei, a elementului *apă*; a doua fază a Operei, numită *albedo* (după faza *nigredo*), când conţinutul din vas (conţinutul oului filosofic) începe să se deschidă la culoare până ce devine de un alb strălucitor. Dacă nu se trece la ultima fază (*rubedo*), din conţinutul albificat se prepară *elixirul alb* pentru transmutarea în argint.

4. Alcohol – Esenţă, chintesenţă, alcool.

5. Alkahest – Dizolvant universal. Mercurul comun, dizolvant al metalelor. Acid.

6. Apa - Element alchimic, pasiv, feminin; îmbinare a calităţilor *rece* şi *umed*. Origine a vieţii. Opera alchimică reprezintă figurat unirea *apei* cu *focul* (unirea contrariilor). Simbol al abluţiilor purificatoare.

7. Arcana – Mister, taină a Naturii. Medicament sau partea activă din extrasele minerale, vegetale sau animale.

8. Arheus - Agent ignic misterios, care produce maturarea metalelor în sânul pământului, coacerea fructelor şi reglează procesele vitale din organismul animalelor.

9. Argint - Al doilea metal nobil, după aur, corespunzând Lunei. Materia în stadiul *albedo*. Principiul pasiv, feminin, apos, rece. Culoarea albă.

10. Aripă - Volatilitatea unei substanţe. Principiu aerian. Sublimare. Tăierea aripilor simbolizează pierderea volatilităţii, fixarea substanţei.

11. Aur - Cel mai nobil metal, inalterabil şi strălucitor, corespunzând Soarelui. Principiu activ, masculin, uscat şi cald. Culoarea galben auriu sau roşu. Simbol al cunoaşterii şi nemuririi. Perfecţiunea materială şi spirituală. Transmutarea în aur semnifică dobândirea cunoaşterii, a nemuririi.

12. Auripigment – Sulfura galbenă de arsen cu aspect sidefiu, lucios, auriu, bănuită de alchimişti că ar conţine aur (arsenikon).

13. Azoth – (al-zauq = mercur) Mercurul filosofic, „mercurul nostru" înţeles mistic. Totul, alcătuit din Început şi Sfârşit: A-prima literă din alfabetele latin, grec şi ebraic; Z, O, Th-ultimele litere.

14. Conjunctio – Nuntă chimică (*nuptiae chymicae*) celebrată de Rege şi Regină (Soare şi Lună, Roşu şi Alb, Sulf şi Mercur) simbolizând unirea principiilor Masculin şi Feminin, care în retorta alchimistului înseamnă aducerea în stadiul de simpatie sau afinitate a două (sau mai multe) substanţe, refăcând unitatea şi plenitudinea Începutului.

15. Cer – Transcendenţă, sacralitate, perfecţiune. Simbolic, este opus pământului. Alchimia orientală a făcut primele analogii între Cer (Macrocosmos) şi Om (Microcosmos).

16. Corb - Faza de *nigredo* (putrefacţie sau descompunere). Tăierea corpului sau a capului corbului semnifica operaţiuni de fierbere, digestie, îmbibare, caracteristice fazei negre.

17. Creuzet – Vas ceramic rezistent la temperatură înaltă, folosit la topirea metalelor, având baza mai mică decât gura de formă circulară sau triunghiulară. În el se executa operaţia de proiecţie alchimică.

18. Element – Constituentul „formal" primar, simplu, al corpurilor din natură. Alchimia tradiţională, pe baza teoriilor antice, admitea patru elemente: foc, aer, apă, pământ, la care s-a adăugat ulterior al cincilea, eterul, de natură spirituală.

19. Elixir – Băutura vieţii, panaceu, piatra filosofală sub formă solubilă. Aur potabil. Tinctura obţinută din piatra filosofală, prin dizolvare, putând vindeca orice boală şi redând tinereţea. *Elixirul roşu* este pudra de proiecţie (piatra filosofală) folosită ca „ferment". *Elixirul alb* este piatra la stadiul *albedo*, transmutând în argint şi stimulând creşterea mineralelor şi a vegetalelor.

20. Embrion (germene, sământă) – Stadiul incipient (primar) al pietrei filosofale. Embrionul se găseşte în toate regnurile, inclusiv în cel mineral. Prin maturizarea lui (în mine sau în cuptorul alchimistului, aidoma copilului din pântecele mamei) devenea metal, operaţiunea perfectă conducând la obtinerea aurului (pietrei filosofale).

21. Esenţă – Extract, tinctură, calitate principală, partea cea mai evoluată a corpului. Se obţinea, de regulă, prin distilare.

22. Fenix (Phoenix) – Pasărea mitică longevivă ce renaşte la 500 de ani din propria-i cenuşă, simbol christic şi al pietrei filosofale. Opera în faza de *rubedo*. Mercurul desăvârşit.

23. Foc – Element alchimic, activ, masculin, îmbinare a calităţilor *cald* şi *uscat*. Principiu al mişcării, energiei, căldurii şi vieţii. Centru spiritual, arhetip al sufletului.

24. Galben – Culoarea simbolică a soarelui şi a aurului. Culoarea imperială, solară, a Credinţei şi eternităţii. Faza *citrinas* (galbenă) a Operei.

25. Hermes – Mercur, zeul comerţului şi al meseriilor, patron al hoţilor, mesager al zeilor. Hermes Trismegistus patrona artele, scrisul, misterele, alchimia.

26. Luna – Argint. Principiu feminin, volatil, umed. Mercurul filosofic. Apa mercurială, rece şi umedă.

27. Magister – Transmutarea în ansamblul ei. Materia folosită la obţinerea Lapisului (Pietrei Filosofale) sau chiar Lapisul (Piatra). Medicament. Arcanum. Micul Magister: transmutarea în argint. Marele Magister: transmutarea în aur.

28. Magnesia – Materia primă a Operei. „Plumbul" ce urmează să fie albit.

29. Materia primară – Materia haotică a începuturilor, conţinând în potenţă cele patru elemente. Materia primă a alchimiştilor.

30. Mercur – Planeta nedefinită; androgin, hermafrodit. Principiul feminin, volatil, pasiv apos, umiditate radicală, opus Sulfului (principiul masculin). Argint viu, mercur obişnuit. Hermes Mercurius, zeul cu caduceu.

31. Mercurul Filosofilor – Spiritul Universal, Mercurul alchimiştilor.

32. Metal – După Paracelsus, metalele sunt planetele lumii subterane. Regimurile Operei au denumirile metalelor (planetelor). Simbol al planetelor. Metalul ia naştere în matricea pământului din Sulf şi Mercur, sub acţiunea influxurilor planetare.

33. Negru – Culoarea simbolică a plumbului, a elementului pământ. Prima fază a Operei alchimice, numită şi *nigredo*, când conţinutul devine negru. Putrefacţie. Descompunere.

34. Ou – Principiul generator al Lumii, al elementelor. Fiinţa primară, germenul primordial. Unitatea celor patru ele-

mente: coaja (pământ), stratul de aer (aer), albuşul (apă), gălbenuşul (foc).

35. Oul Filosofic – Vasul hermetic conţinând materia primă. Prin „clocire" rezultă Piatra Filosofală.

36. Proiecţie – Operaţie alchimică de adăugare a pudrei de proiecţie (piatra filosofală sub formă de pulbere roşie) la un metal topit spre a fi transmutat în aur.

37. Rege/Regină – Principii alchimice: Sulf/Mercur, Bărbat/Femeie, Soare/Lună. Ei se îmbăiază, se închid în camera nupţială (oul filosofic). Căsătoria: faza de conjuncţie.

38. Roşu – Culoarea simbolică a Soarelui şi a aurului filosofal, a elementului foc. Purpura regală. A treia şi ultima fază a operei: *rubedo*, când conţinutul se transformă într-o pulbere roşie, pudră de proiecţie. Maturarea Mercurului filosofic. Faza dominată de Soare (aur).

39. Sare – Unul din cele trei principii paracelsiene. Hrană. Transmutare materială şi spirituală. Mediator între acid şi bază. Cristalul cubic.

40. Soare – Simbol polivalent. Centrul cerului, inima şi ochiul lumii. Rege, împărat, Aur, soarele metalelor. Este cald şi uscat (foc).

41. Spirit – Substanţa ideală, necorporală, incoruptibilă, eternă. Principiu opus materiei. Orice parte subtilă, foarte volatilă a unui corp. *Spiritus Vitae*: spirit universal, spirit astral, subtil, volatil, atotpătrunzător.

42. Solutio – Solvire. Operaţie alchimică de separare a părţilor dense de cele subtile, a fixului de volatil. Este opusă coagulării. Dizolvarea, calcinarea, digestia, distilarea sunt solviri. Maxima hermetismului alchimic „Solve et coagula" se referă la toate operaţiile realizate în cadrul Operei.

44. Sublimare – Purificare. Distilare. Materia subtilă (volatilă) sublimează, tinde să se ridice, în vas rămânând materia terestră, grosieră, solidă.

45. Suflet – Principiu vital, suflu al vieţii. Graniţa între muritor/nemuritor, material/imaterial.

46. Sulf – Principiu masculin, fix, activ. Sufletul aflat în materie, asociat focului secret. Împreună cu Mercurul sunt generatorii metalelor.

47. Tinctură – Elixir. Piatra Filosofală. Lichid miraculos cu proprietăţi tinctoriale (de vopsire) a metalelor.

48. Vitriol – Corp cristalin, sticlos. Cristale de sulfaţi. Acid sulfuric.

49. Vultur – Volatilizare. Sublimare. Aer. Acizii utilizaţi în Operă. Sare volatilă. Aur. Principiu spiritual.

Cuprins

PARTEA III – PRACTICA

TEXTE ALCHIMICE

EDITURA HERALD
O.P. 10 – C.P. 33
Bucureşti – Sector II
Tel/Fax 2107284; 6192484; Tel: 031/4013095
e-mail: office@edituraherald.ro
www.edituraherald.ro

Comanda 12/2005
Coli tipar: 11
Format 16/54 x 84

Tiparul executat la ***S.C. LUMINA TIPO s.r.l.***
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, Bucureşti
tel./fax 211.32.60; tel. 212.29.27
E-mail: **office@luminatipo.com**
www.luminatipo.com

COLECȚIA LOGOS

În loc să considere diversele domenii ale realității ca pe niște subiecte distincte și separate, alchimia a susținut întotdeauna unitatea tuturor formelor de Viață și Manifestare. A încercat, astfel, să coreleze chimia, ocultismul, religia, astrologia, magia și mitologia, și să le prezinte ca părți ale unei Singure Manifestări. A încercat, de asemenea, să arate că sănătatea și bunăstarea corpului sunt necesare adevăratei religii, în aceeași măsură în care adevărata religie e necesară pentru a avea un corp sănătos și echilibrat – dar că la fel de necesar pentru ambele este și esoterismul, deoarece elucidează aspectele nevăzute ale omului.

Prin Adevărata religie se înțelege Legea Vieții și a Trăirii (Căii) Autentice și nicidecum învățăturile dogmatice ale vreunei biserici sau secte; iar prin esoterism se înțelege manifestarea Puterilor subtile care lucrează prin și cu ajutorul Omului, pentru atingerea perfecțiunii ultime.

Archibald Cockren

ISBN 973-7970-20-9

EDITURA HERALD